

Pan(i) Radny(a)

.....
.....

Zwołuję XXXVII sesję Rady Powiatu Tucholskiego. Odbędzie się ona w dniu **21 maja 2010 r.** (piątek) o godz. 9⁰⁰ w sali **312 Starostwa Powiatowego w Tucholi, ul. Pocztowa 7.**

Zawiadomienie niniejsze stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. Nr 142, poz. 1592 z 2001 r. z późn zm.) stanowi podstawę do zwolnienia radnego od pracy zawodowej w celu umożliwienia radnemu brania udziału w pracach Rady Powiatu.

Porządek obrad XXXVII sesji Rady Powiatu Tucholskiego:

1. Otwarcie sesji.
2. Stwierdzenie prawomocności obrad – quorum.
3. Zgłaszanie propozycji zmian do porządku obrad.
4. Przyjęcie protokołu z XXXVI sesji Rady Powiatu.
5. Sprawozdanie Starosty z wykonania uchwał Rady Powiatu oraz pracy Zarządu w okresie między sesjami. **3**
6. Składanie zapytań i interpelacji.
7. Informacja o realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i funkcjonowaniu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie **5**
8. Ocena realizacji:
  - Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
  - Programu Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym
  - Koncepcji Zintegrowanego Systemu Pomocy Rodzinie i Dziecku **47**
9. Informacja o działalności Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie **106**
10. Podjęcie uchwały w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla określonych szkół i placówek niepublicznych oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania **113**
11. Podjęcie uchwały w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie i realizację przez Powiat Tucholski Projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX. Poddziałanie 9.1.2. „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych” **125**
12. Podjęcie uchwały w sprawie zlecenia zadania Komisji Rewizyjnej **127**
13. Podjęcie uchwały w sprawie nadania statutu Domowi Pomocy Społecznej w Wysokiej.....**128**

14. Podjęcie uchwały w sprawie nadania statutu Zarządowi Dróg Powiatowych w Tucholi	136
15. Podjęcie uchwały w sprawie nadania statutu Powiatowemu Zakładowi Obsługi w Tucholi.....	141
16. Podjęcie uchwały w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi	145
17. Podjęcie uchwały w sprawie nadania statutu Specjalistycznemu Ośrodkowi Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi	152
18. Podjęcie uchwały w sprawie określenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu Powiatu Tucholskiego za pierwsze półrocze wraz z informacją o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej	156
19. Podjęcie uchwały w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na 2010 r.	159
20. Odpowiedzi na zapytania i interpelacje.	
21. Wnioski i oświadczenia radnych.	
22. Zamknięcie sesji.	

Podpisat: **Przewodniczący
Rady Powiatu Tucholskiego
Stanisław Łangowski**

Sprawozdanie z realizacji uchwał Rady Powiatu oraz działalności Zarządu Powiatu w okresie między sesjami

I. Uchwały podjęte na ostatniej sesji Rady Powiatu zostały przekazane Wojewodzie. Uchwały z poprzedniej sesji, wobec których w ramach nadzoru Wojewoda nie zgłosił żadnych zastrzeżeń, są realizowane.

II. Od ostatniej sesji Rady Powiatu Zarząd Powiatu odbył 3 posiedzenia, na których podjęto 3 uchwały. W posiedzeniach dnia 27 kwietnia i 4 maja br. nie uczestniczył Członek Zarządu Bogusław Szramka, w posiedzeniu dnia 10 maja br. uczestniczyli wszyscy członkowie Zarządu.

III. Na posiedzeniu Zarządu w dniu 27.04.2010 r.

1. Zarząd zapoznał się z informacją z wykonania budżetu Powiatu Tucholskiego za I kwartał 2010 roku.

Zarząd podjął uchwałę Nr **208/429/2010** w sprawie przyjęcia informacji z wykonania budżetu Powiatu Tucholskiego za I kwartał 2010 rok (3-0-0).

2. Zarząd podjął uchwałę Nr **208/430/2010** w sprawie zmian budżetu Powiatu Tucholskiego na 2010 rok. Uchwała dotyczy przeniesień między paragrafami wydatków w zakresie realizacji poboru oraz w jednostkach powiatowych.

3. Zarząd zapoznał się z wnioskiem Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Tucholi w sprawie wyrażenia zgody na przekazanie mienia szkoły do Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi. Są to ławki i krzesła zakupione w 1984 i są one wyłączone z użytkowania.

Zarząd Podjął uchwałę Nr **208/431/2010** w sprawie wyrażenia zgody na zbycie mienia w Zespole Szkół Ogólnokształcących (3-0-0).

IV. Na posiedzeniu Zarządu w dniu 4.05.2010 r.

4. Zarząd zapoznał się z wnioskiem Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej w sprawie wydania opinii dotyczącej likwidacji gospodarstwa pomocniczego przy TCEZ. Likwidacja musi zakończyć się najpóźniej do dnia 31 grudnia 2010 r. w związku z wejściem w życie nowej ustawy o finansach publicznych.

W posiedzeniu uczestniczył Dyrektor TCEZ Witold Smoczyk, który przedstawił propozycje nowych form, w jakich mogłaby funkcjonować działalność realizowana obecnie przez pracowników gospodarstwa czyli np.

- 1) spółka pracownicza,
- 2) wejście w partnerstwo ze stowarzyszeniem , które chce pozyskać środki na utworzenie Centrum Integracji Społecznej,
- 3) utworzenie rachunku dochodów własnych.

Zarząd stanął na stanowisku, że należy przedstawić ww. propozycje pracownikom gospodarstwa, aby mogli zaproponować dogodne dla siebie rozwiązanie. Należy przeanalizować pod względem prawnym, jaki termin likwidacji będzie najkorzystniejszy.

5. Zarząd zapoznał się z wnioskiem Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej w sprawie zdjęcia trwałego zarządu nad nieruchomościami 496, 497/1,613 położonych w obrębie Klocek.

Zarząd zdecydował o zdjęciu trwałego zarządu ustanowionego na rzecz Tucholskiego Centrum Edukacji Zawodowej 496, 497/1,613 położonej w obrębie Klocek.

6. Zarząd zapoznał się z wnioskiem Spółki Szpital Tucholski Sp. z o.o. w sprawie przekazania środków na udział własny w projektach inwestycyjnych realizowanych przez Spółkę „Szpital Tucholski” Sp. z o.o. dotyczących:
  - 1) termomodernizacji szpitala tucholskiego w kwocie 174.088,94 zł,
  - 2) budowy windy i podjazdu dla osób niepełnosprawnych w kwocie 199.837,93 zł,
  - 3) na pokrycie kosztów audytu sprawozdania finansowego w kwocie 6.710,00 zł.

Zarząd zdecydował, o udzieleniu następującej odpowiedzi do Prezesa Spółki „Szpital Tucholski”:

- 1) w kwestii przekazania środków na realizację projektu „Podniesienie jakości środowiska naturalnego na terenie powiatu tucholskiego poprzez termomodernizację budynków Szpitala Tucholskiego Sp. z o.o.” Zarząd widzi możliwość przekazania środków po przekazaniu zwiększonego dofinansowania (dofinansowanie zostało zwiększone z 70% do 75%) i weryfikacji wysokości wkładów własnych,
  - 2) w kwestii programu „Usunięcie barier architektonicznych poprzez budowę podjazdu dla niepełnosprawnych oraz zakup i montaż dźwigu szpitalnego” dofinansowanego ze środków z PFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II” przekazanie środków może nastąpić po rozstrzygnięciu przetargu,
  - 3) w kwestii sfinansowania kosztów audytu sprawozdania finansowego - Zarząd nie widzi możliwości dofinansowywania bieżącej działalności spółki.
7. Zarząd zapoznał się z informacją Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w sprawie kosztów montażu monitoringu w tej jednostce. Zarząd wyraził zgodę na przekazanie kwoty 2.565,66 zł, która stanowi 50% wartości całego zadania, po przekazaniu środków na ten cel przez Wojewodę Kujawsko – Pomorskiego.

V. Na posiedzeniu Zarządu w dniu 10.05. 2010 r.

8. Zarząd zapoznał się z projektem umowy przesłanym przez Powiat Bydgoski w zakresie udzielenia pomocy finansowej w eksploatacji promu „Koronowo” kursującego w ciągu drogi powiatowej nr 1030C Cekcyn-Lubiewo-Cierplewo-Sokole Kuźnica w 2010 roku.

Zarząd zaakceptował projekt umowy przewidujący udzielenie pomocy finansowej w wysokości 10 tys. zł .
9. Pani Skarbnik przedstawiła pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w sprawie możliwości zaciągnięcia kredytu. Kredyt w wysokości 8.000.000 zł będzie zaciągnięty na okres 10 lat i w tym zakresie zostanie przygotowany przetarg z Wydziałem Inwestycji i Zamówień Publicznych.
10. Zarząd zapoznał się z przygotowanymi materiałami sesyjnymi i zdecydował o przekazaniu ich na najbliższą sesję Rady Powiatu Tucholskiego.

Zarząd Powiatu Tucholskiego

*SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE
ZA ROK 2009*

Tuchola 2010 r.

SPIS TREŚCI

- I.** Stan zatrudnienia.
- II.** Budżet Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
- III.** Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej.
  - 1.** Zapewnienie, organizowanie usług o określonym standardzie w Domu Pomocy Społecznej oraz umieszczanie osób kierowanych przez gminy do Domu Pomocy Społecznej.
  - 2.** Kierowanie dzieci do placówek Opiekuńczo – Wychowawczych i pomoc pieniężna na kontynuację nauki, usamodzielnianie oraz pomoc w zagospodarowaniu.
    - 2.1.**Przekazywanie środków za pobyt dzieci w placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych pochodzących z powiatu tucholskiego.
    - 2.2.**Usamodzielnienia wychowanków.
    - 2.3.**Odpłatność biologicznych rodziców dzieci przebywających w Domu Dziecka.
  - 3.** Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, kontynuację nauki, usamodzielnienie i pomoc w zagospodarowaniu.
    - 3.1.** Rodziny zastępcze spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem.
    - 3.2.** Koszt utrzymania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.
    - 3.3.** Funkcjonowanie zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych.
      - A.** Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego.
      - B.** Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna rodzina zastępcza.
      - C.** Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem specjalistyczna rodzina zastępcza.
    - 3.4.** Odpłatność rodziców biologicznych.
    - 3.5.** Egzekucja administracyjna w stosunku do rodziców biologicznych.
- IV.** Realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych.
  - 1.** Dofinansowanie do sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych.
  - 2.** Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych.
  - 3.** Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych.
  - 4.** Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze.
  - 5.** Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.
  - 6.** Program wyrównywania różnic między regionami.
    - 6.1.** 2007 rok, (obszar F i C).
    - 6.2.** 2006 rok, (obszar D i C).

- V. Współpraca, szkolenia, koordynacja i potrzeby w zakresie pomocy społecznej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
  - 1. Informacja o współpracy ze stowarzyszeniem „Chojnicki Bank Żywności”.
  - 2. Szkolenia w ramach doradztwa metodologicznego i szkolenia kadr pomocy społecznej.
  - 3. Szkolenia i konferencje, w których uczestniczyli pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
  - 4. Koordynacja realizacji projektu systemowego Program Operacyjny Kapitał Ludzki „Aktywizacja zawodowa i zmniejszenie marginalizacji mieszkańców powiatu tucholskiego”.
  - 5. Potrzeby w zakresie realizacji zadań systemu pomocy społecznej.
- VI. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE ZA ROK 2009

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej samorządu powiatowego. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji osób niepełnosprawnych.

Centrum sprawuje nadzór nad Domem Dziecka w Tucholi socjalizacyjną placówką opiekuńczo-wychowawczą oraz Domem Pomocy Społecznej w Wysokiej. Jednostki te działają w strukturach pomocy społecznej jako samodzielne jednostki organizacyjne powiatu. Centrum nadzoruje również realizację umowy zawartej z Warsztatami Terapii Zajęciowej w Tucholi.

Do 31.12.2009 roku przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie działał Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

I. STAN ZATRUDNIENIA.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi zatrudniało 11 osób. W całym okresie sprawozdawczym wyglądało to następująco:

Nazwa stanowiska	Ilość stanowisk
Kierownik PCPR	1
Główny księgowy	1
Przewodniczący Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	1
Specjalista pracy socjalnej	1
Pracownik socjalny	3
Starszy inspektor	1
Pomoc administracyjna osoba zatrudniona w ramach projektu „Coaching metodą aktywizacji społecznej i zawodowej”	1
Referent obsługa sekretariatu Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności	1
Umowa –zlecenie porady prawne	1

Tabela nr 1 Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2009 r.

II. BUDŻET POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE.

Środki finansowe na utrzymanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zostały ustalone na poziomie 409.622,07 zł. Wykonano 99,90% planu, niewykorzystana kwota: 423,60 zł.

Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej powiat otrzymał plan finansowy według algorytmu na rok 2009 z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób

Niepełnosprawnych w wysokości 1.301.169 zł, na zadania PCPR przyznano 1.063.922,00 zł, z czego wydatkowano 1.063.788,00 zł, co stanowi 99,98% wysokości planu, nie wykorzystano kwoty 134,00 zł. Planowane 2,5% na obsługę środków PFRON w kwocie 32.526,00 zł, wykorzystano w 100%.

III. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ.

1. Zapewnienie, organizowanie usług o określonym standardzie w Domu Pomocy Społecznej oraz umieszczanie osób kierowanych przez gminy do Domu Pomocy Społecznej.

Organem prowadzącym Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej jest Powiat Tucholski. W okresie od stycznia do 31.12.2009 r. skierowano do DPS w Wysokiej 18 osób, a na przyjęcie w grudniu 2008 r. oczekiwały 3 osoby.

Liczba mieszkańców przyjętych do Domu przed dniem 01.01.2004 r., ze skierowaniem wydanym przed tym dniem - wynosiła 26, natomiast skierowanych na podstawie nowych przepisów – 19 mieszkańców.

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca Domu kształtował się w wysokości **2.150,00 zł.**

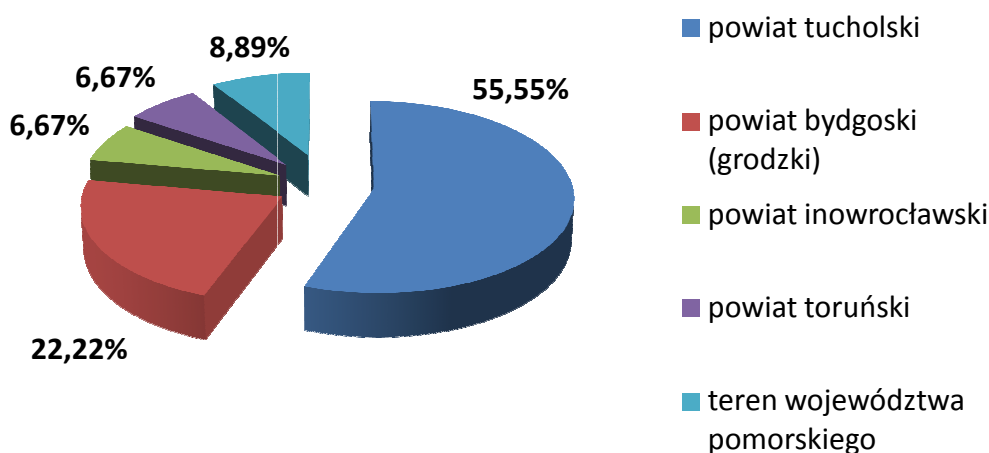
Zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej decyzję o skierowaniu i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w Domu Pomocy Społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do Domu Pomocy Społecznej. Natomiast decyzję o umieszczeniu wydaje Starosta powiatu prowadzącego Dom. W przypadku osób, które zostały umieszczone w DPS przed dniem 1 stycznia 2004 r. decyzje zmieniające i decyzje o odpłatności wydaje Starosta właściwy ze względu na położenie Domu.

Osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności właściwe gminy kierowały do Domu Pomocy Społecznej odpowiedniego typu.

Stan na dzień **31.12.2009 r.** przedstawiał się w sposób następujący:

z terenu powiatu tucholskiego	25 osoby,
z terenu powiatu bydgoskiego (grodzkiego)	10 osób,
z terenu powiatu inowrocławskiego	3 osoby,
z terenu powiatu toruńskiego	3 osób,
z terenu województwa pomorskiego	4 osoby

Liczba mieszkańców Domu Pomocy Społecznej na dzień 31 grudnia 2009 r.

Wykres nr 1 Liczba mieszkańców DPS (stan na 31 grudnia 2009 r.)

Łącznie przebywało w całym roku 2009 r. w DPS: 62 osób

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. art. 61 ust. 1 pkt. opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnosi mieszkaniec Domu nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu. Odpłatność zmienia się zgodnie ze wskaźnikiem kwot po waloryzacji obwieszczonych przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Wpływy z dochodów mieszkańców zgodnie z informacją z działalności Domów Pomocy Społecznej za 2009 r. wyniosły łącznie 595.221,63zł.

PODSUMOWANIE

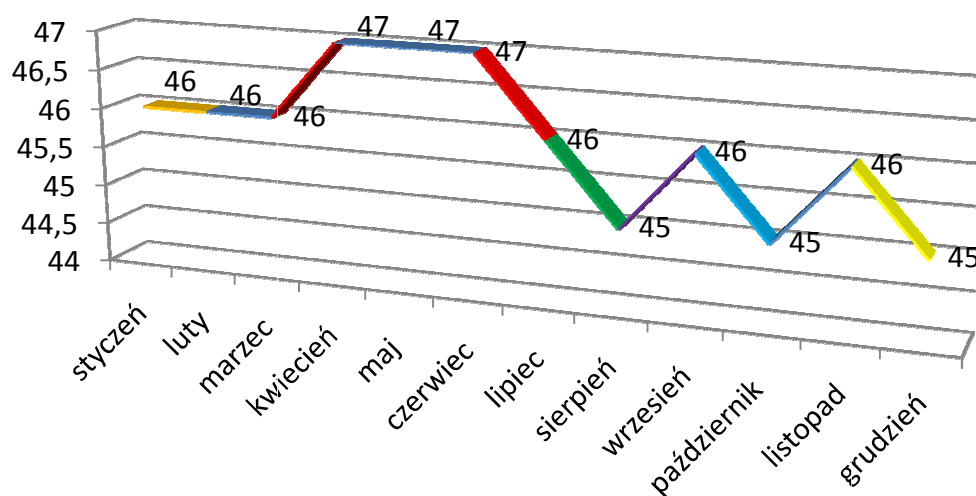
DPS w Wysokiej jest koedukacyjnym Domem dla przewlekle somatycznie chorych, w którym przebywało 45 osoby na dzień 31.12.2009 r. Realizuje głównie potrzeby mieszkańców powiatu tucholskiego. Sytuacja ta potwierdza zasadność istnienia Domu. Dnia 16 grudnia 2008 r. Powiat Tucholski otrzymał zezwolenie na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej z siedzibą w Wysokiej przez Wojewodę Kujawsko – pomorskiego, nr WPS.VI.SS.9013/31/2008 obowiązujących standardów.

Liczba mieszkańców domu w poszczególnych miesiącach roku 2009.

Rok 2009/ Miesiące	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba mieszkańców na 46 miejsc rzeczywistych	46	46	46	47	47	47	46	45	46	45	46	45

Tabela nr 2 Liczba mieszkańców DPS.

Liczba mieszkańców domu w poszczególnych miesiącach roku 2009.

Wykres nr 2 Liczba mieszkańców DPS w poszczególnych miesiącach 2009 r.

2. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych i pomoc pieniężna na kontynuację nauki, usamodzielnienie oraz pomoc w zagospodarowaniu.

Powiat Tucholski posiada socjalizacyjną placówkę opiekuńczo – wychowawczą, jest ona jednostką organizacyjną samorządu powiatowego. Liczba miejsc rzeczywistych wg. standardów wynosi **30 osób**.

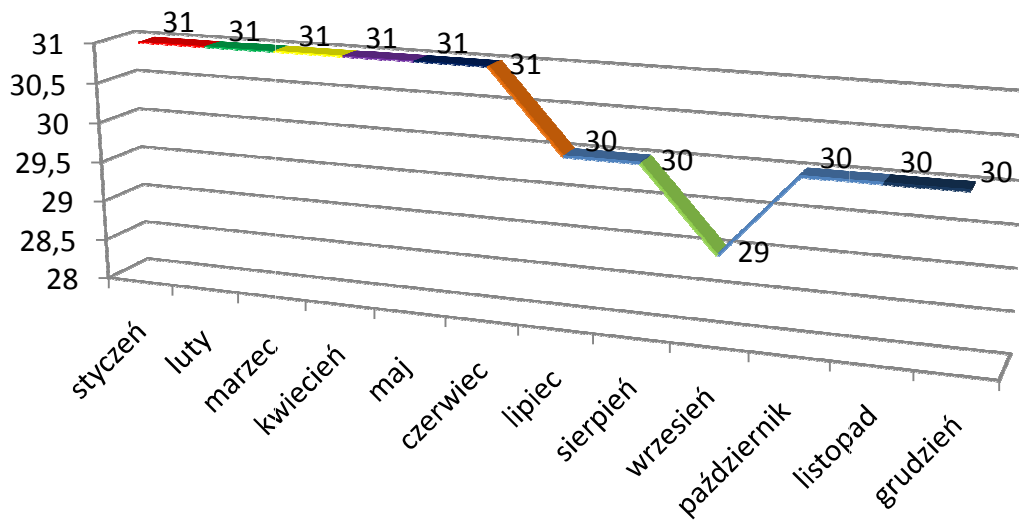
W ciągu 2009 r. w placówce przebywało **35** wychowanków:

Liczba wychowanków Domu Dziecka w poszczególnych miesiącach 2009 r.

Rok 2008/ Miesiące	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba wychowanków / na 30 miejsc rzeczywistych	31	31	31	31	31	31	30	30	29	30	30	30

Tabela nr 3 Liczba wychowanków DD.

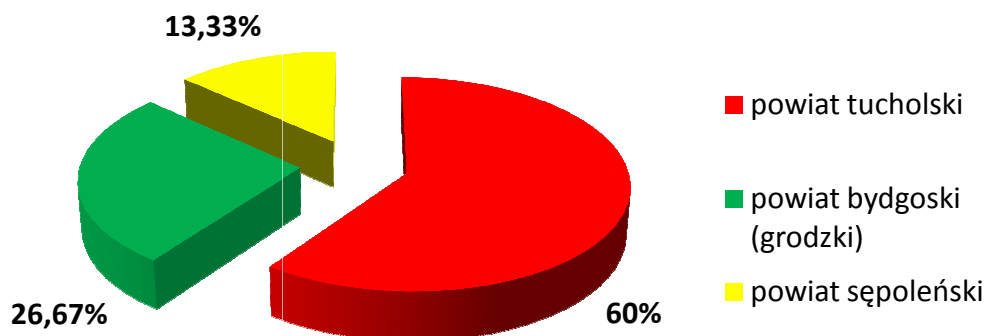
Liczba wychowanków Domu Dziecka w poszczególnych miesiącach 2009 r.

Wykres nr 3 Liczba wychowanków Domu Dziecka w poszczególnych miesiącach 2009 r.

Wychowankowie Domu pochodzą z powiatów (wg stanu na 31.12.2009 r.).

1. tucholskiego **18**
2. bydgoskiego (grodzkiego) **8**
3. sępoleńskiego **4**

Wykres nr 4 Pochodzenie wychowanków Domu Dziecka ze względu na powiat.

Miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka wynosił w 2009 r. **3.148,00 zł.**

SKIEROWANIA

W okresie sprawozdawczym PCPR wydało na podstawie postanowień sądu 7 skierowań do placówki opiekuńczo-wychowawczej w Tucholi.

2.1. Przekazywanie środków za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych, pochodzących z powiatu tucholskiego.

Na podstawie zawartych umów i porozumień, dotyczących przekazywania środków za pobyt dzieci w placówkach położonych na terenie innych powiatów, a pochodzących z terenu powiatu tucholskiego PCPR przekazało za rok 2009 r. środki w wysokości 131.760,00 zł.

Na podstawie skierowań oraz wcześniejszych zobowiązań w 2009 r. w placówkach poza terenem powiatu tucholskiego przebywało:

1. 3 dzieci w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Bytowie – na podstawie porozumienia z Powiatem Bytowskim, miesięczny koszt utrzymania wynosił 8.886,00 zł,
2. 4 dzieci 5 dni w w/w Zespole na podstawie porozumienia z Powiatem Bytowskim, miesięczny koszt utrzymania wynosił 1.661,20 zł,
3. 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Wydrznie - na podstawie porozumienia z Powiatem Grudziądzkim, miesięczny koszt utrzymania wynosił 2.631,77 zł,
4. 1 dziecko w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Gdyni – na podstawie porozumienia z miastem Gdynia, na prawach powiatu, miesięczny koszt utrzymania wynosił 3.373,36 zł,
5. 3 dzieci w Zespole Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Człuchowie – na podstawie porozumienia z Powiatem Człuchowskim, miesięczny koszt utrzymania wynosił – 6.508,14 zł,

Corocznie o miejsce dla dzieci w naszej placówce stara się wiele powiatów. W 2009 r. PCPR w Tucholi odmówiło przyjęcia **396 dzieci**.

2.2. Usamodzielnienia wychowanków.

W okresie sprawozdawczym usamodzielnienia wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze przebiegały wg indywidualnego planu usamodzielniania opracowanego przez PCPR w porozumieniu z pedagogiem placówki i osobą usamodzielnianą. Plan zawierał dane faktyczne o sytuacji materialno - bytowej rodziny naturalnej, pomoc jaką oczekuje wychowanek, jego plany osobiste oraz plan pomocy Centrum i Domu Dziecka.

1. Pomocy pieniężnej na usamodzielnienie z kwocie do 400% kwoty bazowej, jeśli wychowanek placówki przebywał w niej przez okres powyżej 3 lat, liczba świadczeń – 3.

2. Pomocy pieniężnej dla wychowanków opuszczających inne placówki z tytułu kontynuacji nauki przyznano 5 wychowankom pochodzących z powiatu tucholskiego. Liczba wypłaconych świadczeń – 41, Łącznie na ten cel wydano: **31.951,80 zł.**

2.3. Odpłatność biologicznych rodziców dzieci przebywających w domu dziecka.

Zgodnie z art. 79 Ustawy o pomocy społecznej rodzice biologiczni uiszczają opłatę do wysokości wydatków bieżących ponoszonych na utrzymanie dziecka, a także opiekunowie prawni w przypadku gdy dysponują dochodami dziecka.

Pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych finansowany jest ze środków własnych powiatu, z którego dziecko pochodzi. PCPR przygotowuje projekty porozumień w sprawie ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i przedstawia Zarządowi Powiatu.

Za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej w placówce opłatę ponoszą do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania między innymi rodzice dziecka. Opłatę, o której mowa powyżej ustala w drodze decyzji administracyjnej, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do placówki. Ze względu na trudną sytuację materialną, zgodnie z ustawą oraz na podstawie zasad zawartych w uchwale Rady Powiatu Tucholskiego, osoby zobowiązane do opłaty mogą być z niej zwolnione całkowicie lub częściowo.

Źródłem informacji o sytuacji materialno-bytowej, zdrowotnej a w szczególności o dochodach rodziny, wydatkach bieżących stanowią wywiady środowiskowe przeprowadzane przez ośrodki pomocy społecznej w miejscu zamieszkania rodzin biologicznych.

Na dzień 31.12.2009 r. sytuacja rodziców biologicznych, opiekunów prawnych przedstawiała się w sposób następujący:

- a) liczba rodzin biologicznych, od których egzekwowane były opłaty za pobyt dzieci pochodzących z powiatu tucholskiego – 3,
- b) wydano 65 decyzji administracyjnych dotyczących odpłatności (o odpłatności oraz zwalniające z odpłatności),
- c) w roku 2009 r. z tytułu ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców biologicznych wpłynęła kwota w wysokości: **446,50zł,**
- d) zadłużenia rodziców biologicznych, zobowiązanych decyzją do odpłatności za pobyt dzieci w placówkach w roku 2009 wyniosło – **2.670,50 zł.**

3. Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, kontynuacje nauki, usamodzielnienie i pomoc w zagospodarowaniu.

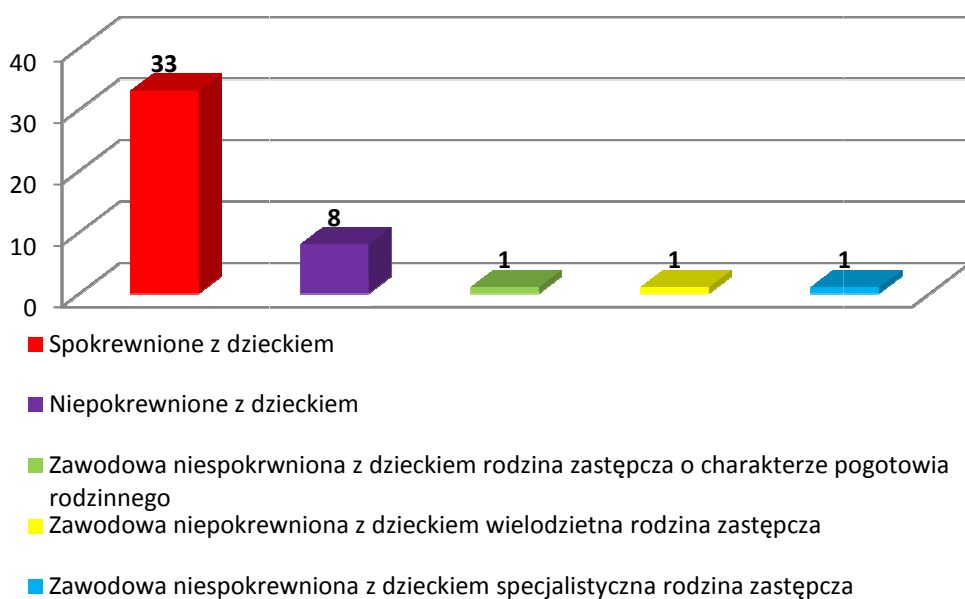
Dziecku z rodziny mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań, zapewnia się opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej. Rodzinie zastępczej udziela się pomocy pieniężnej na częściowe utrzymanie każdego umieszczonego w niej dziecka.

3.1. Rodziny zastępcze spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem

W okresie sprawozdawczym na terenie Powiatu Tucholskiego było 53 rodzin zastępczych w tym:

- 44 rodziny stanowiły rodziny zastępcze zamieszkałe na terenie powiatu tucholskiego, które dzieliły się na:
  - spokrewnione z dzieckiem – 33 rodziny;
  - niespokrewnione z dzieckiem – 8 rodzin;
  - zawodową niespokrewnioną z dzieckiem rodzinę zastępczą o charakterze pogotowia rodzinnego – 1 rodzina;
  - zawodową niespokrewnioną z dzieckiem wielodzietną rodzinę zastępczą – 1 rodzina;
  - zawodową niespokrewnioną z dzieckiem specjalistyczną rodzinę zastępczą – 1 rodzina;

Rodziny zastępcze spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem.

Wykres nr 5 Rodziny zastępcze spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem.

2. 9 rodzin stanowiły rodziny zastępcze, w których umieszczone dzieci pochodziły z terenu powiatu tucholskiego, tucholskiego w tym:
- na terenie powiatu chełmińskiego – 1 rodzina;
  - na terenie powiatu chojnickiego – 4 rodziny;
  - na terenie powiatu toruńskiego – 1 rodzina;
  - na terenie powiatu piaseczyńskiego – 1 rodzina;
  - na terenie powiatu grodziskiego – 1 rodzina;
  - na terenie powiatu bydgoskiego – 2 rodziny;
- W tych rodzinach przebywało 13 dzieci.
3. 15 osób (w tym 2 osoby, które opuściły rodzinę zastępczą) pobierało świadczenie na kontynuowanie nauki.

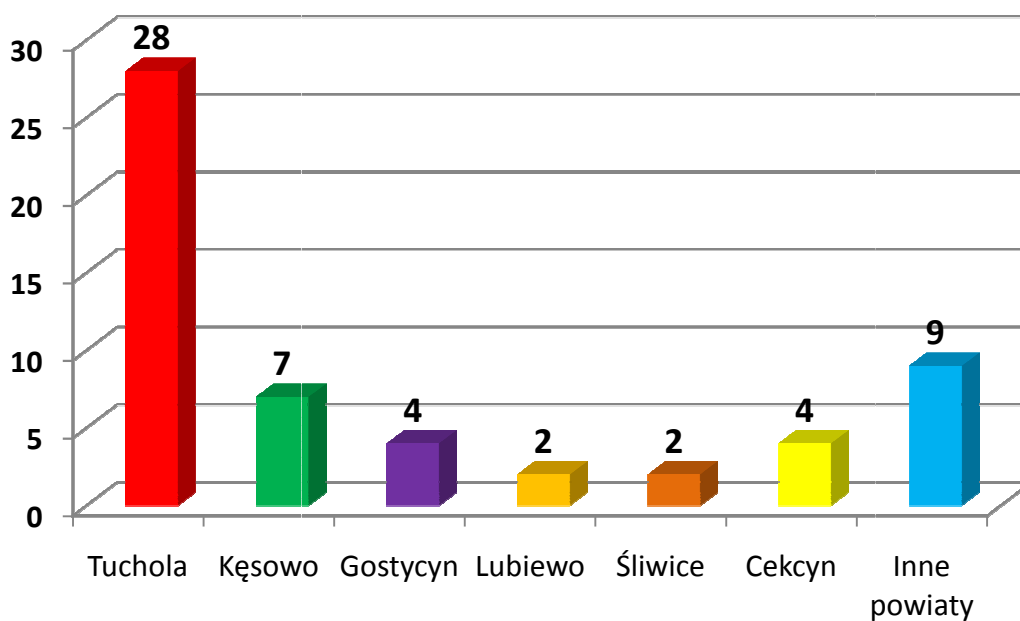
W rozbiciu na poszczególne gminy powiatu tucholskiego oraz inne powiaty przedstawia się to następująco:

Nazwa gminy / powiatu	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba dzieci niepełnosprawnych
Tuchola	24	43	8
Kęsowo	8	11	0
Gostycyn	4	5	2
Lubiewo	2	2	0
Śliwice	2	2	0
Cekcyn	4	5	1
Chełmiński	1	2	0
Chojnicki	4	3	0
Toruński	1	1	1
Piaseczyński	1	3	0
Grodziski	1	1	0
Bydgoski	1	2	0
Razem	53	81	12

Tabela nr 4

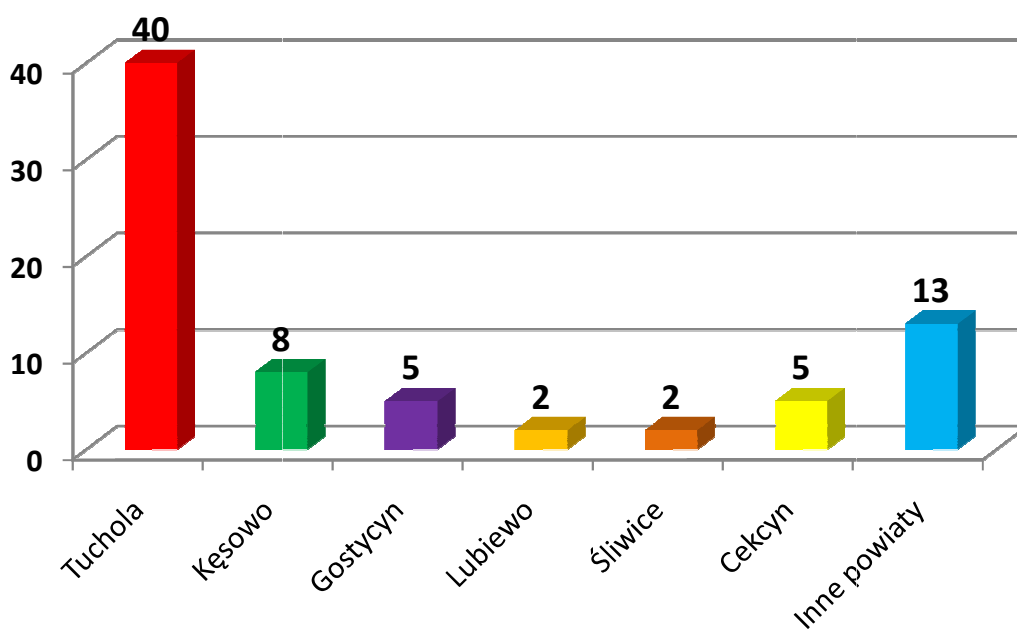
W dniu 31.12.2009 r. na terenie naszego powiatu w rodzinach zastępczych przebywało 9 dzieci z orzeczoną niepełnosprawnością.

Liczba rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu tucholskiego.

Wykres nr 6 Liczba rodzin zastępczych.

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w poszczególnych gminach powiatu tucholskiego.

Wykres nr 7 Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.

ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE:

Starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny zastępczej udziela pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego w rodzinie dziecka. Starosta również na mocy porozumień z innymi powiatami, na terenie których w rodzinach zastępczych przebywają dzieci z danego powiatu ponosi wydatki na pokrycie utrzymania dziecka.

Kwota bazowa, na podstawie której zostało obliczone świadczenie na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w 2009 roku wynosiła 1.647,00 zł. Łączna liczba rodzin zastępczych w roku 2009 wynosiła **53** (na terenie powiatu tucholskiego i rodziny, które pochodzą z terenu innego powiatu, a są w nich umieszczone dzieci z terenu powiatu tucholskiego). W rodzinach tych zostało umieszczone 81 dzieci.

Pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w 2009 roku była zróżnicowana ze względu na wiek dzieci, stan zdrowia:

DLA RODZIN SPOKREWNIONYCH Z DZIECKIEM:

- **40%** podstawy (w przypadku dziecka powyżej 7 lat) – **37** dzieci;
- **60%** podstawy (w przypadku dziecka do 7 lat lub w wieku 7 – 18 lat zaliczonego do osób niepełnosprawnych lub legitymującego się umiarkowanym bądź znacznym stopniem niepełnosprawności) – **15** dzieci;
- **80%** podstawy (w przypadku dziecka do 7 lat zaliczonego do osób niepełnosprawnych lub dziecka niepełnosprawnego i umieszczonego na podstawie ustawy o nieletnich) - **1** dziecko.

DLA RODZIN NIESPOKREWNIONYCH Z DZIECKIEM:

- **40% + 10%** podstawy (w przypadku dziecka powyżej 7 lat) – **7** dzieci;
- **60% + 10%** podstawy (w przypadku dziecka do 7 lat lub w wieku 7 – 18 lat zaliczonego do osób niepełnosprawnych lub legitymującego się umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności) – 8 dzieci;
- **80% + 10%** podstawy (w przypadku dziecka do 7 lat zaliczonego do osób niepełnosprawnych) – 3 dzieci.

DLA ZAWODOWEJ NIESPOKREWNIONEJ Z DZIECKIEM RODZINY ZASTĘPCZEJ O CHARAKTERZE POGOTOWIA RODZINNEGO:

- **60%** podstawy (w przypadku dziecka do 7 lat) - 4 dzieci;
- **80%** podstawy (w przypadku dziecka do 7 lat zaliczonego do osób niepełnosprawnych) – **1** dziecko.

DLA ZAWODOWEJ NIESPOKREWNIONEJ Z DZIECKIEM WIELODZIETNEJ RODZINY ZASTĘPCZEJ:

- 40% podstawy (w przypadku dziecka powyżej) – 2 dzieci;
- 60% podstawy (w przypadku dziecka do 7 lat) – 1 dziecko.

DLA ZAWODOWEJ NIEPOKREWNIONEJ Z DZIECKIEM SPECJALISTYCZNEJ RODZINY ZASTĘPCZEJ:

- 80% podstawy (w przypadku dziecka do 7 lat zaliczonego do osób niepełnosprawnych) – 1 dziecko.

DLA ZAWODOWEJ SPECJALISTYCZNEJ RODZINIE ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU TORUŃSKIEGO:

- 60% podstawy dla dziecka umieszczonego w specjalistycznej rodzinie zastępczej – 1 dziecko.

W wyżej wymienionym okresie 12 rodzin zastępczych otrzymało jednorazową pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka w kwocie **16.417,00 zł**.

Zestawienie wypłat w okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2009r. na podstawie zawartych porozumień z innymi powiatami, na terenie których w rodzinach zastępczych przebywają dzieci z terenu powiatu tucholskiego (obciążenia).

Powiat	Kwota
chełmiński	19.764,00
toruński	11.599,20
grodziski	8.724,43
chojnicki	21.038,63
piaseczyński	23.716,80
bydgoski	6.312,90
Razem	91.155,96

Tabela nr 5

3.2. Koszt utrzymania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych:

W okresie sprawozdawczym koszty utrzymania dzieci wynosiły **616.996,71 zł** (kwota świadczeń za okres od 01 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2009r. z kontynuującymi naukę, pomocą na zagospodarowanie i usamodzielnienie) + **91.155,96 zł** (obciążenia wynikające z zawartych porozumień z innymi powiatami, na terenie których w rodzinach zastępczych przebywają dzieci z naszego powiatu) = **708.152,67 zł**.

Średni miesięczny koszt utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych w 2009 r.

708.152,67 zł / 12 miesięcy = 59.012,71 zł.

Procentowy układ wykonania budżetu na rodziny zastępcze w roku 2009:

Lp.	Rodzaj finansowania	Plan	Wykonanie	%
1.	Rodziny zastępcze i osoby usamodzielniane na terenie powiatu tucholskiego	667.470,24	616.996,71	92,4%
2.	Wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych	79.430,00	79.297,85	99,8%
3.	Składki na ubezpieczenia społeczne	12.015,00	11.765,04	97,9%
4.	Składki na Fundusz Pracy	2.028,00	2.021,39	99,6%
5.	Zwrot kosztów utrzymania dzieci na terenie innych powiatów	136.853,90	136.853,90	100%

Tabela nr 6 Budżet (rodziny zastępcze).

Zestawienie przychodów w okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2009r. na podstawie zawartych porozumień w związku z przebywaniem w rodzinach zastępczych na terenie powiatu tucholskiego dzieci z innych powiatów.

Powiat	Kwota
chojnicki	17.299,40
sępoleński	27.528,50
świecki	11.858,40
kartuzki	7.905,60
brodnicki	50.479,48
ciechanowski	7.905,60
inowrocławski	13.876,92
Razem	136.853,93

Tabela nr 7

ŚWIADCZENIA NA KONTYNUOWANIE NAUKI:

Zgodnie z Ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z dnia 15 kwietnia 2004r.) pełnoletniemu wychowankowi rodziny zastępczej kontynuującemu naukę przysługuje pomoc pieniężna w wysokości 30% kwoty bazowej – **494,10 zł**

W okresie od stycznia do grudnia 2009r. w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej, liceum, studium oraz szkole wyższej naukę kontynuowało 15 osób. Na ten cel wydano **62.256,60 zł**.

USAMODZIELNIENIE:

W roku 2009r. wypłacono pomoc pieniężną na usamodzielnienie 3 wychowankom rodzin zastępczych w kwocie 16.470,00 zł oraz 5 pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej w kwocie 22.059,58 zł.

3.3. Funkcjonowanie zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych:

A. Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego.

W okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2009r. w rodzinie przebywało 5 dzieci. Zgodnie z przepisami prawa zawartymi w Ustawie o pomocy społecznej oraz Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzin zastępczych zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza na podstawie umowy zlecenie otrzymuje wynagrodzenie, uzależnione od faktu, czy w pogotowiu rodzinnym przebywają dzieci czy też nie:

- gdy pogotowie jest w stanie gotowości wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 95% podstawy tj. 1.564,65 zł + ZUS pracodawcy;
- z chwilą przyjęcia pierwszego dziecka wynagrodzenie zasadnicze wynosiło 160% podstawy tj. 2.964,60 zł brutto + ZUS pracodawcy.

W 2009r. wynagrodzenie dla zawodowej rodziny zastępczej wynosiło 180% podstawy. Wysokość poniesionych kosztów wraz z pochodnymi w skali roku wynosiła **39.528,40 zł** (w tym wypłacone wyrównanie 20% podstawy x 12 miesięcy = 3.952,80

B. Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna rodzina zastępcza.

Zgodnie z przepisami prawa zawartymi w Ustawie o pomocy społecznej oraz Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzin zastępczych zawodowa niespokrewniona z dzieckiem rodzina zastępcza na podstawie umowy zlecenie otrzymywała wynagrodzenie w wysokości **1.811,70 zł**, co w skali roku daje sumę **21.704,40 zł**

C. Zawodowa niespokrewniona z dzieckiem specjalistyczna rodzina zastępcza.

Zgodnie z przepisami prawa zawartymi w Ustawie o pomocy społecznej oraz Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie rodzin zastępczych zawodowa niespokrewniona z dzieckiem specjalistyczna rodzina zastępcza na podstawie umowy zlecenia otrzymała wynagrodzenie w wysokości 1.811,70 zł, co w skali roku daje sumę 21.704,40 zł.

3.4. Odpłatność rodziców biologicznych:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, w okresie od stycznia do grudnia 2009r. na podstawie wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez odpowiednie ze względu na miejsce zamieszkania rodzica/rodziców biologicznych, Ośrodki Pomocy Społecznej oraz zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu w Tucholi z dnia 30 września 2004r. wydało **42** decyzje ustalające i zwalniające z odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej z powodu trudnej sytuacji materialno – bytowej.

3.5. Egzekucja administracyjna w stosunku do rodziców biologicznych:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi zobowiązało do odpłatności 1 rodzica biologicznego za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej. Urząd Skarbowy egzekwował należności z 3 tytułów wykonawczych.

Pobyt dziecka w rodzinie zastępczej z założenia ma charakter przejściowy tj. do czasu unormowania się sytuacji społeczno – ekonomicznej rodziców naturalnych, jednakże w większości przypadków wychowankowie rodzin zastępczych pozostają w nich do czasu osiągnięcia 18 lat lub do czasu ukończenia szkoły.

Rodzina zastępcza jest najbardziej odpowiednią formą sprawowania opieki nad dziećmi porzuconymi, osieroconymi, pozbawionymi opieki rodziców biologicznych, dającą im prawidłowe warunki do biopsychicznego rozwoju.

IV. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O REHABILITACJI ZAWODOWEJ I SPOŁECZNEJ ORAZ ZATRUDNIANIU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

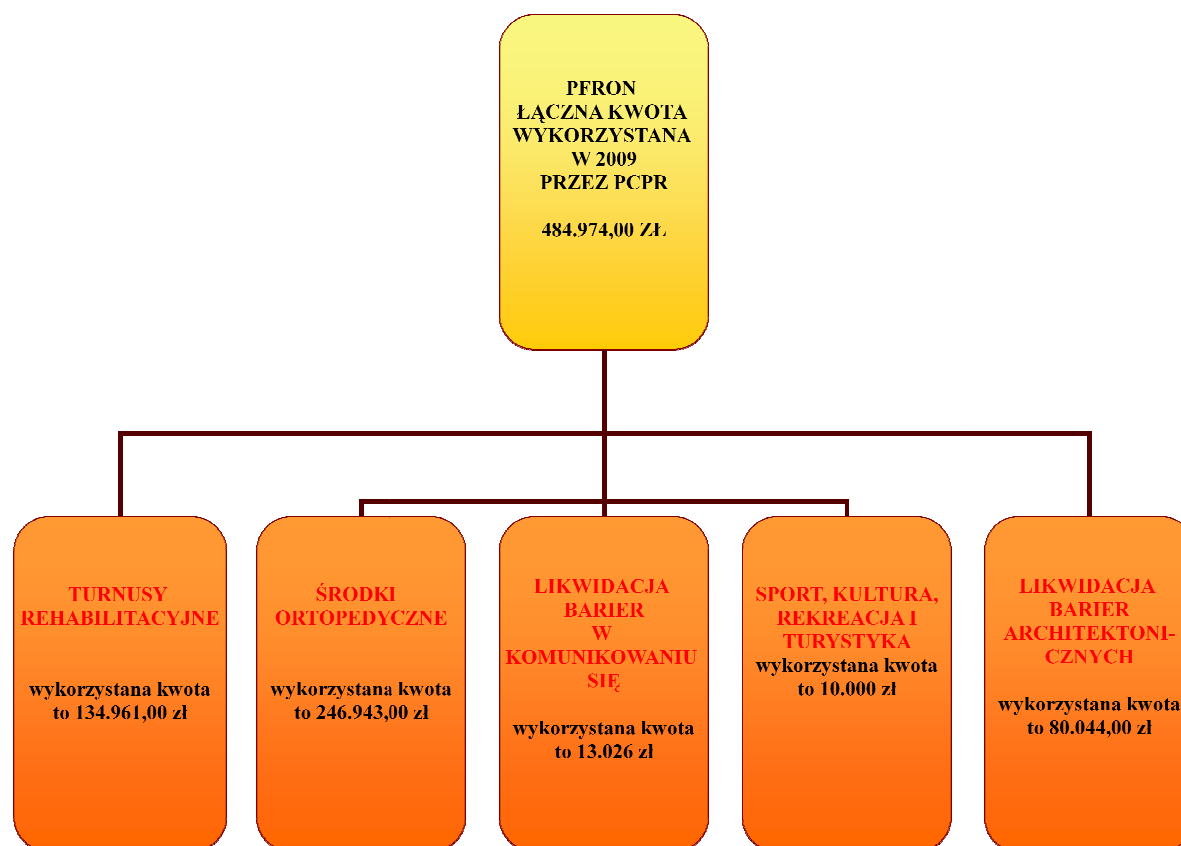
Dokonano oceny i kontroli realizacji zadań za rok 2009 r. zgodnie z Programem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Zakresie Rehabilitacji Zawodowej, Społecznej dofinansowanych ze środków PFRON.

Powiatowa Rada ds. Osób Niepełnosprawnych pozytywnie zaopiniowała realizację zadań z zakresu rehabilitacji.

Rada Powiatu Uchwałą Nr 117/244/2008 z dnia 17.11.2008 r. zaakceptowała przygotowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Regulaminy dotyczące obsługi środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Tym samym nałożony został obowiązek powołania Komisji rozpatrującej i przyznającej dofinansowanie ze środków PFRON, powoływanej corocznie Zarządzeniem Kierownika PCPR. W 2009 roku Komisja zebrała się **26** razy, rozpatrzyła ogólną liczbę **1102** wniosków.

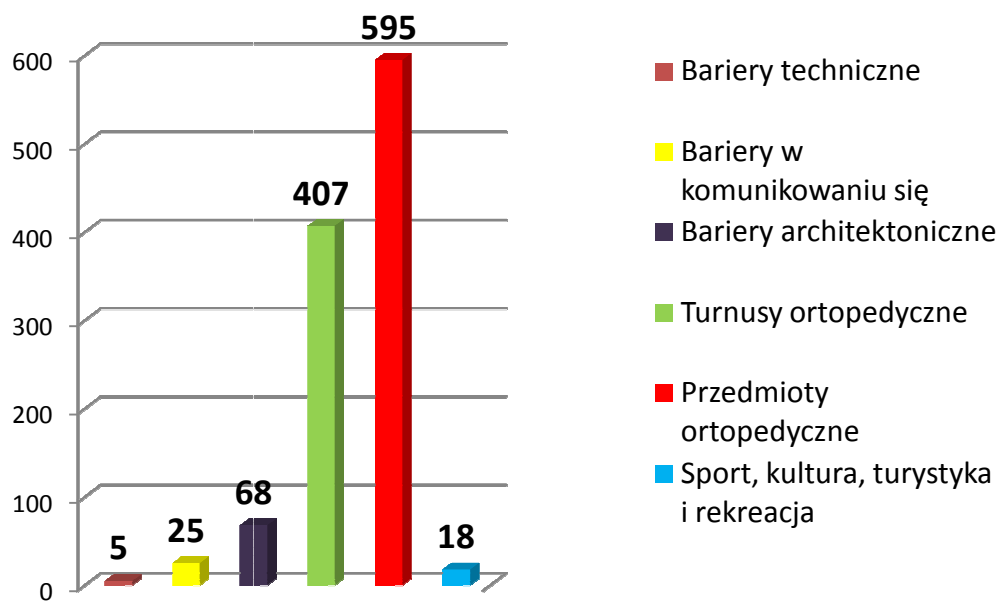
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ustalił dla Powiatu Tucholskiego na 2009 r. plan finansowy na poziomie **1.301.169,00 zł**, wydane środki w roku 2009 to kwota **1.301.014,00 zł**.

Łączna kwota środków wykorzystana przez Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie ze środków PFRON.

Wykres nr 8 Łączna kwota środków wykorzystana przez Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie ze środków PFRON.

Liczba wniosków złożonych na dofinansowanie ze środków PFRON

Wykres nr 9 Liczba wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON

Przyznane dofinansowania ze środków PFRON w 2009 roku.

tektoniczne

unikowaniu

a,

ibilitacyjne

e

Wykres nr 10 Przyznane dofinansowania ze środków PFRON w 2009 roku.

Na tej podstawie realizowano w okresie sprawozdawczym następujące zadania:

REHABILITACJA SPOŁECZNA

1. Dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji dla osób niepełnosprawnych.

Do realizacji na 2009 zawarto **11** umów z organizacjami pozarządowymi. Z pomocy w ramach tego zadania skorzystało 219 dorosłych i 15 dzieci. Umowy realizowane były zgodnie z harmonogramem ustalonym z organizacjami. Łącznie na to zadanie wydatkowano kwotę: **10.000,00 zł**. Środki finansowe zostały wykorzystane w 100%.

Dofinansowane przedsięwzięcia:

1. Festyn „Marzenia jak ptaki”.
2. Wyjazd na basen do Chojnic.
3. „VII Przegląd Twórczości osób niepełnosprawnych”.
4. Wyjazd do teatru do Grudziądza.
5. Wycieczka do Sopotu.
6. Piknik „Pożegnanie lata”.
7. Wycieczka nad morze (Rowy).
8. Piknik powiatowy dla rencistów, emerytów, inwalidów.
9. Wycieczka do Gdyni i na Hel.

2. Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych.

Jak co roku zadanie to cieszy się dużym zainteresowaniem. Uczestnicy, dzięki różnym zabiegom mogą poprawić stan zdrowia, odprężyć się, zrelaksować. Ośrodki oferują dodatkowe formy rekreacji np.: spotkania zapoznawcze, ogniska, wycieczki. Turnus trwa 14 dni. Z dofinansowania można skorzystać maksymalnie raz w roku. Osoba niepełnosprawna, która je otrzyma dokonuje wyboru ośrodka. Największym zainteresowaniem cieszą się turnusy organizowane w tańszym okresie wiosenno-jesiennym. Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym zmienia się co kwartał. Przykładowo w trzecim kwartale 2009 r. wynosiło ono:

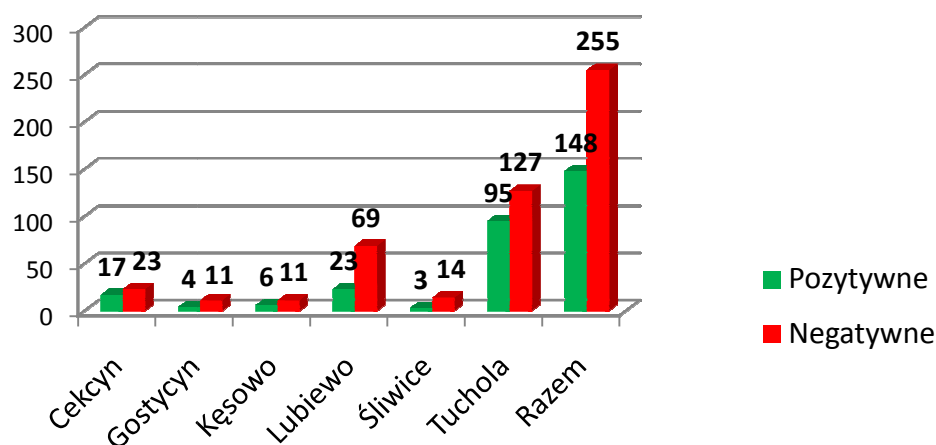
- **841,00 zł**. dla osoby niepełnosprawnej posiadającej stopień znaczny;
- **778,00 zł**. dla osoby niepełnosprawnej posiadające stopień umiarkowany;
- **716,00 zł**. dla osoby niepełnosprawnej posiadającej stopień lekki;
- **841,00 zł**. dla dziecka niepełnosprawnego do 16 roku życia;
- **560,00 zł**. dla niezbędnego opiekuna (na wyraźne i uzasadnione zlecenie lekarza);
- **560,00 zł**. dla osoby niepełnosprawnej zatrudnionej w zakładzie pracy chronionej.

W roku 2009 złożono **407** wniosków:

- **148** wniosków zrealizowano pozytywnie – razem z opiekunami z dofinansowania skorzystało;

- **207** osób (**118** osób dorosłych, **30** dzieci oraz **59** opiekunów)
- **4** osoby zrezygnowały z przyznanego dofinansowania;
- **255** wniosków rozpatrzono negatywnie z uwagi na brak środków finansowych.

Liczba wniosków na turnus rehabilitacyjny rozpatrzonych pozytywnie i negatywnie z podziałem na miejsce zamieszkania.

Wykres nr 11 Przyznane dofinansowanie na turnus rehabilitacyjny.

Łącznie na to zadanie wydatkowano kwotę **134 961,00 zł**. Środki finansowe zostały wykorzystane w 100%.

3. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych.

Likwidacja barier architektonicznych:

W ramach likwidacji barier architektonicznych rozpatrywano **68** wniosków, z których **6** zostało zrealizowanych na łączną kwotę **80.044,00 zł**. Wykonano 99,86% planu.

Większość wniosków dotyczy przystosowania łazienki dla potrzeb osób niepełnosprawnych i budowy podjazdów. W związku z tym zadaniem przeprowadzono **68** wizji w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Ustalono zgodnie z obowiązującymi procedurami zakresy prac stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności. Sporządzane kosztorysy sprawdzane są przez osobę uprawnioną co do ich zgodności z zakresem robót i obowiązującymi na rynku cenami.

Likwidacja barier technicznych:

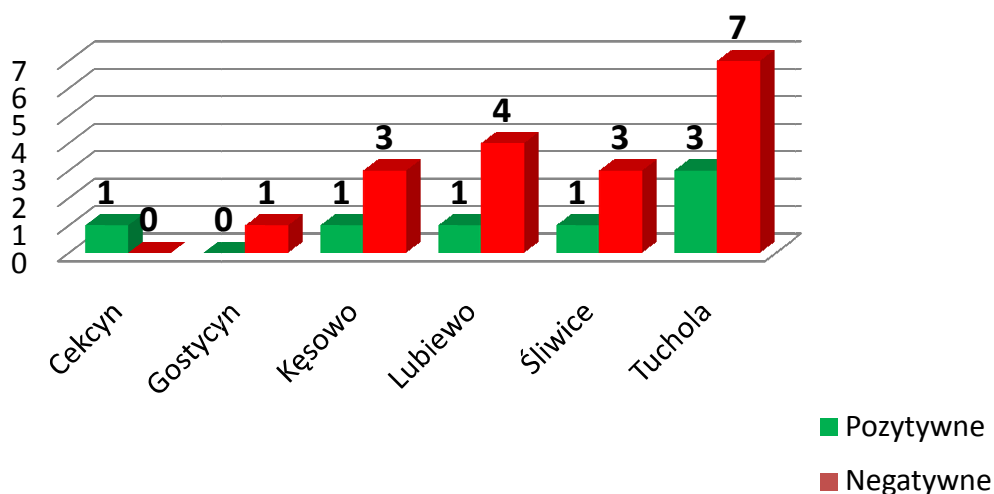
W 2009 roku w ramach tego zadania złożono **5** wniosków, w których starano się o dofinansowanie zakupu urządzeń AGD (robot kuchenny, pralki, kuchenki), których zakup **nie wchodzi** w zakres pojęcia „bariery technicznej” (o ile nie są specjalnie

przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych). Dlatego żaden z wniosków nie mógł być rozpatrzony pozytywnie.

Likwidacja barier w komunikowaniu się:

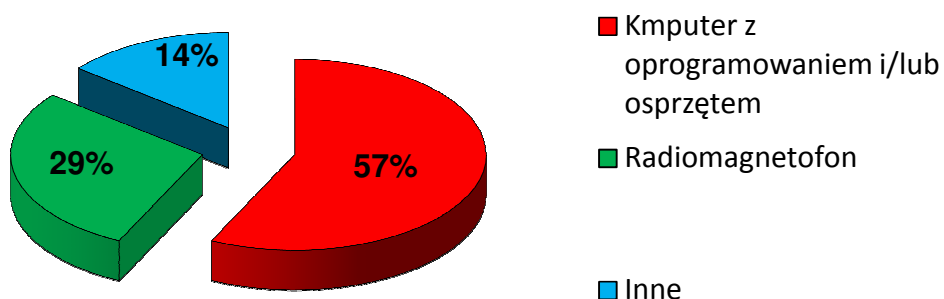
W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się rozpatrzono **25** wniosków, z czego **7** zrealizowano. Łączna kwota wydatkowana w ramach tego zadania wyniosła **13.026,00 zł**.

Likwidacja barier w komunikowaniu się – liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie i negatywnie.

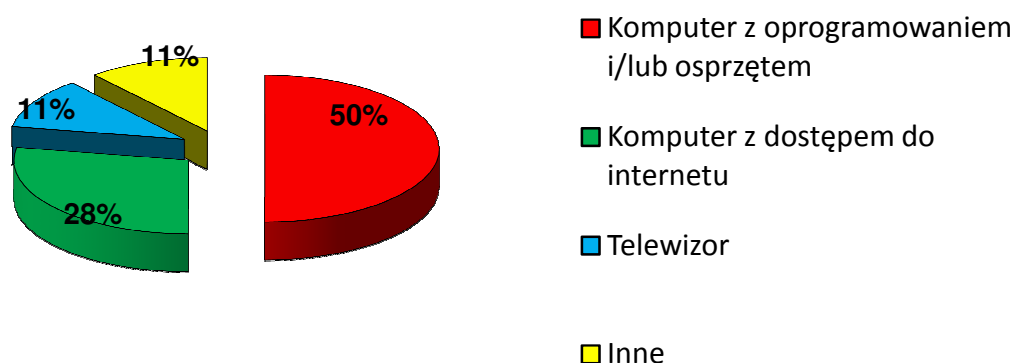
Wykres nr 12 Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie i negatywnie z podziałem na miejsce zamieszkania.

Dofinansowanie do zadania z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się – wnioski rozpatrzone pozytywnie:

Wykres nr 13 Wnioski rozpatrzone pozytywnie – likwidacja barier w komunikowaniu się.

Dofinansowanie do zadania z zakresu likwidacji barier w komunikowaniu się – wnioski rozpatrzone negatywnie:

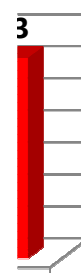

Wykres nr 14 Wnioski rozpatrzone negatywnie – likwidacja barier w komunikowaniu się.

4. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze.

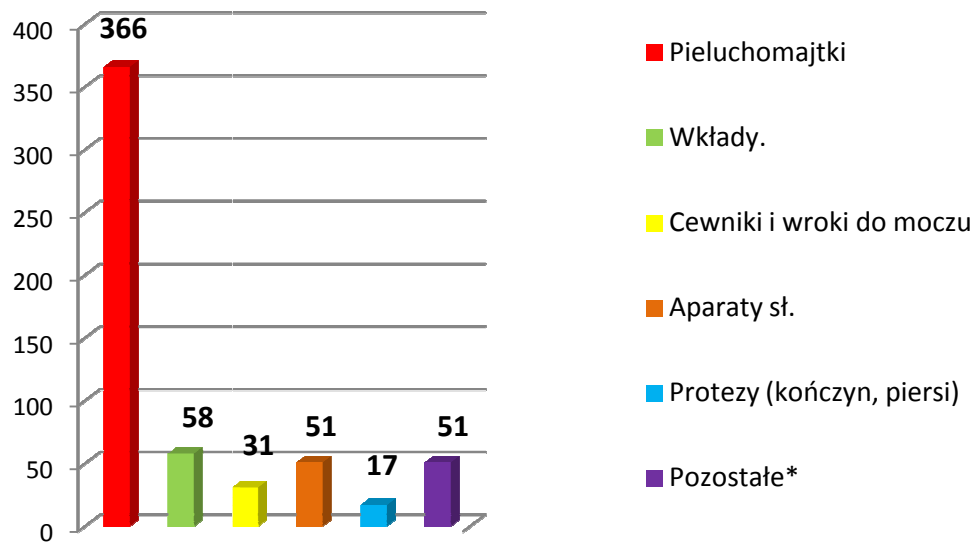
Dofinansowanie na środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne udzielono **574** osobom, z tego **492** dorosłym i **82** dzieciom. Łącznie na to zadanie wydatkowano **246.943,00 zł** co stanowi 99,99% wysokości planu.

Przyznane dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze z podziałem na gminy.

Wykres nr 15 Dofinansowania do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze

Przedmioty dofinansowania:

Wykres nr 16 Przedmioty dofinansowania (*wózki, balkoniki, kule, materace przeciwdleżynowe, gorsety, obuwie ortopedyczne, aparaty do bezdechu, foteliki).

**PORÓWNANIE OTRZYMANYCH I WYDATKOWANYCH ŚRODKÓW
FINANSOWYCH PFRON W LATACH 2008 - 2010**

INFORMACJE PODSTAWOWE	2010	%	2009	2009	%	2008	2008	%
	I kwartał		I kwartał	IV kwartał		I kwartał	IV kwartał	
Kwota ogólna	1.078.474,00		1.194.772,00	1.301.169,00		1.510.199,00	1.698.041,00	
Kwota dodatkowa	0,00		0,00	106.397,00		0,00	187.842,00	
Warsztaty Terapii Zajęciowej	591.840,00		591.840,00	591.840,00		536.560,00	536.560,00	
Powiatowy Urząd Pracy oraz PCPR	486.634,00	100	602.932,00	709.329,0	100	973.639,00	1.161.481,00	100
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	296.634,00	61,00	352.932,00	472.082,00	66,60	738.639,00	926.481,00	75,90
Powiatowy Urząd Pracy	190.000,00	39,00	250.000,00	237.247,00	35,20	235.000,00	235.000,00	24,10
Środki ortopedyczne, sprzęt rehabilitacyjny			100.000,00	246.965,00		252.438,00	397.012,00	
Turnusy rehabilitacyjne			150.000,00	134.961,00		245.201,00	239.775,00	
Likwidacja barier – wszystkie 3			80.246,00	80.156,00		215.000,00	274.350,00	
Sport kultura, rekreacja – org. Pozarządowe			10.000,00	10.000,00		26.000,00	26.000,00	
Zlecenie zadań org. Pozarządowe			12.686,00	0,00		0,00	0,00	
Łączna kwota pobranej zaliczki	197.960,00		197.960,00	0,00		0,00	0,00	
Warsztaty Terapii Zajęciowej	147.960,00		147.960,0	0,00		0,00	0,00	
PUP + PCPR	50.000,00		50.000,00	0,00		0,00	0,00	
kwota przyznana na turnusy	65.370,00		0,00	0,00		0,00	0,00	
Kwota przyznana na ortopedyczne	12.447,80		0,00	0,00		0,00	0,00	
Corocznie dodatkowe środki finansowe z PFRON przeznaczane były na zabezpieczenie braków jakie występowały w zadaniu dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych.								

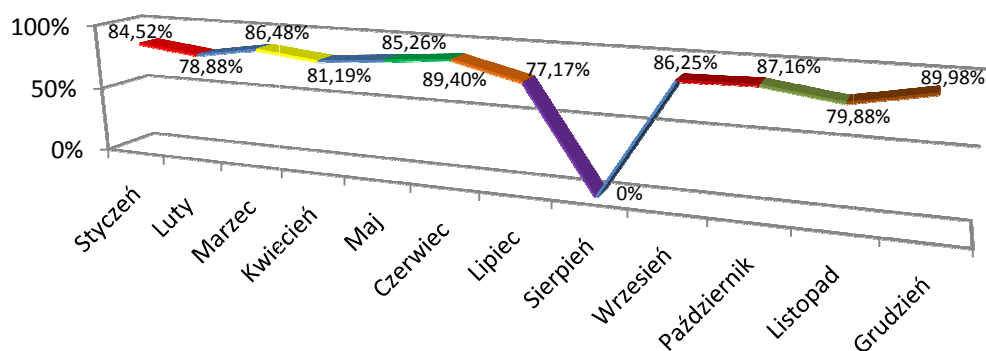
Tabela nr 8 Porównanie otrzymanych i wydatkowanych środków finansowych PFRON w latach 2008 – 2010.

5. Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Warsztaty Terapii Zajęciowej rozpoczęły swoją działalność 01.12.07r. Jednostką prowadzącą warsztat jest Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi. WTZ są wyodrębnioną organizacyjnie placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej, zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Zmierzają do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, koniecznych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną samodzielnego i aktywnego życia – na miarę jej indywidualnych możliwości.

Warsztat przeznaczony jest dla 40 uczestników. Średnia frekwencja roczna wyniosła 84,16%.

Frekwencja uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Wykres nr 17 Frekwencja WTZ.

Przedział wiekowy:

- do 24 lat – 11 osób,
- od 25 do 35 lat – 25 osób,
- powyżej 35 lat – 4 osoby.

W roku 2009 placówkę opuściły dwie osoby. Zostały one wykreślone z powodu 3 – miesięcznej nieobecności na zajęciach w WTZ. W miejsce tych osób przyjęto dwóch nowych uczestników.

W WTZ działa 8 pracowni:

- krawiecko-dziwiarska (haftowanie ręczne, wyszywanie, szycie ręczne, przygotowywanie elementów scenografii, strojów dla potrzeb innych pracowni),
- techniczna (zajęcia techniczne z zastosowaniem różnorodnych technik stolarskich),
- komputerowa (stosowanie technik komputerowych, oprawa dokumentów, cięcie papieru)

- rękodzieła (modelowania w gipsie, masy plastyczne, wyklejanie techniką kolażu),
- muzyczno-teatralna (zajęcia muzyczne, przygotowywanie przedstawień)
- plastyczna (zajęcia plastyczne z zastosowaniem technik malarskich, kaligrafii, decoupage),
- ogrodniczo-bukieciarska (nauka układania bukietów, stroików, dekoracji okolicznościowych),
- gospodarstwa domowego i higieny (zajęcia gastronomiczne i kuchenne).

Zajęcia prowadzone są zgodnie z programami pracowni, indywidualnymi programami rehabilitacji i terapii uczestników oraz indywidualnym planem zajęć.

W WTZ prowadzona jest rehabilitacja w zakresie fizjoterapii, terapii psychologicznej, artterapii, muzykoterapii. Od IV kwartału wprowadzono hipoterapię i zajęcia na basenie. We wrześniu 2009r. powołano kółko sportowe, które m.in. przygotowuje uczestników WTZ do spartakiad sportowych. WTZ czynnie współpracuje i spotyka się z zaprzyjaźnionymi Warsztatami ze Skarszew, Chojnic, Czarska. Uczestnicy są zapraszani do udziału w spartakiadach sportowych, w zawodach wędkarskich. WTZ zorganizowało wiele spotkań, wycieczek, imprez integracyjnych. W sumie w 2009r. warsztaty uczestniczyły w 52 różnego rodzaju imprezach.

W roku 2009 na działalność WTZ powiat przeznaczył kwotę – 65.760,00 zł, ze środków PFRON 591.840,00 zł. Gminy Cekcyn i Śliwice zadeklarowały finansowe wsparcie dowozu uczestników WTZ zamieszkujących teren danej gminy. Powiat Tucholski zawarł umowę dotacyjną i przekazał Stowarzyszeniu Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi kwotę łączną w wysokości 15.000,00 zł.

Warsztaty przeprowadziły kiermasze, na których zbierano łącznie 8.924,84zł. Środki te, zgodnie z przepisami zostaną w całości przeznaczone na integrację społeczną uczestników.

6. Wyrównywanie różnic między regionami.

W roku 2009 Powiat Tucholski nie zakwalifikował się do udziału w programie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Oddział PFRON Toruń) pn. Program Wyrównywania Różnic Między Regionami.

Kontynuowano jedynie rozliczanie umów zawartych w latach poprzednich:

6.1. W 2007 roku:

- A.** W ramach obszaru F utworzono Warsztat Terapii Zajęciowej,
- B.** W ramach programu obszaru C – wyposażenie nowych miejsc pracy zgłoszono 6 projektów. Utworzono 12 stanowisk pracy na okres minimum 36 miesięcy. Pracodawcy zobowiązani są do potwierdzania zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

6.2. W 2006 roku:

- A.** W ramach obszaru D zawarto jedną umowę na zakup samochodu przystosowanego dla osób niepełnosprawnych. Okres rozliczenia wynosi pięć lat od daty zakupu samochodu.

- B.** W ramach programu obszaru C, wyposażenie nowych miejsc pracy zgłoszono 3 projekty. Utworzono 9 stanowisk pracy na okres minimum 36 miesięcy. Pracodawcy zobowiązani są do potwierdzania zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Jeden zakład pracy potwierdził wymagany okres zatrudnienia. Wobec powyższego umowa ta wygasła.

V. WSPÓŁPRACA, SZKOLENIA, KOORDYNACJA I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ I REHABILITACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Informacja o współpracy ze stowarzyszeniem „Chojnicki Bank Żywności”.

W roku 2009 powiat tucholski przekazał na rzecz stowarzyszenia składki w kwocie **6.715,86 zł.**

W ramach współpracy ze stowarzyszeniem w roku 2009 jednostka otrzymała darowizny o wartości **26.085,38 zł** głównie w postaci artykułów spożywczych tj. ciastka, mąka, konserwy, makaron, słodycze. Towary te zostały rozdysponowane wśród jednostek organizacyjnych powiatu m.in. Domu Dziecka, Domu Pomocy Społecznej, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Zespołu Szkół Leśnych, Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych, Warsztatów Terapii Zajęciowych (WTZ za zgodą Zarządu Powiatu Tucholskiego). Należy nadmienić, że Centrum mogło otrzymać pomoc z Banku Żywności dzięki uprzejmości Domu Dziecka, który udostępnił samochód oraz kierowcę. Pomoc żywnościowa za pośrednictwem szkół trafiła do ubogiej młodzieży - wytypowanej przez pedagogów szkolnych. Natomiast w/w jednostki przyjęły artykuły na stan magazynowy. Niewielką ilość produktów przekazano na potrzeby organizowanych przy współudziale powiatu imprez kulturalnych czy szkoleń.

2. Szkolenia w ramach doradztwa metodologicznego i szkolenia kadry pomocy społecznej.

Art. 19 ust. 14 Ustawy o pomocy społecznej nakłada na powiat zadanie zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej, tj. pracowników socjalnych zatrudnionych w gminnych ośrodkach pomocy społecznej. Skuteczność pracy socjalnej i wszelkich działań podjętych w kierunku aktywizacji podopiecznych wymaga specjalistycznego przygotowania i systematycznego doształcania.

W 2009 roku w ramach doradztwa metodycznego i szkolenia kadr pomocy społecznej odbył się cykl spotkań z przedstawicielami poszczególnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz innymi instytucjami.

Celem ich było:

- a) nawiązanie współpracy, analiza problemów bieżących jednostek,
- b) wymiana doświadczeń w rozwiązywaniu sytuacji trudnych,

- c) realizacja „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tucholskim”, „Programu wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych” oraz „Zintegrowanego Systemu Pomocy Rodzinie i Dziecku”.

Harmonogram szkoleń dla kadr pomocy społecznej na rok 2009

Szkolenia odbywały się według przygotowanego harmonogramu na rok 2009, który został uprzednio opracowany, zgodnie z proponowaną tematyką uczestników szkoleń.

Data	Temat szkolenia	Prelegent	Uczestnicy
02.03.	Rehabilitacja społeczna – aktualne zagadnienia. Remont mieszkania, a PFRON.	Ewa Nadolna, Hanna Zielińska.	15 osób
06.04.	Sytuacja społeczno – ekonomiczna kraju, a niepełnosprawność.	Przewodnicząca WZO-ON - mgr Aleksandra Poeplau.	445 osób
04.05.	Kryzys bezrobocia – praca socjalna z osobą bezrobotną i jego rodziną – sposoby aktywizacji lokalnej.	Centrum Integracji społecznej w Bydgoszczy	27 osób
01.06.	„Adopcja krok po kroku”	Mariola Łobacz Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Bydgoszczy	21 osób
Lipiec	Przerwa urlopową.		
Sierpień			
07.09.	„Praca z trudnym klientem – techniki skutecznej komunikacji”	Marzanna Królewicz – Focus Training w Świeciu	25 osób
05.10.	„Ochrona danych osobowych w wywiadach środowiskowych”	Radca prawny Tomasz Sobiecki	12 osób

Tabela nr 9 Harmonogram szkoleń dla kadr pomocy społecznej na rok 2009.

Od października 2009 roku z inicjatywy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowano Studium Pomocy Psychologicznej. Szkolenie skierowanie było do pedago-

gów, pracowników socjalnych, nauczycieli, socjoterapeutów, wychowawców świetlic profilaktycznych i środowiskowych oraz do innych osób pracujących w sytuacji pomagania.

Program Pomocy Psychologicznej jest programem oferującym uczenie się profesjonalnych podstaw doradztwa psychologicznego oraz reguł konstruktywnego wspierania drugiej osoby.

Prelegentem Studium była Pani Danuta Daszkiewicz z Niepublicznej Placówki Doskonalenia Nauczycieli przy Stowarzyszeniu „Dorośli – Dzieciom” z Sępólna Krajeńskiego.

3. Szkolenia i konferencje, w których uczestniczyli pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi.

1. Szkolenie pt. „Mediacja rodzinna”, 1 osoba, Warszawa (100 godzin);
2. Szkolenie pt. „Czas pracy i wynagrodzenie w nowej ustawie o pracownikach samorządowych”, 1 osoba, Bydgoszcz;
3. Szkolenie pt. „Zasady rozliczania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, 1 osoba, Bydgoszcz;
4. Szkolenie dotyczące zlecenia przez jednostki samorządu terytorialnego zadań publicznych organizacji pozarządowych, 2 osoby, Toruń;
5. Szkolenie przeciwpożarowe, 1 osoba, Bydgoszcz;
6. Szkolenie dotyczące zamówień publicznych, 1 osoba, Bydgoszcz;
7. Szkolenie pt. „Ewidencja księgowania oraz rozliczanie projektów systemowych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 r., 2 osoby, Toruń;
8. Szkolenie pt. „Program płatnik – wersja 7.03.001, 1 osoba, Toruń;
9. Szkolenie pt. „Zamówienia publiczne w realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, 1 osoba, Toruń;
10. Szkolenie dotyczące wypełniania formularzy bilansu potrzeb, 1 osoba, Toruń;
11. Szkolenie pt. „Asertywność”, 1 osoba, Przysiek;
12. Szkolenie pt. „Stres i wypalenie zawodowe”, 1 osoba, Przysiek;
13. Szkolenie pt. „Wniosek o płatność jako narzędzie sprawozdawczości finansowej i rzeczowej realizacji projektów systemowych”, 1 osoba, Toruń;
14. Szkolenie pt. „Nowoczesne i profesjonalne zarządzanie jednostką sektora pomocy społecznej, 1 osoba, Przysiek;
15. Szkolenie pt. „Monitoring i ewaluacja projektów systemowych DPS i PCPR, 2 osoby, Przysiek;
16. Szkolenie pt. „Zespół Interdyscyplinarny i jego funkcje w pracy socjalnej”, 1 osoba, Przysiek;
17. Szkolenie pt. „Kompleksowe Warsztaty Ochrony Danych Osobowych”, 1 osoba, Toruń;
18. Szkolenie pt. „Cykl życia projektu – planowanie, trwanie i realizacja projektów systemowych”, 3 osoby, Ciechocinek;
19. Szkolenie pt. „Metody pracy z mieszkańcami Domów Pomocy Społecznej ze szczególnym uwzględnieniem jego praw oraz kierunków działań terapeutycznych”, 1 osoba, Przysiek;

20. Szkolenie pt. „Usamodzielnianie wychowanków z placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych”, 1 osoba, Przysiek.

Seminaria/konferencje:

1. Udział w seminarium – Sąd Okręgowy w Bydgoszczy, 2 osoby;
2. Konferencja dotycząca „Współczesnych metod pracy socjalnej, 1 osoba, Toruń;
3. Konferencja dotycząca osób niepełnosprawnych, 1 osoba, Toruń;
4. Konferencja pt. „Pomóżmy sobie w rodzinie – europejskie inspiracje”, 1 osoba, Toruń;
5. Seminarium pt. „Kodeks postępowania administracyjnego”, 1 osoba, Toruń;
6. Seminarium doradcze pt. „Zasady wypełniania wniosku o płatność”, 3 osoby, Bydgoszcz;
7. Konferencja pt. „Wielodyscyplinarna pomoc na rzecz dziecka i jego rodziny w środowisku lokalnym”, 2 osoby, Bydgoszcz;
8. Konferencja pt. „Rehabilitacja i sport drogą do niezależnego życia osób niepełnosprawnych”, 2 osoby, Bydgoszcz;
9. Konferencja poświęcona KPON ONZ pt. „Mamy Naszą Konferencję”, 1 osoba, Chojnice;
10. Narada Przewodniczących Powiatowych Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności, 1 osoba, Bydgoszcz;
11. Konferencja pt. „Aktywna integracja – kapitał przyszłości”, 1 osoba, Toruń.

4. Koordynacja realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

„Coaching metodą aktywizacji społecznej i zawodowej”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w listopadzie 2009 roku przystąpiło do realizacji projektu konkursowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytetu: VII Promocja integracji społecznej, Działanie: 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej, Poddziałanie: 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, pt. „Coaching metodą aktywizacji społecznej i zawodowej.

Cele szczegółowe:

- Nabycie przez min. 24 osoby kompetencji społecznych klientów/ek instytucji sprzyjających integracji zawodowo – społecznej;
- Stworzenie przez min. 24 osoby Indywidualnych Planów Działania klientów/ek instytucji pomocy i integracji społecznej;
- Uświadczenie klientom/kom własnych możliwości i kompetencji umożliwiających spełnienie się w nowych rolach, wzmocnienie poczucia kontroli i wpływu na własne życie;

- Poprawa wizerunku klientów/ek instytucji pomocy i integracji społecznej wśród społeczności lokalnej;
- Wzrost efektywności klientów/ek instytucji w poruszaniu się po rynku pracy poprzez rozwijanie swojego potencjału;
- Uświadomienie klientom/kom własnych możliwości i kompetencji umożliwiających spełnienie się w nowych rolach społecznych i zawodowych;
- Nabycie przez min. 24 pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej wiedzy i kompetencji do pełnienia roli trenera coacha oraz stosowania metody i narzędzi coachingu w aktywizacji społeczno – zawodowej;
- Nabycie przez min. 24 pracowników umiejętności wykorzystania coachingu w pracy na rzecz swoich klientów/tek instytucji;
- Rozwijanie nowych form i metod pracy wzmacniających skuteczność działań instytucji i jakości pomocy i integracji społecznej;
- Przyczynianie się do zniesienia nierówności płci i zapobieganie dyskryminacji w środowisku społecznym i zawodowym;
- Wzmocnienie poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości;
- Wzbudzenie motywacji do samorozwoju.

Wsparciem w ramach projektu zostało objętych 30 pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej zagrożonych wykluczeniem społecznym. W czerwcu 2010 roku do projektu przystąpi 30 klientów w/w instytucji.

Projekt realizowany jest od listopada 2009 r. do maja 2011 roku. Całkowita wartość projektu wynosi 567.491,00 zł.

„Aktywizacja zawodowa i zmniejszenie marginalizacji mieszkańców powiatu tucholskiego”

Celem była integracja i aktywizacja osób niepracujących w wieku aktywności zawodowej, niepełnosprawnych w stopniu lekkim lub umiarkowanym oraz osób korzystających z pomocy społecznej i ich otoczenia społecznego.

Cele szczegółowe:

- Zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły, zwiększenie umiejętności komunikacyjnych, aktywizacja na rynku pracy oraz nabycie umiejętności grupowego rozwiązania trudnych sytuacji,
- Przygotowanie 8 osób niepełnosprawnych (teoretyczne, praktyczne) do podjęcia pracy poprzez doradztwo zawodowe,
- Podniesienie świadomości o istniejących możliwościach z zakresu poradnictwa prawnego dotyczącego zatrudnienia,
- Wyrobienie wśród uczestników zaradności życiowej zwiększenie umiejętności komunikacyjnych,
- Poprawa stanu psychofizycznego, stworzenie warunków do nawiązania nowych znajomości u osób z orzeczonym stopniem lekkim lub umiarkowanym niepełnosprawności.

Działania.

W roku 2009 podpisano 8 kontraktów socjalnych z osobami z orzeczoną stopniem niepełnosprawności. Osoby te uczestniczyły w treningu interpersonalnym (20 godz.), zajęciach z doradcą zawodowym (3 godz.), a także miały możliwość skorzystania z porady prawnej (1 godz.). W/w osoby skierowane zostały na dwutygodniowy turnus rehabilitacyjny.

Drugą grupą docelową jest 8 rodzin wykluczonych społecznie objętych metodą **Konferencyjnej Grupy Rodzinnej** (w ramach realizacji Programu Aktywności Lokalnej). Konferencja Grupy Rodzinnej (KGR) jest metodą pracy z rodziną, spotkaniem jak największej liczby członków rodziny i osób bliskich dla rodziny w celu próby rozwiązania problemu jaki się w niej pojawił. Jest szansą daną rodzinie, jako pierwszej instytucji odpowiedzialnej za nią samą, na podjęcie samodzielnej próby zmierzenia się z problemem, często przed ingerencją ze strony pomocy społecznej. Przy wdrażaniu metody KGR na terenie powiatu tucholskiego pracowało 7 pracowników socjalnych, których głównym zadaniem było wyselekcjonowanie ze środowiska lokalnego rodziny mogącej przystąpić do metody i jej zgłoszenie. Aktywnie udzielało się również 2 koordynatorów, wspierających swoją pracą wszystkie działania w obrębie KGR.

„Rodzina – Rodzinie – grupa wsparcia właściwym sposobem na rozwiązanie problemu”

W roku 2009 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wnioskowało do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej o środki z programu lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. W ramach konkursu złożono dwa projekty: „Rodzina – Rodzinie – grupa wsparcia właściwym sposobem na rozwiązanie problemu” oraz „Rodzina zastępcza niespokrewniona z dzieckiem – szansą na nowy dom”, które otrzymały dofinansowanie.

W okresie od 04.09.2009r do 30.11.2009r. zorganizowano grupę wsparcia dla niespokrewnionych z dzieckiem rodziców zastępczych. W grupie wzięło udział 6 rodzin w tym 3 zawodowe. Podczas zajęć rodzice trenowali podstawowe umiejętności wychowawcze, przyglądali się swoim mocnym i słabym stronom, analizowali trudności wychowawcze, konstruktywne zachowania. Trening obejmował następujące obszary:

- rozpoznawanie potrzeb rozwojowych dzieci,
- budowanie zdrowych, mocnych relacji z dzieckiem,
- konstruktywna komunikacja z dzieckiem,
- wyrażenie i radzenie sobie z trudnymi emocjami dziecka,
- sytuacje kryzysowe – radzenie sobie z trudnymi zachowaniami dzieci,
- stawianie granic w wychowaniu,
- wychowanie ku wartościom.

Spotkania dzięki uprzejmości Pani Dyrektor Ewie Kierszniczkiej odbywały się w Domu Dziecka w Tucholi.

„Rodzina zastępcza niespokrewniona z dzieckiem – szansą na nowy dom”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało również szkolenia dla kandydatów na niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze. Diagnozę pedagogiczno – psychologiczną przeprowadził Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy „Caritas” w Bydgoszczy, natomiast szkolenie wg programu „Szansa dla dziecka” przeprowadziła Pani Monika Tomaszewska – pracownik PCPR w Toruniu. Po zakończeniu procedur szkoleniowych udało się pozyskać 6 kandydatów gotowych do pełnienia funkcji niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej.

„Nie jesteś sam – zrozumieć niepełnosprawność” zorganizowanego z okazji międzynarodowego dnia osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi w partnerstwie z Kołem Polskiego Związku Niewidomych w Tucholi w 2009 roku zrealizował projekt pt. „Nie jesteś sam – zrozumieć niepełnosprawność”. Projekt dofinansowany był ze środków Programu „Działaj Lokalnie VI” Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce” oraz Lokalnej Organizacji Grantowej (TMZC) w Cekcynie.

W ramach projektu przeprowadzone zostały akcje, które miały zwrócić uwagę na potrzebę ciągłych starań o coraz pełniejszą integrację osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem. Były to dni szczególnie poświęcone podnoszeniu świadomości o problemach ludzi niepełnosprawnych.

W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

- Konkurs fotograficzny „nie jesteś sam – zrozumieć niepełnosprawność”;
- Akcja „uwolnijcie chodniki i schody”.

Podczas tej akcji wolontariusze wraz z osobami niepełnosprawnymi koordynowani przez opiekunów, podzieleni na kilka grup zbadali Tucholę pod kątem barier architektonicznych umożliwiających lub utrudniających osobom niepełnosprawnym korzystanie z różnych obiektów użyteczności publicznej.

- Festiwal piosenki „Baw się z country” i konferencja „Nie jesteś sam – zrozumieć niepełnosprawność”.

Festiwal „Baw się z country”: odbył się 1 grudnia 2009 r. w Tucholskim Ośrodku Kultury i cieszył dużym zainteresowaniem.

Działaniem naszym objęliśmy w szczególności dzieci niepełnosprawne z Tucholi i pobliskich Gmin. Pokazaliśmy im, iż mogą spotkać w swoim życiu osoby z różną niepełnosprawnością, ale przede wszystkim to, że niepełnosprawny nie oznacza niesprawny, lub „gorszy” ale wręcz odwrotnie. Oznacza osoby z ogromnym potencjałem energii, witalności życiowej, niejednokrotnie bardzo uzdolnione plastycznie, muzycznie itp. Zorganizowanie tych dni to przyznanie równych praw do akceptacji dzieci niepełnosprawnych w lokalnym środowisku.

W festiwalu wzięły udział 22 osoby niepełnosprawne w różnym wieku.

- Konferencja „Nie jesteś sam – zrozumieć niepełnosprawność” odbyła się dnia 5 grudnia 2009r. w Tucholskim Ośrodku Kultury i poświęcona była nowym metodom rehabilitacji i podsumowaniu akcji “Uwolnijcie chodniki i schody”.

5. Potrzeby w zakresie realizacji zadań systemu pomocy społecznej.

- Koordynacja realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2013;
- Koordynacja Programu Aktywności Lokalnej 2009-2015;
- Opracowanie Procedury Postępowania w sytuacji kryzysowej rodziny i dziecka;
- Kampania promocyjno – informacyjna, mająca na celu pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin niespokrewnionych z dzieckiem i zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych;
- Zorganizowanie szkoleń dla kandydatów na spokrewnione rodziny zastępcze;
- Utworzenie programu mającego na celu wspieranie rodziców zastępczych w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą oraz nauka umiejętności lepszego porozumiewania się;
- Utworzenie grupy wsparcia dla rodzin zastępczych istniejących na terenie powiatu tucholskiego;
- Zorganizowanie warsztatów edukacyjnych dla rodziców biologicznych, adopcyjnych oraz zastępczych w sytuacjach kryzysowych, wynikających z bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych;
- Zapewnienie dostępu do specjalistów wspomagających rodziców w procesie wychowania dzieci (pedagog, psycholog);
- Wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz rodzin zastępczych na terenie naszego powiatu;
- Przeprowadzenie kontroli, w zakresie prawidłowości funkcjonowania instytucji pomocy społecznej na terenie powiatu tucholskiego określonych w art. 112 ust 8 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004 r.
- Opracowanie ścieżki rozwoju zawodowego dla pracowników PCPR - podnoszenie kwalifikacji zawodowych, do najważniejszych zadań w tym zakresie należy:
  - a. Kurs mediacji rodzinnej – pracownik socjalny (w trakcie);
  - b. Szkolenie na trenerów programu PRADE – 2 pracowników socjalnych (umożliwi to przeprowadzanie szkoleń dla kandydatów na niespokrewnione rodziny zastępcze przez pracowników PCPR.
  - c. Kurs na specjalistę ds. ewaluacji projektów.

VII. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

W strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje powołany przez Starostę w 2000 r. Powiatowy Zespół ds. Orzekania Niepełnosprawności.

Podstawa Prawna:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. nr 123, poz. 776 z późn. zm)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. (dz. U. nr 139, poz. 1328) w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Zespoły orzekające wydają orzeczenia o:

1. **Niepełnosprawności** – osobie, która nie ukończyła 16. roku życia, w przypadku naruszenia sprawności psychicznej lub fizycznej o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu powodującego konieczność zapewnienia jej całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne w danym wieku.
2. **Stopniu niepełnosprawności** – osobie powyżej 16. roku życia.
3. **Wskazaniach do ulg i uprawnień** – dla osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wydane przez inne instytucje

Są trzy stopnie niepełnosprawności:

1. **Znaczny** – do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, całkowicie niezdolną do pracy z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu, wymagającą stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
2. **Umiarkowany** – do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.
3. **Lekki** – do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub osoba mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych lub środków technicznych.

Stopień niepełnosprawności danej osoby orzeka się na czas określony lub na stałe, natomiast niepełnosprawność dziecka orzeka się na czas określony, jednak nie na okres dłuższy niż do 16. roku życia.

Posiadanie orzeczenia pozwala osobie niepełnosprawnej na korzystanie z różnego rodzaju form pomocy i uprawnień:

- z zakresu rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia możliwość uzyskania odpowiedniego zatrudnienia, korzystania ze szkoleń, prawa do dodatkowego urlopu i przerw w pracy;
- z ulg np. podatkowych, zwolnienia z opłat radiowo-telewizyjnych, abonamentu telefonicznego , na podstawie odrębnych przepisów;
- z możliwości uczestnictwa w terapii zajęciowej;
- z zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie;
- z usług socjalnych , opiekuńczych, terapeutycznych rehabilitacyjnych świadczonych przez instytucje pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;
- z ulg w przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego;
- ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- z uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego i innych świadczeń wypłacanych przez instytucje pomocy społecznej.

Orzeczenia o niepełnosprawności , stopniu niepełnosprawności oraz wskazaniach do ulg i uprawnień wydaje się na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Rozpatrzenie wniosku i wydanie orzeczenia odbywa się na posiedzeniu składów orzekających. Z uwagi na dużą ilość spraw i określony termin ich rozpatrzenia posiedzenia odbywały się 9-12 razy w miesiącu.

W Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności pracowało **8** lekarzy i **7** specjalistów, wszystkie osoby posiadały wymagane przepisami kwalifikacje i zaświadczenia potwierdzające prawo do orzekania.

Realizacja zadań orzeczniczych w 2009r. przedstawia się następująco:

Ilość złożonych wniosków

- osoby dorosłe **1314**
- osoby przed 16. rokiem życia **318**

Wydane orzeczenia:

- osoby dorosłe **1310**
- osoby przed 16. rokiem życia **318**

Ogółem wydano **1628** orzeczeń.

W 2009r. odbyło się **130** posiedzeń składów orzekających.

Na 2010r. pozostało do rozpatrzenia **126** wniosków. Wiąże się to z faktem, że miesiącu listopadzie i grudniu złożono dużą ilość wniosków oraz wnioski były złożone przez osoby posiadające ważne orzeczenia do końca roku.

Powiatowy Zespół może przyjąć wniosek o wydanie orzeczenia osoby posiadającej ważne orzeczenie wydane na czas określony, jednakże nie może rozpatrzyć tego wniosku przed upływem ważności wydanego wcześniej orzeczenia chyba, że wniosek dotyczy zmiany stanu zdrowia.

Kwoty wykorzystane kształtowały się następująco:

- wynagrodzenia wraz z pochodnymi **58 998.96**
- umowy cywilnoprawne **29.624.16**
- wydatki pozostałe **30.951.88**

Stawki za jedno orzeczenie lekarzy i specjalistów uczestniczących w składach orzekających kształtowały się następująco:

- lekarz **20 zł**
- specjalista **10 zł**
- protokolant **5 zł**

Realizacja zadań orzeczniczych w 2009r. przedstawia się następująco:

Liczba i cel przyjętych wniosków: (osoby przed 16-tym roku życia).

POWIATOWY ZESPÓŁ DS ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
Powiat TUCHOLSKI

Tabela II. Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności

2. Osoby przed 16 rokiem życia

za kwartał 4/2009
narastająco TAK

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1	Zasilek pielęgnacyjny	293
2	Zasilek stały	24
3	Inne(jakie?)	1
	Razem	318

Tabela nr 10 Liczba i cel przyjętych wniosków: (osoby przed 16-tym roku życia).

**Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci
(osoby przed 16 rokiem życia.**

POWIATOWY ZESPÓŁ DS ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Tabela III.2. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci
Osoby przed 16 rokiem życia

za kwartał 4 roku 2009
narastająco: tak

L.p.	Przyczyny niepełnosprawności	Razem liczba orzeczeń	WIEK			PŁEĆ	
			0-3 lat	od 4-7 lat	od 8-16 lat	K	M
1	2	3	4	5	6	7	8
1	01-U	13	0	3	10	3	10
2	02-P	20	1	3	16	8	12
3	03-L	10	1	3	6	5	5
4	04-O	24	3	10	11	11	13
5	05-R	35	6	5	24	18	17
6	06-E	9	1	1	7	3	6
7	07-S	91	15	19	57	35	56
8	08-T	4	0	3	1	2	2
9	09-M	9	1	4	4	5	4
10	10-N	19	6	6	7	10	9
11	11-I	22	6	6	10	9	13
	RAZEM	256	40	63	153	109	147

Objaśnienia:

01-U - upośledzenia umysłowe,
02-P - choroby psychiczne,
03-L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
04-O - choroby narządu wzroku,
05-R - upośledzenia narządu ruchu,
06-E - epilepsja,
07-S - choroby układu oddechowego i krążenia,
08-T - choroby układu pokarmowego,
09-M - choroby układu moczowo-płciowego,
10-N - choroby neurologiczne,
11-I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne,
choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego

Tabela nr 11 Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku i płci (osoby przed 16 rokiem życia.

Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

POWIATOWY ZESPÓŁ DS ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI
Powiat TUCHOLSKI

Tabela II. Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności

1. Osoby po 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1	Odpowiednie zatrudnienie	432
2	Szkolenie	37
3	Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	7
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	122
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji / korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych/	301
6	Zasilek stały	0
7	Zasilek pielęgnacyjny	337
8	Korzystanie z karty parkingowej	46
9	Inne: jakie?	32
	Razem	1 314

Tabela nr 12 Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

Liczba wydanych orzeczeń (osoby powyżej 16 roku życia).

POWIATOWY ZESPÓŁ DS ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Tabela III.1. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopni niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia Osoby powyżej 16 roku życia

za kwartał 4 roku 2009
narastająco: nie

Lp.	Symbole	STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				WIEK				PŁEĆ		WYKSZTAŁCENIE					ZATRUDNIENIE	
		znaczny	umiarkowany	lekki	razem	16-25	26-40	41-60	60 i więcej	K	M	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	TAK	NIE
1	01-U	0	4	1	5	3	0	2	0	4	1	0	2	3	0	0	0	5
2	02-P	3	15	9	27	6	6	10	5	15	12	0	11	10	4	2	7	20
3	03-L	3	10	6	19	4	2	6	7	10	9	1	7	8	3	0	5	14
4	04-O	5	5	2	12	4	1	3	4	4	8	0	3	7	1	1	2	10
5	05-R	24	78	42	144	13	16	90	25	80	64	2	42	56	37	7	52	92
6	06-E	1	6	1	8	5	2	1	0	4	4	0	2	4	2	0	0	8
7	07-S	16	23	8	47	7	2	20	18	22	25	1	25	12	6	3	7	40
8	08-T	2	3	2	7	1	0	5	1	3	4	0	4	2	0	1	1	6
9	09-M	3	6	0	9	2	0	3	4	4	5	0	4	3	1	1	2	7
10	10-N	5	0	5	10	3	1	2	4	4	6	0	2	4	4	0	2	8
11	11-I	7	9	5	21	8	2	6	5	16	5	1	7	2	9	2	3	18
	RAZEM	69	159	81	309	56	32	148	73	166	143	5	109	111	67	17	81	228

Objaśnienia:

- 01-U - upośledzenia umysłowe,
- 02-P - choroby psychiczne,
- 03-L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
- 04-O - choroby narządu wzroku,
- 05-R - upośledzenia narządu ruchu,
- 06-E - epilepsja,
- 07-S - choroby układów oddechowego i krążenia,
- 08-T - choroby układu pokarmowego,
- 09-M - choroby układu moczowo-płciowego,
- 10-N - choroby neurologiczne,
- 11-I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zespęcenia, choroby układu krwiotwórczego

Tabela nr 13 Liczba wydanych orzeczeń (osoby powyżej 16 roku życia).

Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia).

POWIATOWY ZESPÓŁ DS ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Tabela III.1. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, stopni niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia
Osoby powyżej 16 roku życia

za kwartał 4 roku 2009
narastająco: nie

Lp.	Symbole	STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				WIEK				PŁEĆ		WYKSZTAŁCENIE					ZATRUDNIENIE	
		znaczny	umiarkowany	lekki	razem	16-25	26-40	41-60	60 i więcej	K	M	mniej niż podstawowe	podstawowe	zasadnicze	średnie	wyższe	TAK	NIE
1	01-U	0	4	1	5	3	0	2	0	4	1	0	2	3	0	0	0	5
2	02-P	3	15	9	27	6	6	10	5	15	12	0	11	10	4	2	7	20
3	03-L	3	10	6	19	4	2	6	7	10	9	1	7	8	3	0	5	14
4	04-O	5	5	2	12	4	1	3	4	4	8	0	3	7	1	1	2	10
5	05-R	24	78	42	144	13	16	90	25	80	64	2	42	56	37	7	52	92
6	06-E	1	6	1	8	5	2	1	0	4	4	0	2	4	2	0	0	8
7	07-S	16	23	8	47	7	2	20	18	22	25	1	25	12	6	3	7	40
8	08-T	2	3	2	7	1	0	5	1	3	4	0	4	2	0	1	1	6
9	09-M	3	6	0	9	2	0	3	4	4	5	0	4	3	1	1	2	7
10	10-N	5	0	5	10	3	1	2	4	4	6	0	2	4	4	0	2	8
11	11-I	7	9	5	21	8	2	6	5	16	5	1	7	2	9	2	3	18
	RAZEM	69	159	81	309	56	32	148	73	166	143	5	109	111	67	17	81	228

Objaśnienia:
01-U - upośledzenia umysłowe,
02-P - choroby psychiczne,
03-L - zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,
04-O - choroby narządu wzroku,
05-R - upośledzenia narządu ruchu,
06-E - epilepsja,
07-S - choroby układów oddechowego i krążenia,
08-T - choroby układu pokarmowego,
09-M - choroby układu moczowo-płciowego,
10-N - choroby neurologiczne,
11-I - inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zespęcenia, choroby układu krwiotwórczego

Tabela nr 14 Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia).

Wydatki Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

POWIATOWY ZESPÓŁ DS ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Tabela VI. Wydatki powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności

za kwartał 4
narastająco: tak

L.p.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Kwota/liczba
1	2	3	4
1	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	w pełnych złotych	58998.96
2	Umowy cywilnoprawne	"	29624.16
3	Wydatki pozostałe	"	30951.88
4	Ogółem wydatki (1+2+3)	"	119575.00
5	W tym: - orzeczenia osób do 16 roku życia	"	23091.53
6	W tym: - orzeczenia osób powyżej 16 roku życia	"	96483.47
7	Wielkość wydatków z budżetu wojewody	"	108000.00
8	Wielkość wydatków z budżetów samorządów	"	11575.00
9	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	etaty	2
10	Liczba osób, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne	osoby	9
11	Liczba zawartych umów cywilnoprawnych	umowy	22

Tabela nr 15 Wydatki Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Podpisała:
Z up. Kierownika
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
Główny Księgowy
Bernadeta Kądziela - Niemczewska

Informacja o realizacji:

**Strategii Rozwiązywania Problemów
Społecznych,**

**Programu Wyrównywania Szans Osobom
Niepełnosprawnym,**

**Zintegrowanego Systemu Pomocy Rodzinie
i Dziecku.**

materiał informacyjny za 2009 r.

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi

Tuchola 2010

Uchwałą Rady Powiatu Tucholskiego Nr XIII/112/2008 z dnia 22 stycznia 2008 r. przyjęto na lata 2008 – 2014 programy: „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych”, „Program Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym w Powiecie Tucholskim” oraz „Zintegrowany System Pomocy Rodzinie i Dziecku”.

PCPR, jako koordynator strategii, koncepcji i programu, zwróciło się do następujących jednostek z prośbą o sprawozdanie z działań podjętych w roku 2009:

1. Starostwo Powiatowe Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury, Sportu i Promocji
Odpowiedź: pismo z dnia 15.02.2010 r., informacji udzieliła Kierownik Referatu Edukacji, Zdrowia, Kultury i Sportu - Sylwia Sobczak.
2. Powiatowy Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych –
Odpowiedź: informacji brak – w 2009 r. żaden z pracowników nie został wybrany do pełnienia owego stanowiska,
3. Urząd Miejski w Tucholi
Odpowiedź: pismo z dnia 29.03.2010 r., informacji udzielił Burmistrz Tadeusz Kowalski.
4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi,
Odpowiedź: pismo z dnia 17.02.2010 r., informacji udzieliła Z –ca Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Krystyna Łangowska.
5. Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych w Gostycynie, Urząd Gminy w Gostycynie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie.
Odpowiedź: pismo z dnia 17.02.2010 r., informacji udzieliła Zofia Bonk – specjalista pracy socjalnej,
6. Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych w Cekcynie, Urząd Gminy w Cekcynie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie.
Odpowiedź: pismo z dnia 22.02.2010 r., informacji udzieliły: Specjalista Pracy Socjalnej mgr Jolanta Lesikowska.
7. Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych w Kęsowie, Urząd Gminy w Kęsowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kęsowie.
Odpowiedź: pismo z dnia 16.02.2010 r., informacji udzieliła Joanna Szmaglińska – Dyplomowany pracownik socjalny,.
8. Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych w Lubiewie,
Brak Odpowiedzi.
9. Urząd Gminy w Lubiewie,
Odpowiedz: brak odpowiedzi.
10. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie.
Odpowiedź: pismo z dnia 12.02.2010 r., informacji udzieliła Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubiewie Urszula Oszuścik.
11. Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śliwicach.
Odpowiedź: pismo z dnia 16.02.2010 r., informacji udzieliła Pracownik Socjalny Teresa Reszka.
12. Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej.
Odpowiedź: pismo z dnia 08.02.2010 r., informacji udzielił Dyrektor mgr Andrzej Bąkowski,

13. Dom Dziecka w Tucholi.
Odpowiedź: pismo z dnia 01.02.2010 r., informacji udzieliła Kierownik Domu Dziecka w Tucholi Ewa Kiersznicka.
14. Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi.
Odpowiedź: pismo z dnia 16.02.2010 r., informacji udzieliła Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy Henryka Dziurzyńska.
15. Sąd Rejonowy w Tucholi.
Brak odpowiedzi.
16. Komenda Powiatowa Policji w Tucholi.
Odpowiedź: pismo z dnia 04.02.2010 r., informacji udzielił Komendant Powiatowy Policji w Tucholi podinsp. mgr Krzysztof Bodziński.
17. Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Tucholi.
Odpowiedź: pismo z dnia 17.02.2010 r., informacji udzieliła p.o. Z - cy Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tucholi - mgr inż. Barbara Cupa.
18. NZOZ Szpital Powiatowy w Tucholi.
Odpowiedź: pismo z dnia 04.02.2010 r., informacji udzieliła Prokurent mgr Danuta Krzysztofczyk.
19. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Tucholi.
Odpowiedź: pismo z dnia 15.02.2010 r., informacji udzieliła Pedagog Szkolny Agnieszka Jutrowska.
20. Zespół Szkół Leśnych w Tucholi.
Odpowiedź: pismo z dnia 16.03.2010 r. (data wpływu), informacji udzieliła Dyrektor mgr Aniela Czyżyk.
21. Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych.
Odpowiedź: pismo z dnia 12.02.2010 r.(data wpływu), informacji udzieliła Dyrektor mgr inż. Regina Wrębel.
22. Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi.
Odpowiedź: pismo z dnia 18.02.2010 r., informacji udzieliła Pedagog Szkolny mgr Renata Giersz.
23. Tucholskie Centrum Edukacji Zawodowej.
Brak odpowiedzi.
24. Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Tucholi.
Odpowiedź: pismo z dnia 08.02.2010 r., informacji udzielił Dyrektor Tomasz Okrzyński.
25. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Tucholi.
Odpowiedź: pismo z dnia 10.02.2010 r., informacji udzieliła Dyrektor Poradni mgr Renata Gramowska.
26. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tucholi.
Brak odpowiedzi.
27. Środowiskowy Dom Samopomocy „Przystań” w Tucholi.
Brak odpowiedzi.
28. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi
Odpowiedz: pismo z dnia 10.02.2010 r., informacji udzieliła Kierownik Ośrodka Aleksandra Myszka,
29. Szkolny Klub Wolontariusza „Animus” przy Gimnazjum nr 1 w Tucholi,

- Odpowiedz: pismo z dnia 15.02.2010 r. (data wpływu) informacji udzieliła Hanna Kłowska,
30. Klub Wolontariatu grupa eM przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Tucholi.
Odpowiedz: pismo z dnia 16.02.2010 r., informacji udzieliła koordynator grupy mgr inż. Mirosława Poturalska,
  31. Stowarzyszenie Rodzin Zastępczych Powiatu Tucholskiego „Dziecko w Rodzinie”
Odpowiedz: pismo z dnia 13.04.2010 r., informacji udzieliła Przewodnicząca Zarządu Maria Lewandowska,
  32. Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski.
Odpowiedz: pismo z dnia 12.04.2010 r., informacji udzieliła Kierownik WTZ Jolanta Baumgart,
  33. Stowarzyszenie na Rzecz DPS w Wysokiej „Przyjazna Dłoń”.
Odpowiedz: pismo z dnia 15.02.2010 r., informacji udzieliła Prezes Stowarzyszenia Joanna Szamocka.
  34. Stowarzyszenie na Rzecz Pomocy Osobom Uwikłanym w Przemoc.
Odpowiedz: rozmowa telefoniczna z dnia 30.03.2010 r.
  35. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Ostoja”.
Brak odpowiedzi.
  36. Polski Związek Niewidomych – Koło Powiatowe w Tucholi.
Brak odpowiedzi.
  37. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków – Koło Powiatowe.
Odpowiedz: pismo z dnia 04.02.2010 r., Informacji udzieliła Sekretarz Zarządu Barbara Górecka.
  38. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Oddział Rejonowy.
Odpowiedz: pismo z dnia 15.02.2010 r.. Informacji udzielił Wacław Szołtun..

Do w/w instytucji wystosowano pisma z dnia 22.01.2010 r. następującej treści:

„Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, zwraca się z uprzejmą prośbą o przestanie informacji dotyczących realizacji zadań wynikających z programów, realizowanych w roku 2009:

- ✓ *Strategia rozwiązywania problemów społecznych,*
- ✓ *Problem wyrównywania szans osobom niepełnosprawnym w powiecie tucholskim,*
- ✓ *Zintegrowany system pomocy rodzinie i dziecku*

w terminie do 16.02.2010 r., na adres PCPR w Tucholi oraz drogą elektroniczną na adres: pcpr-ips@tuchola.pl

Przesłane przez Państwa informacje zostaną przedstawione w materiałach sesyjnych Rady Powiatu.

Liczymy na współpracę.”

Informacje, które otrzymaliśmy dowiodły, iż na terenie Powiatu Tucholskiego realizowanych jest wiele zadań, nie tylko statutowych, ale i poza statutowych. Niemniej jednak, część zadań zawartych w programach będzie niemożliwa do zrealizowania z uwagi na znaczne ograniczenia finansowe, kadrowe jak również lokalowe.

W materiałach zamieszczono informacje jednostek, które w roku 2009 zrealizowały omawiane zadania.

Wykonawcami wielu zadań określonych w Programach jest Starosta, Zarząd Powiatu i Wójtowie poszczególnych gmin. Należy tutaj zauważyć, że powyższe zarządy zawiadują jednostkami organizacyjnymi odpowiedzialnymi w dużej mierze za poszczególne zadania.

Strategia zawiera w swych celach i zadaniach również działania występujące w dwóch pozostałych Programach. W związku z tym, odpowiedzi poszczególnych jednostek, które poniżej zaprezentujemy, odnoszą się zarówno do Strategii, jak i do „Programu Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym w Powiecie Tucholskim”.

I. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tucholskim na lata 2008 - 2014”.

Cel główny

A: Zapobieganie problemom społecznym.

Cel cząstkowy I. Przeciwdziałanie bezrobociu.

Wszystkie zadania są realizowane głównie przez Powiatowy Urząd Pracy. Jak wynika ze sprawozdania Kierownika PUP zadania są realizowane prawidłowo w stopniu zależnym od wielkości środków finansowych.

Zadanie 1. Wykształcenie wszechstronnych postaw, umiejętności koniecznych do bycia elastycznym na rynku pracy.

*** Zespół Szkół Ogólnokształcących:**

Zadanie to realizowane jest na GDDW, podczas spotkań z pedagogiem i szkolnym doradcą zawodowym, przez treści przedmiotu podstawy przedsiębiorczości oraz poprzez działania szkolnego doradcy zawodowego, p. L. Karnowskiej. Organizowane są spotkania z doradcą zawodowym z PUP w Tucholi panią L. Czapiewską. Uczniowie mają możliwość wykonania testów zainteresowań i kompetencji przez psychologa, p. R. Gramowską – PPP. Młodzież posiada w szkole pełen dostęp do oferty edukacyjnej szkół wyższych pomaturalnych, a także ponadgimnazjalnych.

*** Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:**

- funkcjonowanie stanowiska doradcy zawodowego i realizacja Szkolnego programu doradztwa i poradnictwa zawodowego,
- realizowanie w ramach zajęć pozalekcyjnych programów poszerzających kompetencje zawodowe uczniów:
  - ◆ prowadzenie Młodzieżowych Miniprzedsiębiorstw - samo zatrudnienie, możliwość zdawania egzaminu i zdobycie certyfikatu Cambridge w zakresie prowadzenia przedsiębiorstwa,
  - ◆ szkolna internetowa gra Giełda,
  - ◆ szkolna Koło Inwestorskie – Z klasy do klasy,
  - ◆ droga do sukcesu – w ramach doradztwa zawodowego.
  - ◆ „Być przedsiębiorczym”- zajęcia pozalekcyjne dla uczniów szkół Ponadgimnazjalnych w Tucholi,
  - ◆ kurs z zakresu ochrony roślin oraz zakupu i stosowania środków chemicznych,
  - ◆ zajęcia fakultatywne przygotowujące do egzaminów zawodowych,
  - ◆ szkolne koło rachunkowości.
- Realizowanie w ramach zajęć programów edukacyjnych:
  - ◆ Szkolny Klub Przedsiębiorczości – Impuls,
  - ◆ Moje finanse,
  - ◆ Odpowiedzialny Biznes,
  - ◆ Młodzi przeciw korupcji,
  - ◆ Kultura bezpieczeństwa,

- ◆ szkolenie dla maturzystów przeprowadzone przez pracowników WUP z Bydgoszczy,
- ◆ „Otwarta firma” (zaproszenie na zajęcia osób z otoczenia biznesu),
- ◆ działania w celu utrzymania certyfikatu „Szkoła przedsiębiorczości”
- ◆ prowadzenie na lekcjach przedmiotów ogólnokształcących i godzinach wychowawczych tematów związanych z rynkiem pracy,
- ◆ organizowanie „Dnia Przedsiębiorczości”.
- umożliwianie uczniom w ramach realizacji programu nauki zdobycie dodatkowych kwalifikacji:
  - ◆ kurs prawa jazdy na samochód osobowy i ciągnik,
  - ◆ dwa programy specjalizacyjne w technikum agrobiznesu u technikum ekonomicznym.
- zajęcia realizowane w ramach środków pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego „Szkoła przyszłości – Rozwijamy – Pomagamy”:
  - ◆ Rolnik w Europie,
  - ◆ Przedsiębiorczość anglisty warunkiem sukcesu zawodowego,
  - ◆ Matematykę stosuję, łatwiej pracę znajduję,
  - ◆ Klub Młodych Inwestorów,
  - ◆ Kierunek Kariera,
  - ◆ Kółko informatyczne ENTER.

* Zespół Szkół Leśnych:

Funkcjonowanie stanowiska doradcy zawodowego i realizacja Szkolnego Programu Doradztwa i Poradnictwa Zawodowego. Realizowanie w ramach zajęć pozalekcyjnych programów poszerzających kompetencje zawodowe uczniów:

- zdobycie umiejętności preparowania zwierzyny,
- hodowla i opieka nad ptakami drapieżnymi,
- zdobycie umiejętności gry na rogu myśliwskim,
- możliwość zdobycia patentu żeglarskiego,
- odbycie stażu członkowskiego do przyjęcia w poczet członków PZŁ,
- obsługa symulatora harwestera,
- zapewnienie uczniom sprzętu i odzieży zgodnie z zaleceniami BHP w sprawie praktyk zawodowych i zajęć pozalekcyjnych..

Umożliwianie uczniom w ramach realizacji programu nauki zdobycie dodatkowych kwalifikacji: kurs pilarza.

* Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej:

- W ramach doradztwa zawodowego realizowano ustalone zadania:
- systematycznie diagnozowano zapotrzebowanie uczniów na informacje i pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
  - gromadzono, aktualizowano i udostępniano informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego pionu kształcenia,
  - wskazywano osobom zainteresowanym źródła dodatkowej, rzetelnej informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym, europejskim i światowym na temat: rynku pracy, wykorzystywania posiadanych talentów, i uzdolnień, instytucji i organizacji wspierających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w życiu codziennym i zawodowym, alternatywność możliwości kształcenia dla młodzieży z problemami emocjonalnymi i niedostosowaniem społecznym, programów

edukacyjnych Unii Europejskiej, porównywalności dyplomów i certyfikatów zawodowych.

* Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy:

- wychowawcy klas przeprowadzają pogadanki na lekcjach wychowawczych na tematy potrzeby uzyskania kwalifikacji zawodowych,
- organizowane są spotkania z przedstawicielami urzędu pracy,
- częstym elementem są wycieczki do zakładów pracy.

Zadanie 2. Dostosowanie kierunków kształcenia do rynku pracy.

* Zespół Szkół Ogólnokształcących:

Szkole funkcjonują profile klas: przyrodniczy, humanistyczno – medialny, politechniczny, społeczno – prawny, matematyczno – informatyczny, matematyczno - geograficzny, medyczny. Powyższe profile stanowią atrakcyjną ofertę edukacyjną.

* Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

- badanie potrzeb rynku pracy i dostosowanie kierunków kształcenia do zapotrzebowania,
- upowszechnianie specjalności, na które jest zapotrzebowanie.

* Starostwo Powiatowe Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury i Kultury Fizycznej:

W szkolnictwie na terenie powiatu powstają nowe kierunki kształcenia zgodnie z zapotrzebowaniem na rynku pracy. W Tucholskim Centrum Edukacji kształcą się ponad 600 osób i jest to uzupełnianie wykształcenia przez osoby dorosłe. Prowadzone są kursy i szkolenia przekwalifikowań pracowników.

* Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy:

- spotkania z pracodawcami, spotkania z przedstawicielami urzędu pracy.

* Dom Dziecka:

Kładzie się nacisk na zadania związane z systematycznym realizowaniem obowiązku szkolnego w celu ukończenia szkół i zdobycia zawodu. Kadra Domu na bieżąco motywuje rodziców dzieci i pomaga w znalezieniu zatrudnienia. W 2009 r. zorganizowano szkolenie wewnętrzne „Przyczyny i sposoby eliminowania nieobecności w szkole”. Wychowankowie usamodzielnieni mogą liczyć na stały kontakt z wychowawcami, ich poradnictwo oraz pomoc (3 osoby kontynuują naukę na szczeblu średnim, 2 osoby na wyższych uczelniach, inni pracują). Grupa wychowanków w wieku 15 lat wzięła udział w projekcie „Równi na starcie” (Priorytet VII, Poddziałanie 7.2.1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w ramach PO KL).

Zadanie 3, 4. Realizacja programów aktywizacji zawodowej, Uruchomienie sieci wsparcia np. poprzez programy aktywizacji zawodowej.

* Powiatowy Urząd Pracy:

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Urzędzie Pracy uczestniczą we wszystkich formach informacji i aktywizacji przewidzianych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz inicjowanych przez Urząd Pracy. Wszelkie formy aktywizacji zawodowej finansowane były ze środków Funduszu Pracy, PFRON oraz EFS w ramach PO KL.

W 2009 roku w ramach projektu PO KL zaktywizowano 15 osób niepełnosprawnych .

- 12 osób niepełnosprawnych uczestniczyło w zajęciach aktywnego poszukiwania pracy w ramach Klubu Pracy, 2 osoby niepełnosprawne brało udział również w warsztatach aktywizacyjnych, które w kompleksowy sposób ujmowały kwestie poszukiwania pracy,
- Aktywne programy rynku pracy adresowane są również dla osób niepełnosprawnych. W 2009 roku 18 osób bezrobotnych z oznaczonym stopniem niepełnosprawności ukończyło staż, 2 osoby ukończyły przygotowanie zawodowe w miejscu pracy- były to osoby, które tą formę aktywizacji rozpoczęły w 2008 roku , natomiast 13 osób wykonywało pracę w ramach prac społecznie użytecznych. W ramach prac interwencyjnych zatrudniono 4 osoby niepełnosprawne, natomiast 17 osób skierowano do wykonywania robót publicznych.
- W szkoleniu w Klubie Pracy w zakresie aktywnego poszukiwania pracy uczestniczyły w 2009 roku głównie osoby długotrwale bezrobotne - stanowiły one 86,4 % wszystkich uczestników – 83 osoby.

W zajęciach aktywizacyjnych w ramach warsztatów uczestniczyło 12 osób długotrwale bezrobotnych- stanowili oni 29,3 % wszystkich uczestników. W 2009 roku 206 osób bezrobotnych rozpoczęło szkolenie zawodowe, ukończyło 204 osób. 57 spośród tych osób stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. W trakcie szkolenia lub po jego zakończeniu pracę podjęło 87 osób.

* Ośrodek Pomocy Społecznej:

W 2009 roku 30 osoby długotrwale bezrobotne zostały objęte projektem systemowym PO KL współfinansowanym ze środków EFS, realizowanym przez OPS Tuchola pt. „Uwierz w swoje możliwości,,

* Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tuchola:

W 2009 r. PCPR przystąpiło do realizacji projektu w Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji przez Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowany jest od 01.01.2009 r. - 31.12.2009 r. Celem projektu była integracja i aktywizacja osób niepracujących w wieku aktywności zawodowej, niepełnosprawnych w stopniu lekkim lub umiarkowanym oraz osób korzystających z pomocy społecznej i ich otoczenia społecznego. Aktywizacja zawodowa i zmniejszenie marginalizacji mieszkańców powiatu tucholskiego. Grupę docelową projektu systemowego stanowiły dwie grupy. Pierwszą grupą były osoby korzystające z pomocy społecznej, niepracujące w wieku aktywności zawodowej oraz stanowiące ich otoczenie społeczne. Drugą grupą docelową było 8 osób bezrobotnych w wieku aktywności zawodowej posiadające orzeczoną lekką lub umiarkowaną stopień niepełnosprawności.

Cele szczegółowe:

- Zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły, zwiększenie umiejętności komunikacyjnych, aktywizacja na rynku pracy oraz nabycie umiejętności grupowego rozwiązania trudnych sytuacji,
- Przygotowanie 8 osób niepełnosprawnych (teoretyczne, praktyczne) do podjęcia pracy poprzez doradztwo zawodowe,

- Podniesienie świadomości o istniejących możliwościach z zakresu poradnictwa prawnego dotyczącego zatrudnienia,
- Wyrobienie wśród uczestników zaradności życiowej zwiększenie umiejętności komunikacyjnych,
- Poprawa stanu psychofizycznego, stworzenie warunków do nawiązania nowych znajomości u osób z orzeczoną stopniem lekkim lub umiarkowaną niepełnosprawnością.

Zadanie 5. Pozyskiwanie miejsc pracy, szczególnie dla osób niepełnosprawnych.

* Powiatowy Urząd Pracy:

Z ewidencji osób niepełnosprawnych w wyniku podjęcia pracy wyłączono 186 osób w tym 51 osób w ramach pracy subsydiowanej z czego 11 w zakładach pracy chronionej. Oprócz tego osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy zostały włączone w proces rekrutacji na wolnym rynku pracy. W 2009 roku pracodawcy zgłosili 24 ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, z czego 15 ofert dotyczyło pracy subsydiowanej. Oferty pracy dla niepełnosprawnych stanowiły zaledwie 1,6 % wszystkich zgłoszonych ofert.

* Starostwo Powiatowe Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury i Kultury Fizycznej

W szkolnictwie na terenie powiatu powstają nowe kierunki kształcenia zgodnie z zapotrzebowaniem na rynku pracy. W Tucholskim Centrum Edukacji Zawodowej kształcą się ponad 600 osób i jest to uzupełnianie wykształcenia przez osoby dorosłe. Prowadzone są szkolenia oraz kursy, pomagające w przekwalifikowaniu pracowników.

Zadanie 6. Przekwalifikowania, kursy, szkolenia.

* Powiatowy Urząd Pracy:

Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w Urzędzie Pracy uczestniczą we wszystkich formach informacji i aktywizacji przewidzianych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz inicjowanych przez Urząd Pracy. Wszelkie formy aktywizacji zawodowej finansowane były ze środków Funduszu Pracy, PFRON oraz EFS w ramach PO KL. W 2009 roku w ramach projektu PO KL zaktywizowano 15 osób niepełnosprawnych.

Zadanie 7. Prowadzenie warsztatów umiejętnego poszukiwania pracy dla osób długotrwale bezrobotnych.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

GOPS przystąpił do pracy nad realizacją projektu w ramach EFES Program Operacyjny Kapitał Ludzki w ramach Priorytetu VII. Promocja integracji społecznej, poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej pt. „Twoja aktywność Twoją szansą”. W ramach tego projektu 8 osób zdobyło nowe kwalifikacje: 2 osoby ukończyły kurs prawa jazdy kategorii B, 2 osoby nabyły umiejętności opiekunek osób starszych, 4 osoby nabyły umiejętności kucharki. Poza kursami zawodowymi wszyscy beneficjenci zostali poddani badaniom

u lekarza medycyny pracy. Dzięki środkom z Europejskiego Funduszu Społecznego GOPS w Gostycynie zorganizował także warsztaty wizażu oraz warsztaty autoprezentacji i umiejętności interpersonalnych. Uczestnicy projektu poza wsparciem finansowym na dojazdy na szkolenia otrzymali także gadżety promujące projekt oraz paczki z artykułami spożywczymi.

Zadanie 8. Tworzenie instytucji przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu (KIS, CIS, Inkubatory Przedsiębiorczości, Spółdzielnie Socjalne).

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Dzięki dotacji z programu Ministra Pracy i Polityki Społecznej „Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu” konkursu „Klub Integracji Społecznej animatorem lokalnej przedsiębiorczości społecznej” gmina Gostycyn otrzymała w roku 2009 30.000 zł. Osoby do klubu spośród długotrwale bezrobotnych typuje Powiatowy Urząd Pracy w Tucholi w porozumieniu z GOPS w Gostycynie i Urzędem Gminy. Od marca 2009 r. trwały szkolenia z psychologiem i doradcą zawodowym. W zajęciach uczestniczyło 10 osób – 5 kobiet i 5 mężczyzn. Po uzyskaniu certyfikatów osoby zostały zatrudnione w ramach robót publicznych. Okres zatrudnienia wyniósł 5 miesięcy. Panie zajmowały się głównie pielęgnacją zieleni, ulic, chodników i skwerów. Mężczyźni wykonywali prace związane z czyszczeniem rowów melioracyjnych, koszeniem trawy, przycinaniem gałęzi oraz dbali o czystość i porządek. We wrześniu przeprowadzono kurs obsługi wózków widłowych i kas fiskalnych – koszt 10.000 z. Łączna wartość całego projektu, to ponad 40.000 zł.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kęsowie:

Na terenie Gminy Kęsowo działa Klub Integracji Społecznej w Kęsowie w ramach którego udzielane jest mieszkańcom gminy poradnictwo specjalistyczne (prawnik, psycholog, doradca zawodowy).

* Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi:

W strukturach Ośrodka funkcjonuje Klub Integracji Społecznej.

Cel cząstkowy II. Zapobieganie patologiom społecznym.

Zadanie 1. Wdrażanie programów prozdrowotnych w szkołach.

* Zespół Szkół Ogólnokształcących:

Programy prozdrowotne oraz ich elementy uczniowie poznają GDDW, podczas zajęć z pedagogiem, na lekcjach biologii, wychowania fizycznego. Główne programy promujące zdrowie, działające w szkole to: program „Różowa wstążeczka”, „Trzymaj Formę”, „Mam haka na raka”, „Stres pod kontrolą” – dla maturzystów. Organizowane są także spotkania ze specjalistami dla uczniów i rodziców z p. Mariuszem Sokołowskim – terapeutom ds. uzależnień, z pracownikami Studia Profilaktyki Społecznej Krakowa (spotkania dla dziewcząt na temat Alkoholowego Zespołu Płodowego).

* Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

Szkoła wdraża programy prozdrowotne poprzez:

- realizowanie założeń Szkolnego Programu Profilaktyki (przeciwdziałanie różnym aspektom zagrożeń wśród uczniów, rodziców),
- realizowanie programu „Tatuaż moda a zdrowie”,
- realizowanie elementów programu z zakresu narkomanii, HIV, AIDS oraz chorób STD,
- pozyskanie środków na realizację programów profilaktycznych,
- funkcjonowanie w szkole gabinetu pielęgniarstwa i stomatologicznego,
- uczestnictwo szkoły w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- prowadzenie z młodzieżą w ramach godzin wychowawczych z zakresu przeciwdziałania uzależnień.

* Zespół Szkół Leśnych:

Realizowanie założeń Szkolnego Programu Profilaktyki (przeciwdziałanie różnym aspektom zagrożeń wśród uczniów, rodziców). Funkcjonowanie w szkole gabinetu pielęgniarstwa i gabinetu stomatologicznego. Organizowanie spektakli profilaktycznych finansowanych przez Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tucholi (3 spektakle). Zakup materiałów dydaktycznych nt. profilaktyki uzależnień. Obecność na godzinach wychowawczych psychologa. Przeprowadzono w 2009 r. warsztaty „Niewybuchy, niewypały w lesie” przeprowadzone przez mgr Ewę Orlikowską – Kryś.

* Starostwo Powiatowe Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury i Kultury Fizycznej:

Wydział Edukacji na bieżąco współpracował z pedagogami szkolnymi, którzy zajmują się programami prozdrowotnymi oraz wychowawczymi w szkołach.

* Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy:

Wychowawcy klas, pedagog oraz pielęgniarka szkolna odpowiedzialni są za opracowanie i wdrożenie programów prozdrowotnych, a także za organizację i przeprowadzanie konkursów na temat zdrowego stylu życia, czystości oraz innych o podobnej tematyce działań.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

W Gminie Cekcyn prowadzone były programy profilaktyczne (służba zdrowia, szkoły, policja, GOPS) oraz z zakresu profilaktyki alkoholowej, narkomanii i przemocy w rodzinie (program profilaktyczny „Noe”, „Debata”).

Zadanie 2. Indywidualne programy wychowawcze dla młodzieży i rodziców realizowane w szkołach.

* Zespół Szkół Ogólnokształcących:

W szkole obowiązują: Szkolny Program Wychowawczy oraz Szkolny Program Profilaktyki. Ich treści a także realizacja podlegają cyklicznej ewaluacji. Uczniowie, rodzice i nauczyciele mają możliwość np. poprzez ankiety, wypowiedziania się na temat zadań wychowawczych realizowanych w szkole.

* Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

- porady pedagoga szkolnego dla uczniów o specjalnych potrzebach wychowawczych oraz dla rodziców,
- porady dla uczniów i rodziców,

- prowadzenie przy współpracy Poradni Pedagogiczno – Psychologicznej w Tucholi zajęć na temat radzenie sobie w trudnych sytuacjach,
- pedagogizacja rodziców z zakresu bezpieczeństwa uczniów w szkole przez Koordynatora ds. bezpieczeństwa,
- zorganizowanie dla uczniów spotkań z policjantem na temat: „Odpowiedzialność karna nieletnich”, „Bezpieczeństwo na drodze – skutki kierowania pojazdami”, „Jak nie stać się ofiarą przestępstwa gospodarczego”,
- zorganizowanie dla uczniów spotkania z prokuratorem na temat „Odpowiedzialność karna w świetle przepisów kodeksu karnego”

* Zespół Szkół Leśnych:

Porady pedagoga szkolnego dla uczniów o specjalnych potrzebach wychowawczych oraz dla rodziców, porady dla uczniów i rodziców. Pedagogizacja rodziców z zakresu bezpieczeństwa uczniów w szkole przez koordynatora ds. bezpieczeństwa. Zorganizowanie dla uczniów spotkań z policjantami nt. „Odpowiedzialność karna nieletnich”.

* Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy:

- wdrażanie programów wychowawczych opracowanych w ramach programu wychowawczego szkoły,
- prowadzenie zajęć profilaktycznych z rodzicami.

Zadanie 3. Wspieranie sieci świetlic środowiskowych i terapeutycznych.

* Urząd Miejski w Tucholi:

Zajęcia profilaktyczne i socjoterapeutyczne dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych realizowano w świetlicy profilaktyczno – wychowawczej „Iskierka”. Zajęcia w świetlicy w 2009 roku odbywały się od stycznia do czerwca (od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych) przez 15 godzin w tygodniu. W zajęciach uczestniczyło 16 dzieci, byli to uczniowie szkół podstawowych oraz Gimnazjum Nr 1. Grupą zajmowało się 3 wychowawców. Łączna suma środków przeznaczonych na wynagrodzenia dla wychowawców, posiłki dla dzieci uczestniczących w zajęciach oraz wyposażenie świetlicy wyniosła 10.723 zł. W świetlicy dzieci odrabiały lekcje, korzystały z komputera oraz rozwijały umiejętności manualne.

W Szkole Podstawowej Nr 1 oraz Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tucholi odbywały się zajęcia socjoterapeutyczne. Przeprowadzane były w 3 grupach wiekowych 3 razy w tygodniu (1 grupa: dzieci w wieku 7 – 9 lat, 2 grupa: dzieci w wieku 9 -13 lat oraz 3 grupa: dzieci w wieku 8-10 lat). Na zajęcia w 2009 roku uczęszczało 30 dzieci, przeprowadzone zostały 244 godziny zajęć. Koszty osobowe na realizację zadania wyniosły 17.760 zł.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Na terenie gminy w trzech miejscowościach: Kamienica, Łyskowo, Wielka Klonia działają ogniska wychowawcze finansowane ze środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Na zajęcia w 2009 r. uczęszczało 45 dzieci. Nadzór merytoryczny nad świetlicami sprawuje kierownik GOPS.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kęsowie:

Utworzenie przez GOPS ognisk wychowawczych, w dwóch miejscowościach, których głównym celem jest wyrównywanie możliwości edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży oraz zapobieganie patologią.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

GOPS w Cekcynie w 2009 r. utrzymywał 12 świetlic wiejskich wdrażając program edukacji elementowej dzieci w wielu przedszkolnym. W Cekcynie utrzymywane było również funkcjonowanie Gminnej Świetlicy Terapeutycznej, Grupy Wsparcia.

Zadanie 4. Wykreowanie zdrowego stylu życia.

* Zespół Szkół Leśnych:

Zorganizowano zajęcia promujące zdrowy styl życia na godzinach wychowawczych. Zachęcano młodzież do udziału w licznych zajęciach sportowych, wycieczkach szkolnych.

* Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy:

Prowadzenie przez pielęgniarkę szkolną konkursu czystości oraz programów i konkursów promujących zdrowy styl życia. W 2009 r. opracowywano także programy profilaktyczne, prowadzono pogadanki dla wszystkich klientów Ośrodka, spotykano się również z przedstawicielami policji, sądu, psychologiem

* Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

- zorganizowani zajęć profilaktycznych prowadzonych przez położną z Regionalnego Centrum Onkologii w Bydgoszczy w ramach programu „Przeciwnowotworowa edukacja szkół ponadgimnazjalnych” na temat zapobiegania nowotworom, samobadania piersi i jąder (realizowana w roku szkolnym 2008/2009),
- realizowanie programu samobadania piersi „Różowa Wstążeczka”,
- zorganizowanie w szkole prelekcji „Rzuć palenie razem z nami” w ramach ogólnopolskiej akcji Fundacji Promocji Zdrowia,

* Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej:

W minionym okresie sprawozdawczym w ZSLiT im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi zrealizowano szereg form zgodnych z założeniami w/w programów, min.:

- „Różowa wstążeczka”- z zakresu profilaktyki nowotworowej piersi,
- Program Pierwotnej Profilaktyki Wad Cewy Nerwowej,
- „Meningokoki- podstępny wróg”- w ramach społecznej kampanii przeciwko meningokokom,
- „Trzeźwa, bezpieczna ciąża”,

Uczniowie byli włączani do uczestnictwa w cyklicznych przedsięwzięciach typu:

- Dzień rzucania palenia,
- Światowy dzień walki z AIDS,
- szkolenia przez terapeutę ds. uzależnień pod nazwą: „Konsekwencje kontaktu z narkotykami”,
- profilaktyka nowotworowa
- w teatralnych przedstawieniach profilaktycznych,
- spotkaniach z przedstawicielami specjalistów ds. nieletnich.

Wdrażanie i rozpowszechnianie omawianych treści odbywało się w formie konkursów ogólnoszkolnych, pogadank, wykładów, prezentacji multimedialnych,

happeningów, pokazów, rozpowszechniania materiałów edukacyjnych, projekcji filmowych, itd. Dokonywano również diagnozy występujących wśród uczniów problemów i podejmowano działania w kierunku ich rozwiązania, bądź korzystano z pomocy wyspecjalizowanych instytucji. Z myślą o wsparciu rodzin, w których wychowują się nasi uczniowie oferowano pomoc w zakresie poradnictwa, pedagogizacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz interwencji w sytuacjach kryzysowych.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- prowadzenie przez służbę zdrowia programów profilaktycznych,
- pozyskiwanie środków na zajęcia pozalekcyjne w szczególności z zakresu kultury fizycznej,
- wspieranie działalności gminnych drużyn sportowych, organizacji pozarządowych kreujących zdrowy styl życia.

* Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi zadania w zakresie strategii rozwiązywania problemów społecznych realizuje na poziomie gminy. Poza zadaniami obowiązkowymi wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej wykonujemy zadania w ramach ustawy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” finansując dożywianie w szkołach, prowadząc akcje informacyjne dotyczące zdrowego żywienia skierowane do rodzin, które nie chcą korzystać z dożywiania dzieci w szkole. Prowadzimy również Jadłodajnię oraz zajmujemy się dystrybucją artykułów spożywczych pozyskiwanych z Banku Żywności. Dofinansowujemy kupno leków, wycieczki szkolne dzieci i młodzieży, turnusy rehabilitacyjne osobom, które są w trudnej sytuacji materialnej. Pośredniczymy w przekazywaniu używanych mebli, sprzętu AGD, odzieży rodzinom najbardziej potrzebującym. Współpracujemy ze Stowarzyszeniem Caritas parafii Bożego Ciała, kuratorami, policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogami oraz pielęgniarkami środowiskowymi.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie;

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2009 odbyła 16 posiedzeń z osobami uzależnionymi i ich rodzinami. Na rozmowy motywujące wysłano 83 zaproszenia. Czternaście osób po przeprowadzonych rozmowach zdecydowało się na pójście do terapeuty. W stosunku do sześciu osób skierowano sprawę do sądu. W ciągu roku komisja odbyła spotkania z dyrektorami Szkół Podstawowych i dyrektorem Gimnazjum ustalono tematy spektakli profilaktycznych na temat uzależnień. Młodzież gimnazjalna uczestniczyła w warsztatach dotyczących narkomanii i sterydów. Dzieci i młodzież szkół naszej gminy uczestniczyły w spektaklach profilaktycznych pt: „Bezpieczna droga”, „Nieważne skąd jesteś”. W 2009 r. ze środków GKRPA zostały zakupione materiały dla świetlic wiejskich z terenu gminy oraz ognisk wychowawczych w Kamienicy, Łyskowie, i Wielkiej Kloni. Dofinansowano ze środków komisji szkolne wycieczki i biwaki, które były nagrodą za całoroczną pracę w zakresie profilaktyki. Wsparto finansowo działalność profilaktyczną świetlic wiejskich – ferie zimowe, letnie, w wakacje zajęcia ruchowe, pogadanki dotyczące niebezpieczeństw, konkursy związane z profilaktyką zdrowego stylu życia. Wspólnie z GOPS pozyskano środki na poszerzenie oferty punktu konsultacyjnego o porady psychologa, który przyjmował cały rok. Terapeuta oraz psycholog udzielający porad opłacani są ze środków komisji.

Dzięki dofinansowaniu grupa AA wyjechała na ogólnopolskie spotkania grup samopomocowych do Zakroczyimia, Częstochowy, Lichenia. Policjanci z Posterunku w Gostycynie oraz z Wydziału Prewencji w Tucholi prowadzili w szkołach zajęcia dotyczące szeroko rozumianego bezpieczeństwa, droga do szkoły, substancje szkodliwe. W zamian GKRPA dofinansowała zakup paliwa dla policji.

Działalność profilaktyczna Zespołu Szkół w Gostycynie wynikała z programu profilaktyki opracowanego na 3 – letni cykl kształcenia, planu pracy wychowawców klasowych oraz pedagoga szkolnego. W klasach I gimnazjum (od I-VI 2009r. oraz od IX do XII 2009 r. – 156 uczniów) główny nacisk kładziono na adaptację uczniów w nowym środowisku szkolnym, integrację klas, zwracano uwagę na problemy młodzieży związane z odżywianiem (bulimia i anoreksja), rozmawiano o uzależnieniach, organizowano pomoc dla uczniów nie radzących sobie z nauką, zapoznawano z przejawami i konsekwencjami działań niezgodnych z prawem Uczniowie klas III (od IX do XII 2009 – 68 uczniów) uczestniczyli w warsztatach profilaktycznych nt. przeciwdziałania narkomanii oraz zażywania sterydów anabolicznych oraz zajęciach nt. stresu. W klasach I-VI SP wzmacniano więzi rówieśnicze, zapoznawano uczniów z normami życia w grupie, promowano zdrowy styl życia, zwracano uwagę na bezpieczeństwo dzieci na drogach, w domu i kontaktach z innymi ludźmi, kształtowano postawy rozumienia innych i swoich emocji. Dzieci klas I – III uczestniczyły w spektaklach i konkursach profilaktycznych organizowanych przez szkołę i GKRPA. Klasy V uczestniczyły w programie antynikotynowym „Znajdź właściwe rozwiązanie” – 56 uczniów. We wszystkich klasach zwracano uwagę na: niepowodzenia w szkole, próbowano im zaradzić, występowanie przejawów agresji i przemocy. Poprzez wsparcie GKRPA uczniowie mieli możliwość uczestniczenia w spektaklach profilaktycznych promujących życie bez używek. W działaniach profilaktycznych szkołę wspierali: rodzice, samorządy uczniowskie, policja, GOPS, kuratorzy sądowi, stowarzyszenia, poradnie, Sanepid, lokalne podmioty, dom kultury, kluby sportowe, organizacje społeczne tj. ZHP, PCK.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gostycynie w roku 2009 realizował następujące programy profilaktyczne:

1. „Profilaktyka chorób układu krążenia”- badania przeprowadzono u 20 osób.
2. Profilaktyka raka szyjki macicy – badania cytologiczne – 241 kobiet.
3. Promowanie i prowadzenie profilaktycznych szczepień przeciw żółtaczce i grypie – 220 osób.
4. Profilaktyka próchnicy zębów – 383 dzieci /fluoryzacja 6 razy w roku?.

W zakresie rozwiązywania problemów pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie współpracuje z: Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej, Gminnym Zespołem Oświatowym, Pedagogiem Szkolnym, Przedszkolem, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sądem Rejonowym, Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Caritas parafii Świętego Marcina, Urzędem Gminy, Gminna Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Gminną Spółdzielnią Samopomoc Chłopską, Strażą Pożarną, Posterunkiem Policji, Bankiem Spółdzielczym, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Toruniu. W celu zapobiegania patologiom społecznym GOPS współpracuje z Gminna Komisją

Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dzięki tej współpracy skorzystały 14 rodziny. Poprzez nasze działania staramy się wspierać rodziny, przezwyciężać trudne sytuacje. Staramy się zaspokoić niezbędne potrzeby życiowe naszych podopiecznych. Służymy naszą wiedzą i umiejętnościami.

* NZOZ Szpital Powiatowy:

Zwiększenie dostępności do Poradni Terapii Uzależnień i Współzależnień od Alkoholu (przy wydatnej finansowej pomocy ze strony Urzędu Miejskiego w Tucholi).

* Dom Dziecka:

- umożliwienie wychowankom udziału w zajęciach terapeutycznych prowadzonych na terenie szkół,
- udział wychowanków w zajęciach socjoterapeutycznych,
- umożliwienie w zajęciach programów profilaktycznych (agresja),
- udział w konkursie na plakat profilaktyczny "Nie piję, bo tak",
- udział wychowanków w bogatej ofercie spędzania czasu wolnego, proponowanej przez wychowawców placówki (koła zainteresowań, konkursy, turnieje, zabawy, wycieczki),
- organizowanie szkoleń wewnętrznych (Superwizja pracy z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych, Negatywne skutki palenia papierosów przez dzieci i młodzież, profilaktyka i walka z nałogiem, Mowa ciała jako czynnik działania na ludzi).

* Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny:

Przekształcanie niekorzystnych zachowań zdrowotnych społeczeństwa wymaga podejmowania przez różne instytucje, organizacje, stowarzyszenia itp. szeregu inicjatyw i przedsięwzięć prozdrowotnych. Inicjatorami i koordynatorami poszczególnych działań promocyjnych są stacje sanitarno - epidemiologiczne, których zadaniem jest inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do dostarczenia społeczeństwu wiedzy pt. problemów zdrowia i jego uwarunkowań (w szczególności: popularyzowanie zasad higieny, racjonalnego żywienia, metod zapobiegania chorobom, umiejętności udzielania pierwszej pomocy itd.). W związku z tym stacja sanitarno - epidemiologiczna podejmowała współpracę i merytorycznie wspierała działalność prozdrowotną prowadzoną przez placówki oświatowo-wychowawcze, środki masowego przekazu, placówki służby zdrowia, inne zakłady, instytucje i organizacje - udzielając porad i informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

Realizacja tych zadań wymagała podejmowania i wdrażania różnych form działalności: programów edukacyjnych w szkołach, szkoleń, prelekcji, konkursów (plastycznych, literackich) i olimpiad wiedzy o zdrowiu, wystaw, rozdawnictwa materiałów informacyjnych itp. Poniżej przedstawiono najważniejsze programy edukacyjne wdrożone i koordynowane przez pion oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia stacji sanitarno - epidemiologicznych w 2009 roku. Wypełniały one treścią następujące cele operacyjne NARODOWEGO PROGRAMU ZDROWIA:

- zwiększenie skuteczności zapobiegania chorobom zakaźnym,
- zwiększenie skuteczności edukacji zdrowotnej społeczeństwa oraz działań oświatowo-zdrowotnych,

- intensyfikacja profilaktyki próchnicy zębów i chorób przyzębia u dzieci, młodzieży oraz kobiet ciężarnych,
- poprawa żywienia ludności i jakości zdrowotnej żywności,
- zmniejszenie rozpowszechnienia palenia tytoniu,
- zwiększenie sprawności i skuteczności pomocy doraźnej w nagłym zagrożeniu życia.

Realizowane w 2009 r. kierunki tematyczne dotyczyły zagadnień związanych z:

1. Popularyzowanie zasad zdrowego stylu życia w zakresie:

- poprawy sposobu żywienia i zapobiegania otyłości,
- zapobiegania nałogom,
- zwiększenia aktywności fizycznej,
- umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- umiejętności kontroli stanu swojego zdrowia,

2. Zapobieganie chorobom zakaźnym poprzez propagowanie szczepień ochronnych.

3. Zapobieganie HIV/AIDS oraz kształtowanie właściwych postaw wobec żyjących z HIV i chorych na AIDS.

4. Profilaktyki zakażeń pokarmowych i zatruc grzybami.

5. Propagowanie zasad higieny i profilaktyki próchnicy zębów.

* Dom Pomocy Społecznej:

Mieszkańcy codziennie mogą korzystać z gimnastyki porannej, zajęć w gabinecie rehabilitacji gdzie korzystają z następujących przyrządów : rowerów, rotora, wspinacza, wioślarza, UGUL-a, lampy Solux, pionizatorów oraz z ćwiczeń w pokoju mieszkalnym, wykonywane są też masaże suche i masaże perełkowe oraz masaże aparatem z promiennikiem podczerwieni, matą igłową (akupunktura), laseroterapia - zgodnie z zaleceniem lekarza.

* Komenda Powiatowa Policji:

W ramach podejmowanych działań profilaktycznych utrzymywana jest stała współpraca z dyrektorami i pedagogami szkolnymi .Podczas tej współpracy prowadzone są rozmowy profilaktyczne z uczniami sprawiającymi kłopoty wychowawcze, opuszczającymi zajęcia lekcyjne. W ramach szkolnych programów profilaktycznych dot. przemocy, narkomanii, bezpieczeństwa na drodze oraz bezpiecznych zachowań dzielnicowi i f-sz ds. nieletnich przeprowadzają spotkania i pogadanki tematyczne w poszczególnych klasach. Realizacja tego zagadnienia wynika też z „Powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego powiatu tucholskiego na lata 2007-2010”, którego jednym z realizatorów jest Komenda Powiatowa Policji w Tucholi. W przypadku stwierdzenia faktów przemocy, sytuacji konfliktowych lub innych negatywnych zachowań wśród uczniów, na miejsce interwencji wzywani są rodzice i w obecności dyrektora szkoły, pedagoga i policjanta omawiana jest zaistniała sytuacja. Obecny policjant (f-sz d.s. nieletnich lub dzielnicowy) omawia aspekty prawne związane z daną sytuacją, informuje rodziców i uczniów o konsekwencjach w przypadku stwierdzenia przejawów demoralizacji lub zaistnienia przestępstwa .

W dniu 25.02.2009 r. został przeprowadzony „Dzień Otwarty” w KPP w Tuchola, gdzie przeprowadzono rozmowę z młodzieżą na temat pracy w policji oraz z zakresu bezpieczeństwa w ruchu pieszym i kołowym. Ponadto młodzież mogła obejrzeć sprzęt będący na wyposażeniu Policji oraz PDOZ KPP w Tucholi. W dniu

2.04.2009 r. młodzież ze szkół średnich uczestniczyła w „Dniu przedsiębiorczości” na terenie działania KPP w Tucholi. Na zajęcia zgłosili się uczniowie Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi. W trakcie realizacji zajęć uczestników zapoznano z ogólnymi zadaniami realizowanymi przez Policję oraz z zadaniami Referenta Wydziału Prewencji i Ruchu Drogowego w zakresie przestępczości i demoralizacji nieletnich, prewencji kryminalnej. Ponadto omówiono przeznaczenie niektórych pomieszczeń służbowych i rodzaj zadań realizowanych przez f-szy wykonujących czynności służbowe. W kwietniu 2009 r. w auli Zespołu Szkół Leśnych w Tucholi odbyła się konferencja pod hasłem „Prawne skutki posiadania i zażywania narkotyków”, która została zorganizowana przez uczestników „Kółka prawnego” działającego przy KPP w Tucholi oraz policjantów KPP w Tucholi. Podczas konferencji omówione zostały konsekwencje prawne posiadania i zażywania środków odurzających, skutki związane z uzależnieniem od narkotyków. W dniu 2 czerwca 2009 roku policjanci KPP w Tucholi udali się do Specjalistycznego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, gdzie uczestniczyli w „Dniu z Policją”. W trakcie spotkania zaprezentowano sprzęt policyjny, pokaz psa służbowego oraz przeprowadzono konkurs z zakresu bezpieczeństwa w ruchu pieszym i kołowym. Ponadto funkcjonariusze jednostki uczestniczyli w 9 festynach, tj.: VI Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych- organizowany przez Starostwo Powiatowe w Tucholi oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Piknik historyczny – organizowany przez Urząd Gminy w Kęsowie, Festyn Integracyjny pod nazwą ”Marzenia jak ptaki” - organizowany przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski, festyn z okazji „Dnia Dziecka” w Tucholi, Bładowie, Łyskowie, Raciążu, Żalnie, Wieszczycach. W ramach udziału w tych imprezach dokonano prezentacji sprzętu i wyposażenia policyjnego, umiejętności psa służbowego oraz znakowanie rowerów. W dniu 19 lipca 2009 r. na terenie Zespołu Szkół Licealnych w Tucholi zorganizowano festyn z okazji 90 - tej rocznicy powstania Policji. W trakcie festynu odbył się mecz piłki nożnej pomiędzy funkcjonariuszami Policji a samorządowcami, przeprowadzono konkurs plastyczny, sportowy oraz turniej strzelecki. Ponadto odbył się pokaz międzyszkolnego - młodzieżowego klubu karate w Tucholi oraz występ muzyczno- wokalny przygotowany przez Tucholski Ośrodek Kultury. Z okazji w/w święta zaprezentowano wyposażenie i sprzęt policyjny, pokaz sprzętu i wyposażenia Patrołu Rozminowania JW w Chełmnie, udzielania pierwszej pomocy zorganizowanego przez Państwową Powiatową Straż Pożarną w Tucholi.

Wymienione działania podejmowane w 2009 roku przez KPP w Tucholi miały na celu m.in. wyrwanie osób niepełnosprawnych z izolacji społecznej, zdefiniowanie ich problemów i podjęcie działań w tych przypadkach, gdzie sięgają nasze kompetencje. Ponadto działania te miały na celu integrację dzieci niepełnosprawnych z innymi uczestnikami imprez celem dowartościowania tych osób oraz zniesienia odczucia odosobnienia.

Zadanie 5. Tworzenie poradni leczenia uzależnień od alkoholu, narkotyków.

Dostępność specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla mieszkańców gminy uzależnionych od środków psychoaktywnych jest jednym z podstawowych zadań

samorządu terytorialnego. Bez efektywnej terapii nieskuteczne będą bowiem inne działania podejmowane na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Na podstawie umów zawartych 01 stycznia oraz 01 lipca 2009 r. pomiędzy Gminą Tuchola, a Szpitalem Tucholskim NZOZ Sp. z o.o., Gmina przekazała w 2009 roku na działalność Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu w Tucholi kwotę 32.400 zł, co pozwoliło na przeprowadzenie 54 godzin terapii miesięcznie, w tym 36 godzin terapii dla osób uzależnionych od alkoholu oraz 18 godzin terapii dla osób współuzależnionych. W Poradni dotychczas działały dwie grupy terapeutyczne dla osób uzależnionych oraz jedna dla osób współuzależnionych od alkoholu. W 2009 roku utworzona została trzecia grupa terapeutyczna dla osób uzależnionych – „Grupa pracy nad głodem alkoholowym”.

Jak wynika ze sprawozdania za 2009 rok złożonego przez kierownika Poradni ogółem liczba leczonych wyniosła 139 osób, w tym :

- liczba osób uzależnionych od alkoholu, objętych działaniami ogółem – 84,
- liczba członków rodzin, objętych działaniami ogółem – 55.

Liczba udzielonych porad ogółem: 1.484, w tym:

- liczba porad indywidualnych dla osób uzależnionych od alkoholu- 764,
- liczba porad grupowych dla osób uzależnionych od alkoholu- 117,
- liczba porad indywidualnych dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu- 528,
- liczba porad grupowych dla rodzin osób uzależnionych od alkoholu- 75.

Dostęp do specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od narkotyków i innych środków psychoaktywnych był możliwy dzięki współfinansowaniu przez Gminę Tuchola (dotacja w wysokości 4.212 zł) i Urząd Marszałkowski w Toruniu (dotacja w wysokości 2.970 zł) Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień od Narkotyków, prowadzonego przez Oddział Terenowy Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii w Tucholi. W 2009 roku specjaliści pracujący w Punkcie udzielili 92 porad osobom, których rodziny zostały dotknięte problemem uzależnienia lub nadużywania substancji psychoaktywnych. Wielu spośród klientów Punktu stanowili dorośli, u których występuje uzależnienie mieszane (alkohol, narkotyki, leki). Wśród młodzieży, która początkowo uczestniczyła w spotkaniach z rodzinami lub opiekunami prawnymi, w większości przypadków zdiagnozowano uzależnienie mieszane. Osoby dorosłe kierowane były na dalszą terapię do Poradni Terapii Uzależnień w Tucholi, cztery rodziny zdecydowały się na umieszczenie dzieci w ośrodkach stacjonarnych. Na zajęcia z terapeutą przychodzili rodzice dzieci, którzy potrzebowali wsparcia, byli zainteresowani zgłębieniem wiedzy o narkomanii oraz rozpoznawaniem sygnałów ostrzegawczych wskazujących na zażywanie narkotyków.

Z Punktem współpracowali kuratorzy, pedagodzy oraz policjanci. Terapeuci wydali 3 testy na obecność narkotyków indywidualnym osobom.

Cel cząstkowy III. Łagodzenie ubóstwa:

Zadanie 1. Wykształcenie postawy aktywności życiowej.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej (ośrodki pomocy społecznej, PCPR) powiatu tucholskiego realizują zadania wynikające z Ustawy o pomocy

społecznej z dnia 12 marca 2004 r.(Dz. U. z 2004 r. poz. 175, ust. 1362). Wszelkie działania skierowane na jednostkę, rodzinę mają na celu przezwyciężenie trudności, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Praca z rodziną dysfunkcyjną ma charakter ciągły, bowiem realizowana jest każdego dnia, obejmuje rozmaite problemy i kwestie społeczne. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że przyjmuje ona charakter pracy socjalnej a nie terapeutycznej. Praca socjalnej realizowana w ośrodkach to głównie: diagnoza, poradnictwo, terapia, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pośrednictwo, przekaz informacji, zapobieganie zagrożeniom. We wskazanych wyżej placówkach (z wyjątkiem OPS Tuchola) nie są zatrudnieni psychologowie. Niemniej jednak, ośrodki pomocy społecznej i tutejsze Centrum, mają codzienny kontakt z rodzinami dysfunkcyjnymi, oferują im pomoc w formie materialnej, rzeczowej, usługowej, informacyjnej oraz poradniczej.

* Zespół Szkół Ogólnokształcących:

Zadanie to realizowane jest w ramach szeroko rozumianego poradnictwa zawodowego, o którym mowa była wcześniej. Kształtuje się w młodzieży postawę kreatywności poprzez aktywizowanie uczniów, włączenie szerokiej ich grupy w prace na rzecz szkoły i środowiska (wyjazdy promujące szkołę, imprezy artystyczne, akcje charytatywne, praca uczniów w młodzieżowej Radzie Powiatu, wolontariat – szkolny klub „Grupa Em,,).

* Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

- organizowanie we współpracy z zakładami pracy w regionie „Dnia przedsiębiorczości”,
- umożliwienie młodzieży realizacji zainteresowań i rozwoju osobistego poprzez możliwość korzystania z szerokiej gamy zajęć pozalekcyjnych.

* Zespół Szkół Leśnych:

Umożliwienie młodzieży realizacji zainteresowań i rozwoju osobistego poprzez możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych (orkiestra, koła przedmiotowe, sokolnicy, koło sygnalistów i inne). Organizowano także wyjazdy na spektakle operowe, operetkowe i baletowe do Bydgoszczy, a także na cykliczne koncerty Filharmonii Pomorskiej w auli szkolnej.

* Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy:

Prowadzenie spotkań z rodzicami i uczniami przez pedagoga i wychowawców klas.

* Klub Wolontariatu, grupa eM:

Celem działalności Klubu Wolontariatu (grupa eM istnieje od stycznia 2000 roku) było zaangażowanie oraz integrowanie młodych ludzi z różnych środowisk w aktywność społeczną, kulturalną i edukacyjną na rzecz osób niepełnosprawnych. Opieką wolontarystyczną objęte były dzieci z terenu Powiatu Tucholskiego w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. W roku 2009 działało 50 wolontariuszy - uczniów Zespołu Szkół Ogólnokształcących.

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- aktywizacja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu szczególnie z powodu bezrobocia (Klub Integracji Społecznej, Prace społecznie – użyteczne, roboty publiczne)

- program „prace społecznie użyteczne i roboty publiczne na rzecz zwiększenia gminnego zasobu lokali socjalnych”, roboty interwencyjne, staże, przygotowania zawodowe,
- wdrażanie projektów systemowych z zakresu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki przez GOPS.

Zadanie 2. Organizowanie akcji charytatywnych, loterii, aukcji, zbiórki darów.

*** Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:**

- Powiatowy Sztab Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (kwesta uliczna, zorganizowanie imprez o charakterze sportowo – zabawowym, turniej piłki nożnej dziewcząt, zorganizowanie dyskoteki).
- honorowe krwiodawstwo,
- zorganizowanie akcji „Góra Grosza”,
- zorganizowanie zbiórki pieniędzy na zakup sprzętu sportowego i przyborów papierniczych dla dzieci z Domu Dziecka w Tucholi.

*** Zespół Szkół Leśnych:**

- Powiatowy Sztab Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- honorowe krwiodawstwo,
- kontynuowanie akcji „Obudźmy Blankę”,
- zorganizowanie akcji „Góra Grosza”,
- akcja krwiodawców dla osoby potrzebującej (oddano 18 litrów krwi),
- utworzenie koła wolontariuszy przy internacie ZSL,
- udzielanie zapomóg przez Radę Rodziców.

*** Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej:**

W szkole prężnie działało Szkolne Koło PCK i wolontariat, honorowi dawcy krwi. Młodzież podejmowała aktywne działania na rzecz Stowarzyszenia Rodziców Dzieci Specjalnej Troski Tucholi, organizując dzieciom:

- konkursy na najciekawsze prace plastyczne;
- konkursy taneczne;
- pożegnanie wolontariuszy z klas maturalnych;
- przedstawienie z okazji Świąt Wielkanocnych (przybliżenie tradycji, obrzędów);
- Dzień Dziecka (konkursy, tańce, upominki).

W marcu 2009 r. kontynuowano szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy dla uczniów (przeszkolono 10 klas). W kwietniu 2009 r. młodzież wzięła udział w XVII Ogólnopolskich Mistrzostwach Pierwszej Pomocy PCK- etap rejonowy. W czerwcu 2009 r. nasza młodzież wystąpiła z programem artystycznym na VI Festynie Integracyjnym „Marzenia jak ptaki”, organizowanym przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski. Młodzież ze szkolnego koła PCK uczestniczyła w I Olimpiadzie Integracyjno-Sportowej, która odbyła się we wrześniu przy Zespole Szkół w Gostycynie. Wolontariusze obsługiwali stoiska z wyrobami ciastkarskimi, organizowali gry i zabawy integracyjne dla dzieci. Ponadto szkolny zespół taneczny „Enigma” uświetniał i dopingował swoimi występami mecz piłki nożnej. W październiku szkolne koło PCK przeprowadziło XVIII edycję Olimpiady Promocji Zdrowego Stylu Życia PCK- etap szkolny. Wolontariusze wspólnie z młodzieżą z ZSO napisali i realizują projekt pt. ” Baśniowa biblioteczka”, jego realizacja zakończy się

w czerwcu 2010r. Głównym koordynatorem projektu jest Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi. W listopadzie wolontariusze zorganizowali dla dzieci stowarzyszenia wieczór andrzejkowy połączony z konkursami, wróżbami i doskonałą zabawą. W grudniu 2009 r. dzieci ze stowarzyszenia przy pomocy naszych wolontariuszy wzięły udział w konkursie plastycznym: "Nie piję" i zajęły III miejsce. Przed Świętami Bożego Narodzenia Stowarzyszenie Rodziców Specjalnej Troski zaprosiło wszystkich naszych wolontariuszy na uroczyste spotkanie wigilijne. Uczniowie wystąpili ze scenką pt. "Narodzenie Jezusa Chrystusa" oraz wzięły udział +w mini koncercie kolęd. Przez cały rok 2009 r. krwiodawcy rekrutujący się spośród naszych nauczycieli oraz uczniów systematycznie, a także w nagłych ratujących życie przypadkach, oddawali krew, realizując swoją życiową misję- nieść pomoc innym. Na uwagę zasługuje również fakt, że dwóch nauczycieli ZSLiT im. Ziemi Tucholskiej podjęło trud zdobycia tytułu ratownika medycznego poprzez uczestnictwo w szkoleniu finansowanym w ramach projektu; „Kadry podnoszą swoje kwalifikacje”.

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- udzielanie świadczeń z pomocy społecznej w formie finansowej i rzeczowej,
- organizacja loterii fantowej mającej na celu zebranie środków na stypendia dla zdolnej młodzieży,
- przyznawanie stypendiów socjalnych,
- organizacja świątecznej zbiórki żywności przez instytucje i organizacje pozarządowe,
- udzielanie pomocy osobom potrzebującym w formie żywności (Chojnicki Bank Żywności, TPD, PCK i PEAD- „Dostarczanie Żywności dla Najuboższej Ludności UE”.

*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy materialnej w formie zasiłków celowych rodzinom z Programu Rządowego „Posiłek dla potrzebujących” , z tej formy pomocy skorzystało 218 rodzin i 777 osób w rodzinach.

Dzięki współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej w Bydgoszczy GOPS Gostycyn otrzymał dary z programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej - PAED”. Pomocą objęte zostały osoby, rodziny o najniższych dochodach korzystające ze świadczeń pomocy społecznej jak również osoby samotne, chore. Z pomocy w ramach programu „Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności” skorzystało 213 rodzin i 748 osób w tych rodzinach. Były to produkty takie jak: ser żółty, ser topiony, cukier, mleko, mąka, kasza, makaron, płatki kukurydziane, kawa zbożowa, musli, dania gotowe, dżem, krupnik, syrop owocowy, herbatniki, masło. Pracownicy GOPS-u rozdali produkty żywnościowe ludziom potrzebującym w 2009 r.: 3240 kg cukru, 3520 kg mąki, 400 kg sera topionego, 6480 litrów mleka, 588 kg sera żółtego, 2800 kg makaronu, 1920 kg kaszy, 560 kg płatków kukurydzianych, kawa zbożowa 60 kg, musli 288 kg, dania gotowe 633,60 kg, dżem 486,72 kg, syrop owocowy 255 litrów, krupnik 720 litrów, mleko w proszku 250 kg, masło 500 kg, herbatniki 153,90 kg.

Zadanie 3. Propagowanie sponsoringu.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

W 2009 roku dzieci ze środowisk byłych pracowników PGR wyjechały na kolonie dzięki Agencji Nieruchomości Rolnych w Bydgoszczy. Na kolonie pojechało z gminy Gostycyn 19 dzieci. Na kolonie z Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy wyjechało 5 dzieci. Caritas parafii pod wezwaniem Świętego Marcina w Gostycynie zorganizował półkolonie dla 20 dzieci. Dzieci przebywały nad morzem 14 dni. W okresie Świąt Bożego Narodzenia Caritas zorganizował zbiórkę artykułów żywnościowych dla najuboższych rodzin. Paczkami żywnościowymi obdarowano 24 rodziny. W okresie świątecznym Caritas zorganizował gwiazdkę dla dzieci pod tytułem „Uśmiech dzieciom”. Paczkami świątecznymi obdarowano 40 dzieci. Caritas w Gostycynie zorganizował spotkanie opłatkowe dla ludzi starszych, chorych i samotnych. W spotkaniu udział wzięło 55 osób. W okresie Świąt Wielkanocnych również Caritas obdarował 20 rodzin paczkami żywnościowymi. Żywność pochodziła głównie od sponsorów prywatnych i ze zbiórek żywności w sklepach.

* Dom Dziecka:

- Skorzystanie z pomocy Towarzystwa Rozwoju Regionalnego „Promocja Borów”,
- korzystanie z pomocy sponsorów,
- poszukiwanie stowarzyszeń, fundacji i organizacji wspomagających pracę placówki,
- wnioskowanie o przyznanie darowizny w ramach akcji charytatywnej „Reklama Dzieciom 2009”,
- uświadamianie rodzicom wychowanków o możliwości i konieczności współpracy z OPS i PCPR oraz ich najbardziej efektywne spożytkowanie form wsparcia zewnętrznego.

Cel cząstkowy IV. Promowanie aktywności obywatelskiej w zakresie pomocy społecznej.

Zadanie 1. Podejmowanie uchwał przez rady gmin i radę powiatu dotyczących współpracy i dofinansowania organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich:

* Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

- w Gminie Cekcyn obowiązuje uchwała o współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi,
- wspieranie inicjatyw KGW, ZER i I w celu zabezpieczenia potrzeb emocjonalnych i bytowych ludzi starszych i niepełnosprawnych,
- organizacje pozarządowe uczestniczą w konkursie grantowym ogłaszanym przez samorząd,
- utworzenie Lokalnej Organizacji Grantowej – Towarzystwo Miłośników Ziemi Cekcyńskiej,
- na terenie gminy upowszechnia się ideę wolontariatu, szczególnie w Gimnazjum Cekcyn oraz Gminnej Świetlicy Terapeutycznej,
- aktywizowanie bezrobotnych osób niepełnosprawnych.

Zadanie 2. Dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich.

System edukacyjny w powiecie tucholskim stara się zapewnić możliwość dostępności do rozmaitych szkoleń, kursów przekwalifikowujących skierowanych do członków naszej społeczności lokalnej. Na naszym terenie znajdują się rozmaite szkoły, które funkcjonują w systemie dziennym, zaocznym i wieczorowym. Są to zarówno szkoły dzienne jak i policealne. Natomiast liczba osób korzystających z takiej oferty zależy od samych mieszkańców naszego powiatu. Oferty takie przedstawiają m.in. PUP, TCEZ.

Zadanie 3. Organizowanie konkursów na programy i projekty.

*** Starostwo Powiatowe Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury i Kultury Fizycznej:**

Rada Powiatu w roku 2000 podjęła uchwałę o Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Zarząd powiatu wspiera działalność organizacji poprzez wsparcie finansowe, merytoryczne oraz techniczne. W roku 2009 zostały ogłoszone otwarte konkursy ofert dla stowarzyszeń ogółem udzielono dotacji na kwotę 69500,00 dla 53 organizacji na zadania z zakresu kultury i sportu.

Wydział Edukacji organizuje również szkolenia dla organizacji dotyczące np. pisania wniosków aplikacyjnych czy pozyskiwania środków finansowych z UE. Bardzo dobrze układa się współpraca z Klubem Wolontariatu działającym w Zespole Szkół Ogólnokształcących.

Zadanie 4. Upowszechnianie wolontariatu.

*** Klub Wolontariatu eM:**

- opieką wolontarystyczną objęte są dzieci z terenu Powiatu Tucholskiego w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,
- w roku 2009 działało 50 wolontariuszy – uczniów z Zespołu Szkół Ogólnokształcących,
- wolontariusze działali na rzecz dzieci specjalnej troski, dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych i dzieci z trudnościami w nauce.

*** Szkolny Klub Wolontariusza „Animus” -**

- zajęcie I m. w województwie, w ogólnopolskim konkursie „Szkoła bez przemocy” – kategoria – wolontariat-pozyskanie grantu 5 tys. zł – odbiór nagrody w Belwederze,
- wydanie kalendarza 2009 i 2010 r., albumu ze zdjęciami mieszkańców i wolontariuszy,
- udział młodzieży w Forum Młodzieżowym- Gostycyn - 24 październik 2009 r.,
- nagroda dla osób wyróżniających się w działalności pomocy społecznej koordynatorowi SKW ANIMUS - p. Hannie Kłosowskiej,
- współudział w realizacji projektu „Uwolnijcie chodniki i schody” - 26 października 2009 - list gratulacyjny od posła J. Katulskiego,
- udział w podsumowaniu projektu 05 grudnia 2009 r.,
- udział w kolejnej edycji programu „Szkoła bez przemocy” w kategorii wolontariat.

* Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski:

Stowarzyszenie całorocznie prowadziło zajęcia profilaktyczne dla dzieci niepełnosprawnych i ich rodziców.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Gminny Ośrodek Kultury w Gostycynie, Koło Gospodyń Wiejskich, Rada Sołecka, Urząd Gminy, Zespół Szkół w Gostycynie zorganizowały „Letni dzieciniec” dla 70 dzieci. Zajęcia z dziećmi prowadziły wolontariuszki na terenie boiska Zespołu Szkół w Gostycynie. Dzieciom zapewniono codziennie ciepły posiłek nie brakowało słodyczy. Wiejski dzieciniec trwał dwa tygodnie. Dzieciom zapewniono fachową opiekę, były konkursy i zabawy na świeżym powietrzu. W miejscowości Bagienica w świetlicy wiejskiej również zorganizowano „Letni dzieciniec” w terminie od 27.07.2009 r. do 31.07.2009 r. W Małej Kloni w świetlicy wiejskiej zorganizowano „Letni dzieciniec” w terminie od 27.07.2009 r. do 31.07.2009 r. dla 30 dzieci. W miejscowości Przyrowa w świetlicy wiejskiej zorganizowano „Letni dzieciniec” w terminie od 27.07.2009 r. do 31.07.2009 r. dla 20 dzieci. W Kamienicy „Letni dzieciniec” trwał od 3.08.2009r. – 14.08.2009r. (10 dni). Dzieciom zapewniono posiłek i napoje. Na dzieciniec przychodziło 40 dzieci. W świetlicy wiejskiej w Wielkim Mędomierzu zorganizowano „Letni dzieciniec” w terminie od 3.08.2009 r. do 7.08.2009 r. dla 15 dzieci. W świetlicy wiejskiej w Łyskowie zorganizowano również „Letni dzieciniec” w terminie od 27.07.2009 r. do 31.07.2009 r. dla 18 dzieci. W świetlicy wiejskiej w Pruszczu zorganizowano „Letni dzieciniec” w terminie od 3.08.2009 r. do 14.08.2009 r. dla 45 dzieci.

* Zespół Szkół Ogólnokształcących:

W szkole działa Szkolny Klub Wolontariatu – opiekunem jest p. M. Poturska – odrębne sprawozdanie. W szkole odbyły się również akcje charytatywne – zbiórka zabawek i książek dla dzieci z domów dziecka, zbiórka pieniędzy na rzecz chorej absolwentki zaprzyjaźnionej szkoły, działania WOŚP.

* Dom Dziecka:

- organizowanie i udział w wielu imprezach integracyjno – sportowo – rekreacyjnych z czynnym udziałem osób spoza Domu,
- umożliwienie pracy wolontariuszom w placówce,
- stosowanie w Domu na co dzień zasady „otwartych drzwi” dla przyjaciół (instytucji, zakładów, firm, fundacji, stowarzyszeń i osób prywatnych), ludzi dobrej woli, chętnych do pomocy, współpracy z placówką.

Zadanie 5. Punkt doradczy dla organizacji pozarządowych zapewniający obsługę prawną i księgową.

Cel główny B: Wszechstronny rozwój i integracja osób w społeczności lokalnej.

Cel cząstkowy I. Zapewnienie osobom starszym godnych warunków życia.

Zadanie 1. Wykształcenie aktywnych postaw życiowych (zmiana modelu życia, zaktywizowanie społeczeństwa).

*** Ośrodek Pomocy Społecznej:**

Osobom starszym zlecane były i monitorowane usługi opiekuńcze a dla osób z zaburzeniami psychicznymi usługi specjalistyczne. Osoby bezdomne znajdowały schronienie w Schroniskach dla Bezdomnych w Świeciu i Grudziądzu na mocy porozumienia zawartego przez Gminę Tuchola.

*** Dom Pomocy Społecznej:**

Wykształceniu aktywnych postaw, o których mowa w „Strategii”, stwarzaniu warunków do pełnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce, o czym mówi „Program”, służy u nas obszerna sfera działań obejmujących pracę kulturalno-oświatową, terapię zajęciową i terapię pracą. Dzięki uczestnictwu w różnych formach tej działalności mieszkańcy wyzbywają się kompleksów związanych z niepełnosprawnością. Biorąc udział w życiu Domu, pracując na jego rzecz (w obojętności, ogrodzie), wyjeżdżając na zewnątrz, aby uczestniczyć w życiu innych, nabierają pewności siebie, przekonania o swej normalności. Przykłady imprez w których DPS brał udział:

- V Wojewódzki Piknik Mieszkańców DPS i Osób Niepełnosprawnych „Piknik bez barier” w Kamieniu Krajeńskim (maj),
- V Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Śliwicach (maj),
- XVI Kamieńskie Integracyjne Spotkania Twórcze w Kamieniu Krajeńskim występ artystyczny (październik),
- udział w imprezach organizowanych przez Kluby Seniora „Jesień i „Jarzębina” z Tucholi, „Wrzos” z Gostycyna, „Promyk” z Raciąża, Środowiskowy Dom Samopomocy z Tucholi oraz inne domy pomocy społecznej.

Uroczystości i imprezy okolicznościowe organizowane przez DPS, w tym z udziałem zespołów z zewnątrz:

- „Śledzik” (luty),
- „8 marca” - Dzień Kobiet (marzec),
- program z okazji Świąt Wielkanocnych – dzieci ze szkoły podstawowej w Bysławiu (marzec),
- Majówka (maj),
- XI Piknik Rodzinny z udziałem rodzin mieszkańców i ich znajomych (czerwiec),
- zawody sportowe (czerwiec),
- powitanie i pożegnanie lata (czerwiec, wrzesień),
- „Dzień pieczonego ziemniaka” (październik),
- Andrzejkki (listopad),
- Wigilia (grudzień),
- spotkanie opłatkowe z wolontariuszami ze szkolnego wolontariatu ANIMUS z Tucholi (grudzień),
- spotkanie sylwestrowe (grudzień),
- Jasełka zaprezentowane przez dzieci ze szkoły podstawowej w Bysławiu (grudzień),
- zajęcia muzyczne (cotygodniowe),
- grzybobranie (w sezonie),
- biblioterapia,
- projekcja filmów na DVD.

* **Zespół Szkół Ogólnokształcących** – Promocja zdrowia w szkole jest jednym z głównych zadań. Jednym z elementów edukacji prozdrowotnej i regionalnej jest coroczny Rajd Rowerowy dla klas II LO. Uczniowie Wiedzy o HIV i AIDS oraz Olimpiadzie Promocji Zdrowego Życia – p. E. Fojut, P. A. Jutowska.

* **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Cekcyn:**

- działalność Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów skierowana jest na aktywizację osób starszych szczególnie w zakresie zagospodarowania czasu wolnego,
- organizowanie corocznych spotkań seniorów w świetlicach wiejskich w poszczególnych sołectwach.

Zadanie 2. Opieka medyczna i pomoc socjalna.

* **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gostycyn:**

W okresie Świąt Bożego Narodzenia Caritas zorganizował zbiórkę artykułów żywnościowych dla najuboższych rodzin. Paczkami obdarowano 24 rodziny. W okresie świątecznym Caritas zorganizował gwiazdkę dla dzieci pod tytułem „Uśmiech dzieciom”. Paczkami obdarowano 40 dzieci. Caritas w Gostycynie zorganizował spotkanie opłatkowe dla ludzi starszych i chorych, samotnych. W spotkaniu udział wzięło 55 osób. W okresie Świąt Wielkanocnych również Caritas obdarował 20 rodzin paczkami żywnościowymi. Żywność pochodziła głównie sponsorów prywatnych i ze zbiórek żywności w sklepach.

* **Dom Pomocy Społecznej:**

Warunkiem aktywności mieszkańców jest stan ich zdrowia. W DPS zapewnia się opiekę lekarską i pielęgniarскую, rehabilitację leczniczą i usprawnianie, zaopatrzenie w leki i artykuły sanitarne w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne. Stałą opiekę lekarską nad mieszkańcami sprawuje lekarz rodzinny - p. Teresa Ossowska z Raciąża, a pielęgniarскую p. Róża Wesołowska pielęgniarka środowiskowa również z Raciąża

W 2009 roku 93 razy korzystano z 23 rodzajów usług specjalistycznych w Tucholi i w Bydgoszczy (najczęściej w poradni zdrowia psychicznego, stomatologicznej, okulistycznej i chirurgicznej, onkologicznej i laryngologicznej). Siedmioro mieszkańców poddanych było leczeniu szpitalnemu w Tucholi, Chojnicach lub Bydgoszczy. Mieszkańcy korzystali również z porad psychologa w Tucholi.

Czternaście osób skorzystało ze środków pomocniczych w postaci pieluchomajtek i wkładek anatomicznych, jedna natomiast z cewników urologicznych.

Mieszkańcy codziennie mogą korzystać z gimnastyki porannej, zajęć w gabinecie rehabilitacji gdzie korzystają z następujących przyrządów: rowerów, rotora, wspinacza, wioślarza, UGUL-a, lampy solux, pionizatorów oraz z ćwiczeń w pokoju mieszkalnym. Wykonywane są też masaże suche i masaże perełkowe oraz masaże aparatem z promiennikiem podczerwieni, matą igłową (akupunktura) elektroterapia i laseroterapia - zgodnie z zaleceniem lekarza.

Mieszkańcami domu są osoby niepełnosprawne, które wymagają całodobowej opieki i pomocy w podstawowych czynnościach życiowych. Pomocy w tym zakresie udziela na co dzień personel i dotyczy najczęściej ubierania, mycia, kąpieli, golenia, karmienia, dokonywania zakupów, wychodzenia z mieszkańcami na spacer. Każdy

mieszkaniec ma swojego pracownika pierwszego kontaktu, który jest mu najbliższą osobą służącą pomocą w rozwiązywaniu jego problemów.

*Szpital Tucholski:

NZOZ edukował pacjentów w celu przygotowania ich do samoopieki i samopielęgnacji po opuszczeniu szpitala, mobilizował także oraz nauczał różnych sposobów radzenia sobie z niepełnosprawnością. Instruowano również pacjentów w zakresie prawidłowego wykorzystania sprzętu do pielęgnacji i rehabilitacji. Chorzy mogli liczyć na pomoc w adaptacji do zmienionej sytuacji życiowej w wyniku choroby. Osoby niepełnosprawne były dyscyplinowane i ich rodziny do prowadzenia systematycznej długotrwałej rehabilitacji, uświadamianie rodzicom dzieci niepełnosprawnych konieczności nabycia umiejętności rehabilitacyjnych oraz ich nauka. Personel NZOZ niwelował postawy utrudniające prowadzenie efektywnej rehabilitacji: brak akceptacji choroby; nadopiekuńczość rodziny i związane z tym wyręczanie osoby niepełnosprawnej we wszystkich czynnościach; nadmierne poświęcanie się.

* Pracownicy socjalni:

Pracownicy socjalni zatrudnieni w ośrodkach pomocy społecznej otaczają osoby starsze pomocą i opieką osoby starsze w codziennej pracy. W trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego mają okazję rozeznaczyć się w potrzebach omawianej grupy osób. Niejednokrotnie pośredniczą w załatwieniu określonych spraw. Natomiast w DPS mieszkańcy mają okazję korzystać z pomocy i wsparcia pracownika socjalnego każdego dnia w określonych godzinach.

* Pielęgniarki środowiskowe:

Podobnie jak w przypadku pracowników socjalnych pielęgniarki pracują na rzecz seniorów każdego dnia. W zależności od potrzeby świadczą im usługi opiekuńcze lub specjalistyczne. Zadanie to jest w pełni realizowane przez podmioty ochrony zdrowia zgodnie z NFZ.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Cekcyn:

- prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego (możliwość bezpłatnego wypożyczenia sprzętu),
- udzielanie przez GOPS pomocy rzeczowej i finansowej,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i pomocy z innych systemów zabezpieczenia społecznego,
- GOPS zapewnia usługi opiekuńcze osobom tego wymagającym z terenu gminy Cekcyn,
- pracownik socjalny jako koordynator działań na rzecz osób starych i niepełnosprawnych.

Zadanie 3. Organizowanie systemu działań wspierających osoby starsze i rodziny.

Działania mające na celu wsparcie osób starszych i ich rodzin ma miejsce w ramach struktur aktualnie istniejących. Należą do nich zarówno organizacje mieszczące się w sektorze rządowym jak i pozarządowym. Podmioty publiczne, do których zaliczamy np. OPS i DPS wspierają wskazane osoby w sposób ciągły bowiem wynika to z ich zadań. Natomiast działalność organizacji pozarządowych oparta jest na zasadzie non-profit i podejmują niektóre zadania, które odpowiadają realizacji

omawianego celu. Przykład stanowią: Klub Wolontariuszy, czy też Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy, Polski Związek Niewidomych Koło Powiatowe.

*** Dom Pomocy Społecznej**

Zainteresowani mieszkańcy mogą korzystać z codziennej oferty pracowni terapii zajęciowej, z biblioteki, prasy codziennej oraz przepisów prawnych dotyczących domów pomocy społecznej. Dom dąży także do utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i środowiskiem. Udziela pomocy również w dowożeniu mieszkańców do rodzin (urlupy), do znajomych lub na zakupy.

Mieszkańcy Domu mają pełnię praw, mogą, więc swobodnie kontaktować się ze światem zewnętrznym.

*** Szkolny Klub Wolontariusza „Animus: przy Gimnazjum nr 1 w Tucholi:**

Szkolny klub zrzeszający wolontariuszy działa od 2007 r. Opiekunką klubu jest pani Hanna Kłosowska (uhonorowana w 2010 r. nagrodą dla osób wyróżniających się w działalności pomocy społecznej, jako koordynator SKW ANIMUS. Razem z nią młodzież systematycznie odwiedza swoich podopiecznych, którymi są mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej koło Raciąża.

Podsumowanie:

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest jednym z podstawowych narzędzi realizowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, dlatego też niezwykle ważne jest, aby jej realizacja, ewaluacja i aktualizacja poddane były procesowi monitorowania. Treść powyższego opracowania zawiera działania dokonane w 2008 roku. Wynika z tego, iż poszczególnym instytucjom, mieszkańcom nie jest obojętny los ludzi borykających się z różnymi trudnościami i problemami.

Analizując powyższy materiał informacyjny można stwierdzić, iż odpowiada on treściom zawartym w strategii. Poszczególne zadania były realizowane, na tyle ile było to możliwe oraz w takim stopniu, w jakim pozwalały na to środki finansowe, lokalowe i zasoby ludzkie. Organizowane przedsięwzięcia miały na celu pomoc i wsparcie poszczególnym członkom lokalnej społeczności.

Na uwagę zasługuje fakt, iż realizacja wielu powyższych zadań w Strategii wynika nie z założeń w niej zawartych, ale z zadań ustawowych przypisanych określonym instytucjom. Nie ulega wątpliwości, iż realizacja założeń zawartych w Strategii nie byłaby możliwa bez tworzenia i spójności działań wszystkich podmiotów występujących w Programach. Przede wszystkim, przyczyniające się do wzrostu aktywnych postaw życiowych mieszkańców gmin naszego powiatu, są zauważalne co roku zwiększające się zasięgi działań instytucji pozarządowych, Stowarzyszeń, Klubów, Związków organizujących samodzielnie lub we współpracy z instytucjami samorządowymi liczne działania, akcje, imprezy.

Opracowała:

mgr Kinga Cisewska – Kawczyńska
Stanowisko ds. organizacyjnych
związanych z wdrażaniem
powiatowych programów społecznych

II. „Programu Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym w Powiecie Tucholskich na lata 2008 – 2014”.

Niektóre z treści zawarte w poniższym programie będą pokrywały się z materiałem zamieszczonym w strategii z uwagi na to, iż podejmuje ona m.in. tematykę osób niepełnosprawnych.

Cel szczegółowy I. Zintegrowanie działań samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zadanie 1. Monitorowanie i ewolucja Powiatowego Programu Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym

*Realizacja programu następuje sposobem ciągły. Monitorowania i ewaluacji dokonuje corocznie PCPR.

Zadanie 2. Tworzenie warunków do rozwoju stałych placówek dla osób niepełnosprawnych.

1. Poszukiwanie w nowej zreformowanej rzeczywistości nowych szans dla osób niepełnosprawnych m. in. w: świetlicach terapeutycznych, WTZ, ze środków Kasy Chorych, Sejmiku Wojewódzkiego, samorządowych i innych.
2. Przewidywanie i rezerwowanie pomieszczeń dla nowych placówek.
3. Promowanie aktywnych osób i organizacji pozarządowych.
4. Organizowanie konkursów wśród organizacji pozarządowych i zawieranie kontraktów na funkcjonowanie nowych placówek dla osób niepełnosprawnych w świetle art. 118, Ustawy o finansach publicznych.

*** Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:**

*** Warsztaty Terapii Zajęciowej:**

Warsztaty Terapii Zajęciowej są wyodrębnioną organizacyjnie placówką, stwarzającą osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej, zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. WTZ realizuje zadania zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę jej indywidualnych możliwości.

Terapia zajęciowa odbywa się w 8 pracowniach: plastycznej, gospodarstwa domowego i higieny, rękodzieła, krawiecko – dziewiarskiej, komputerowej, technicznej, ogrodniczo – bukieciarskiej, muzyczno – teatralnej. Uczestnicy warsztatów mają do dyspozycji dobrze wyposażoną salę rehabilitacyjną gdzie pod okiem specjalisty poprawiają swoją sprawność fizyczną.

Formy zajęć:

- Zajęcia gastronomiczne i kuchenne;
- Zajęcia plastyczne z zastosowaniem technik malarskich, kaligrafii, modelowania w gipsie, masy plastycznej, decoupage itp.
- Stosowanie technik komputerowych, oprawa dokumentów, cięcie papieru.
- Zajęcia techniczne z zastosowaniem różnorodnych technik stolarskich,

- Haftowanie ręczne, szycie ręczne, przygotowanie elementów scenografii, strojów dla potrzeb innych pracowni.
- Zajęcia związane z nauką układania bukietów, ikeban, stroików, przygotowania dekoracji okolicznościowych.

* Urząd Miejski:

Od momentu przekazania umową najmu na okres 10 lat obiektu przy ul. Pocztowej 7 d Stowarzyszeniu Rodziców Dzieci Specjalnej Troski na działalność świetlicy dla dzieci i młodzieży specjalnej troski, Gmina Tuchola partycypuje w kosztach całorocznego utrzymania tej placówki. W 2009 r. w/w stowarzyszenie otrzymało dotację na koszty utrzymania w wysokości 7.500 zł. W 2010 na w/w cel zaplanowano w budżecie Gminy kwotę 8.920 zł.

Zadanie 3. Upowszechnianie znaczenia organizacji pozarządowych w badaniu i zaspokajaniu potrzeb osób niepełnosprawnych, wspieranie ich inicjatyw.

1. Popularyzowanie pracy działaczy i organizacji pozarządowych działających (non profit) dla dobra osób niepełnosprawnych.
2. Organizowanie pomocy dla w/w organizacji i osób.
3. Docenianie pracy pracowników jednostek powiatowych, radnych powiatu i radnych gmin, Burmistrza, Wójtów, pracowników Starostwa, gmin, i innych mających osiągnięcia w pracy innowacyjnej na rzecz osób niepełnosprawnych lub wolontariatu.

* Klub Wolontariatu eM:

W roku 2009 w Klubie działało 50 wolontariuszy – uczniów klas I-III Zespołu Szkół Ogólnokształcących.

W ramach współpracy ze SRDST wolontariusze działali na rzecz dzieci specjalnej troski, dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych i dzieci z trudnościami w nauce:

- uczestniczyli w zajęciach terapeutycznych i rehabilitacyjnych w świetlicy terapeutycznej -2-3 x w tygodniu po 2 godz. odwiedzali swoich podopiecznych w domach, wspierali ich rehabilitację,
- pomagali w nauce (opieką objętych było 2 dzieci),
- uczestniczyli i pomagali przy przeprowadzeniu różnych imprez okolicznościowych min. Andrzejek, Wigilii (18.12.2009 r. – w Domu Rzemiosła),
- przygotowali i brali udział w VI Festynie „Marzenia jak ptaki...” , który odbył się na terenie Zespołu Szkół Ogólnokształcących 6 czerwca 2009 r., w przeprowadzenie festynu zaangażowanych było 15 wolontariuszy,
- uczestniczyli w wyjeździe integracyjnym Stowarzyszenia do Starogardu Gdańskiego (19.11.2009 r.),
- brali udział w I Olimpiadzie Integracyjno-Sportowej w Gostycynie „Gdy wspólnie działamy, większe szanse mamy” w ramach projektu „Razem znaczy lepiej”- rozwój sieci NGO w Borach Tucholskich realizowany przez LGD ”Bory Tucholskie”, projekt współfinansowany przez Unię Europejską – 19.09.2009 r.,

- biorą udział w realizacji projektu Rozwijanie aktywności społecznej niepełnosprawnych dzieci i młodzieży pt. „Aktywnie żyjemy i radość z tego czerpiemy” – okres realizacji od 4.11.09 do 28.04.2010 r.

W ramach współpracy z Warsztatami Terapii Zajęciowej wolontariusze napisali projekt „Baśniowa Biblioteka”- w ramach programu „Make a Connection” Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży - październik 2009 r.). Projekt uzyskał dotację 4000 zł i będzie realizowany w okresie luty- maj br. Zorganizowali w naszej szkole spotkanie z niepełnosprawnym dziennikarzem Krzysztofem Głąbowiczem. W spotkaniu wzięli udział także uczniowie z Zespołu Szkół Leśnych.(18.12.)

W ramach współpracy z kuratorem sądowym 3 wolontariuszy pomagają w nauce uczniowi z niepowodzeniami szkolnymi – uczeń V klasy SP nr 1.

W ramach współpracy z Grupą Inicjatywną LOKATA wolontariusze brali udział FORUM MŁODZIEŻOWYM w GOK w Gostycynie – 24.10.2009 r. W spotkaniu brały udział grupy wolontariuszy z terenu powiatu, które dokonały prezentacji swoich działań oraz uczestniczyli w szkoleniu na temat wolontariatu europejskiego. Grupa eM przedstawiła bardzo dobrze przyjętą prezentację multimedialną.

W ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie wolontariusze pomagali na zajęciach dla dzieci z rodzin zastępczych (8 x 3 godz.) w czasie szkolenia dla rodziców organizowanego przez PCPR (październik – listopad 2009 r.) „Rodzina rodzinie – grupa wsparcia właściwym sposobem rozwiązania problemu”.

W ramach promocji działań wolontarystycznych wolontariusze gościli z prezentacją działalności na spotkaniu w Zespole Szkół w Żalnie - 9.12.2009 r.

Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski zgłosiło koordynatora grupy Mirosławę Poturską do nagrody „Dąb Powiatu Tucholskiego” w kategorii pomoc społeczna.

*** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:**

Gminna Świetlica Terapeutyczna prowadzi oddziały w Iwcu i Zielonce. Dzieci niepełnosprawne mogą korzystać z oferty świetlicy. Na terenie gminy Cekcyn w dawnym budynku poszkolnym w Małym Gacnie działa ośrodek rehabilitacyjny „NEURON”. W pozostałych budynkach gminnych możliwe jest rozpoczęcie działalności wspierającej osoby niepełnosprawne. Wiąże się to jednak z dużymi nakładami finansowymi. Osiągnięcia organizacji pozarządowych i ich liderów popularyzowane są na łamach Biuletynu Informacyjnego Urzędu Gminy oraz innych lokalnych gazet. Działalność tych organizacji jest przedstawiana na sesjach Rady Gminy. Osoby szczególnie aktywne w pracy społecznej także na rzecz osób niepełnosprawnych są doceniane w środowisku lokalnym.

Samorząd gminy Cekcyn przyczynił się do utworzenia Warsztatu Terapii Zajęciowej w Tucholi. Pracownicy socjalni GOPS zachęcają osoby niepełnosprawne do korzystania z tej formy pomocy, pomagają w przygotowaniu stosownej dokumentacji o umieszczenie w WTZ. Odebrano samochód do przewozu osób niepełnosprawnych w ramach programu „Uczeń na wsi” obszaru B dofinansowany w 2008 r. ze środków PFRON. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnych w ramach programu „Uczeń na wsi”. Pojazd ten dowozi uczniów niepełnosprawnych na zajęcia oraz służy innym osobom niepełnosprawnym.

* Starostwo Powiatowe Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury, Sportu i Promocji:

Wydział współpracuje z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych (Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski) dofinansowując imprezy dla dzieci niepełnosprawnych.

Zadanie 4. Inicjowanie tworzenia nowych organizacji rządowych, samorządowych, pozarządowych i grup samopomocowych.

Na podstawie rozpoznania potrzeb i możliwości inicjowanie, opracowań dodatkowych programów w celu tworzenia nowych placówek dla osób niepełnosprawnych ze środków PEFRON, NFZ, Urzędu Marszałkowskiego, Województwa i innych.

Cel szczegółowy II. Wczesne wspomaganie rozwoju dzieci niepełnosprawnych.

Zadanie 1. Wczesne rozpoznawanie zaburzeń oraz podejmowanie działań w zakresie wspierania rozwoju.

1. Popularyzowanie znaczenia istoty wczesnej interwencji i jej wpływu na proces rehabilitacji.
2. Wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie zaburzeń rozwojowych.

* Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna:

- wczesne wykrywanie niepełnosprawności,
- opracowanie programów rewalidacyjnych,
- prowadzenie terapii zaburzeń rozwojowych: indywidualnej i grupowej,
- konsultacje dla rodziców oraz nauczycieli dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- diagnozowanie dzieci i młodzieży dla potrzeb Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Od 03.07.2009 r. w ramach podpisanego z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, porozumienia o współpracy, Poradnia realizowała nowe postanowienia, szczególnie: udział w Konferencjach Grupy Rodzinnej, zwiększyła efektywność działań na rzecz rodzin, współdziałała w pracach zespołu interdyscyplinarnego, mającego na celu rozwiązywanie trudnych lokalnych problemów społecznych.

* Dom Dziecka w Tucholi:

Placówka opiekuńczo – wychowawcza w Tucholi praktykuje wczesne rozpoznawanie i diagnozowanie zaburzeń rozwojowych dzieci natychmiast po przybyciu dziecka do placówki, wspiera rozwój dziecka na bazie kompleksowych oddziaływań wielospecjalistycznych oraz wychowania stymulującego. Upowszechnia się pracę socjalną z rodziną dziecka niepełnosprawnego oraz wychowanie razem z rówieśnikami pełnosprawnymi. Placówka umożliwia również dziecku niepełnosprawnemu kształcenia w odpowiedniej dla niego placówce edukacyjnej. Umacniany jest także stały kontakt dziecka niepełnosprawnego z rodziną. Pracownicy Domu systematycznie wnioskuje o sporządzanie diagnoz na bazie orzecznictwa psychologiczno – pedagogicznego i medycznego. W 2009 r. niepełnosprawny

wychowanek placówki przygotowywany był do życia w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi. Kadra Domu Dziecka w 2009 r. uczestniczyła w szkoleniu organizowanym przez PCPR w Tucholi „Rehabilitacja społeczna – aktualne zagadnienia. Remont mieszkania, a PFRON”.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

Pracownicy socjalni GOPS wspólnie z pracownikami służby zdrowia we wczesnym okresie życia dziecka powiadają się o przypadkach niepełnosprawności wśród dzieci. Lepsze rozeznanie środowiska dzieci niepełnosprawnych możliwe jest dzięki informacjom przetwarzanym przez referat świadczeń rodzinnych w UG Cekcyn. Pracownicy socjalni rozpoznają potrzeby rodzin i w miarę możliwości starają się je zabezpieczyć (poradnictwo w zakresie leczenia, rehabilitacji, pomoc finansowa oraz wsparcie psychologiczne). Kieruje się dzieci i młodzież na komisję lekarską Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności i ZUS. Kompletuje się również dokumenty z prośbą o udzielenie pomocy do fundacji i stowarzyszeń. Pomoc ta wykorzystana jest szczególnie na rehabilitację dzieci w Ośrodku „NEURON” w Małym Gacnie.

* Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

- bieżące prowadzenie poradnictwa pedagogicznego i psychologicznego,
- kierowanie uczniów w porozumieniu z rodzicami na badania w zakresie zaburzeń w uczeniu się (dysleksja rozwojowa) oraz terapię psychologiczną,
- dostosowanie poziomu wymagań do indywidualnych możliwości uczniów niepełnosprawnych zgodnie z zaleceniami PPP.

* Zespół Szkół Ogólnokształcących:

Wspieranie rozwoju dzieci niepełnosprawnych, to jeden z ważnych celów szkoły. W szkole uczą się dzieci z orzeczonymi stopniami niepełnosprawności, a także z orzeczeniami do kształcenia specjalnego. Dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy oraz pozostali pracownicy dokładają wszelkich starań, aby zapewnić wszystkim uczniom jak najlepsze warunki, nauki i rozwoju, a także pełną integrację dziecka z grupą rówieśniczą.

* Zespół Szkół Leśnych:

Szkoła na bieżąco prowadzi poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne, kieruje uczniów w porozumieniu z rodzicami na badania w zakresie zaburzeń w uczeniu się (dysleksja rozwojowa) oraz terapię psychologiczną. Poziom wymagań jest dostosowany do indywidualnych możliwości uczniów niepełnosprawnych zgodnie z zaleceniami Poradni Pedagogiczno - Psychologicznej.

3. Wspieranie rozwoju dziecka na bazie kompleksowych oddziaływań wielospecjalistycznych oraz wychowania stymulującego.

* Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy:

- prowadzenie zajęć rewalidacyjnych;
- diagnozowanie dzieci w zakresie pomocy logopedycznej;
- konsultacje w sprawie diagnoz z Poradnią Pedagogiczno - Psychologiczną.

Zadanie 2. Przygotowanie rodziny do pełnienia swej roli w sytuacji przyjścia na świat dziecka niepełnosprawnego.

Podjęcie działań na rzecz niesienia pomocy rodzinom wychowującym dziecko dotknięte niepełnosprawnością w zakresie:

- postępowania i pielęgnacji we wczesnym okresie życia,
- informowanie o przyczynach niepełnosprawności, diagnozach oraz o możliwościach rozwojowych dziecka,
- niesienie pomocy socjalnej, psychologicznej, pedagogicznej i medycznej w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju oraz przekazywanie wiedzy traktującej o możliwościach stymulowania rozwoju dziecka.

* Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna:

Otoczenie pomocą psychopedagogiczną rodzin wychowujących dziecko dotknięte niepełnosprawnością:

- prowadzenie poradnictwa dla rodziców i rodzeństwa,
- współdziałanie z wolontariatami w Tucholi w zakresie organizacji pomocy dla dzieci,
- współdziałanie w organizowaniu działań charytatywnych na rzecz dzieci.

Poradnia zwiększyła dostępność do pomocy psychologiczno – pedagogicznej: poszerzono kadry poradni, wydłużono godziny pracy, wzbogacono oferty placówki, podejmowano zadania pozastatutowe.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

Pracownicy socjalni GOPS wspólnie z pracownikami służby zdrowia we wczesnym okresie życia dziecka powiadamiają o przypadkach niepełnosprawności wśród dzieci. Lepsze rozeznanie środowiska dzieci niepełnosprawnych możliwe jest jednak dzięki informacjom przetwarzanym przez referat świadczeń rodzinnych w Urzędzie Gminy Cekcyn. Pracownicy socjalni rozpoznają potrzeby rodzin i w miarę możliwości starają się je zabezpieczyć (poradnictwo w zakresie leczenia, rehabilitacji, pomoc finansowa, wsparcie psychologiczne). Kieruje się dzieci i młodzieży na komisję lekarską Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności i ZUS. Kompletowane są również dokumenty z prośbą o udzielenie pomocy do fundacji i stowarzyszeń. Pomoc ta wykorzystana jest szczególnie na rehabilitację dzieci w Ośrodku „NEURON” w Małym Gacnie.

Zadanie 3. Orzekanie o rodzaju niepełnosprawności na podstawie rzetelnej, wielokrotnej, interdyscyplinarnej diagnozy.

1. Systematyczne sporządzanie diagnoz na bazie orzecznictwa psychologiczno-pedagogicznego i medycznego.

* Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna:

Pracownicy Poradni systematycznie przygotowują opinie psychopedagogiczne na rzecz Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności przy PCPR w Tucholi. Praca ta ma charakter ciągły.

* GOPS Lubiewo

Ośrodek kieruje do Powiatowej Komisji ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Tucholi celu ustalenia stopnia niepełnosprawności. W 2009 r. osób w wieku poniżej 16 r. ż. orzeczonych było 5, natomiast osób w wieku powyżej 16 r. ż – 18.

* Gminny Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych Gminy Śliwice:

GOPS w Śliwicach realizuje świadczenia rodzinne dla osób niepełnosprawnych i rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. W 2009 r. ze świadczeń rodzinnych korzystało 646 rodzin. Wyplacono zasiłki pielęgnacyjne 167 os.

Zadanie 4. Umożliwienie dziecku niepełnosprawnemu kontaktów z grupą rówieśniczą i korzystania ze zorganizowanych zajęć rehabilitacyjno – wychowawczych.

1. umożliwienie dzieciom niepełnosprawnym kształcenia i wychowywania razem z pełnosprawnymi rówieśnikami w przedszkolnych grupach integracyjnych.

2. organizowanie szkoleń dla rodziców, nauczycieli, wychowawców traktujących o potrzebach i możliwościach rozwojowych dzieci niepełnosprawnych.

* Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

- zapewnienie nauczania indywidualnego i rewalidacji uczniom posiadającym zalecenia w tym zakresie,
- zorganizowanie uczniom z orzeczeniami do kształcenia specjalnego zajęć z rewalidacji zgodnie z zaleceniami PPP,
- zorganizowanie na terenie szkoły salki do kontaktów indywidualnych z uczniami realizującymi rewalidację,
- spotkania z rodzicami uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych,
- umożliwienie uczniom objętym nauczaniem indywidualnym realizowania niektórych zajęć wspólnie z klasą (np. udział w godzinach wychowawczych) lub zawieszenia nauczania indywidualnego na określony czas.

* Zespół Szkół Leśnych:

Szkoła pracuje z uczniami z dysfunkcjami (indywidualna i w zespołach).

* Zespół Szkół Ogólnokształcących:

Uczniowie zakwalifikowani do nauczania indywidualnego mają możliwość uczestnictwa w zajęciach lekcyjnych oraz imprezach szkolnych, zwłaszcza integracyjnych.

*Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy:

- organizowanie imprez i uroczystości szkolnych,
- przeprowadzenie konkursów szkolnych i spotkań,
- prowadzenie szkoleń dla rodziców oraz nauczycieli w zakresie pomocy dzieciom niepełnosprawnym,
- przeprowadzenie zajęć rehabilitacyjno - wychowawczych.

Zadanie 5. Przygotowanie dziecka niepełnosprawnego do możliwości podjęcia przez niego obowiązku szkolnego w najkorzystniejszych dla niego warunkach.

1. Kwalifikowanie dziecka niepełnosprawnego na podstawie wielodyscyplinarnej diagnozy do kształcenia integracyjnego lub specjalnego.

* Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna:

- orzekanie do kształcenia specjalnego,

- orzekanie do nauczania indywidualnego,
  - wskazywanie optymalnych warunków kształcenia dziecka niepełnosprawnego w tym również na poziomie ponadgimnazjalnym.
2. Wskazywanie rodzicom optymalnych możliwości kształcenia dziecka niepełnosprawnego w odpowiedniej dla niego placówce edukacyjnej.

Cel szczegółowy III. Wyrównywanie szans w zakresie edukacji.

Zadanie 1. Podjęcie działań w zakresie podnoszenia poziomu świadomości dzieci i młodzieży na temat ich niepełnosprawnych rówieśników, ich praw, potrzeb i wkładu w życie społeczne.

1. Inicjowanie i wspomaganie pogadańk informacyjnych dotyczących dzieci z niepełnosprawnością, realizowanych we wszystkich typach placówek edukacyjnych na terenie powiatu tucholskiego.

* Przychodnia Pedagogiczno Psychologiczna:

Przychodnia wspierała szkoły i placówki oświatowe w zakresie działań wychowawczych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki. Prowadzone były orientacje zawodowe oraz badania predyspozycji zawodowych w celu optymalizacji decyzji zawodowych młodzieży. Rozszerzono formy współpracy ze stowarzyszeniami i organizacjami udzielającymi pomocy dziecku i rodzinie w zakresie przeciwdziałania przemocy, agresji i uzależnienia od alkoholu i narkotyków:

- z Poradnią Leczenia Uzależnień w Tucholi,
- z gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych,
- z Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy,
- z Ośrodkiem Wsparcia dla Rodzin,
- z GOPS-ami,
- ze Stowarzyszeniem Przeciwdziałania Narkomanii.

Przychodnia współdziałała z Domem Dziecka w Tucholi, Rodzinnym Pogotowiem Opiekuńczym, Stowarzyszeniem Rodzin Zastępczych Powiatu Tucholskiego „Dziecko w Rodzinie”, Stowarzyszeniem Rodziców Dzieci Specjalnej Troski w Tucholi, Warsztatami Terapii Zajęciowej w Tucholi, a także z PCPR w zakresie działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

2. Budzenie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie praw i obowiązków osób niepełnosprawnych, likwidowanie przeszkód na drodze do ich pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, zapobieganie dyskryminacji, budzenie solidarności i tolerancji wobec osób z niepełnosprawnością.

* Dom Dziecka:

Placówka stara się uświadamiać osoby niepełnosprawne i jej rodzinę w jej prawach i obowiązkach, wspiera i zapewnia konieczną pomoc. Wychowawcy ściśle współpracują z kadrami Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Tucholi, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno – Wychowawczym w Strzelnie, Młodzieżowym Ośrodkiem Wychowawczym w Szerzawach oraz Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.

* Ośrodek Pomocy Społecznej Tucholi:

Od lutego 2008 r. ośrodek realizuje program „Uczeń na wsi” finansowany ze środków PFRON –pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko – wiejskie. Od stycznia 2008 r. do czerwca 2008 r. skorzystało z tej formy pomocy 22 uczniów na kwotę 16.520,95 zł. W roku szkolnym 2008/2009 skorzystało z tej formy pomocy 22 niepełnosprawnych uczniów na kwotę 17.833,29 zł. W roku szkolnym 2009/2010 do programu przystąpiło 31 uczniów.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gostycynie:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie po raz drugi uczestniczył w realizacji organizowanego przez PFRON programie pt. „Uczeń na Wsi pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko - wiejskie”. W roku szkolnym 2008/2009 z tej formy pomocy skorzystało 63 niepełnosprawnych uczniów, w tym: 24 uczniów szkół podstawowych, 18 gimnazjalistów, 21 uczniów szkół Ponadgimnazjalnych. Uczniowie zakupili niezbędne podręczniki, książki, artykuły szkolne, kostiumy gimnastyczne, obuwie sportowe, również programy edukacyjne i takie wyposażenie jak: biurka i krzesła. Na realizację tego zadania z PFRON otrzymano 64.870,07 zł. Średnia wysokość dofinansowania na jednego ucznia wynosiła: 965,83 zł. Na rok szkolny 2009/2010 wpłynęło 64 wniosków niepełnosprawnych uczniów. GOPS otrzymało z PFRON w Toruniu na realizację programu kwotę 125.585,20 zł.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

GOPS nie inspiruje nauczycieli do tworzenia programów autorskich, gdyż tego rodzaju działania powinny wynikać z obowiązków dyrektorów szkół. Dyrektorzy na tyle powinni znać środowisko swoich uczniów, aby mogli ocenić, czy takie programy są niezbędne. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej pośredniczą w kierowaniu dzieci specjalnej troski do specjalistycznych placówek służby zdrowia.

* Urząd Gminy Lubiewo:

W gminie Lubiewo w 2009 r. został realizowany program „Uczeń na wsi – pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko – wiejskie”. Z programu tego skorzystało 34 uczniów z terenu gminy Lubiewo. Program „Uczeń na wsi” finansowany jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śliwicach:

W ramach Programu pn. „Uczeń na wsi – pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie oraz gminy miejsko - wiejskie” Urząd Gminy w Śliwicach udzielił pomocy 29 uczniom, w tym 17 uczniom szkół podstawowych, 11 uczniom gimnazjum i 1 uczniowi szkoły ponadgimnazjalnej.

* Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy:

- poznanie przepisów dotyczących tworzenia programów autorskich i innowacyjnych,
- przeprowadzenia szkolenia dla nauczycieli dot. tworzenia programów,
- tworzenie programów autorskich przez nauczycieli nauczania indywidualnego, logopedii i gimnastyki korekcyjnej.

* Zespół Szkół Leśnych:

- udział młodzieży w zakresie pomocy osobom niewidomym – akcja „Biała Laska” oraz niepełnosprawnym – akcja „Uwolnić Schody i Chodniki”,

- czuwanie nad sytuacją osób niepełnosprawnych w szkole, okazywanie im tolerancji i umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej,
- realizowanie w godzinach wychowawczych programów zwiększających wiedzę uczniów o niepełnosprawności.

*Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

- przygotowania uczniów klas w których znajduje się osoba niepełnosprawna do traktowania jej w sposób naturalny,
- czuwanie nad sytuacją osób niepełnosprawnych w szkole, okazywaniem im tolerancji i umożliwieniem pełnego uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej,
- realizowanie na godzinach wychowawczych programów zwiększających wiedzę uczniów o niepełnosprawności.

* Zespół Szkół Ogólnokształcących:

Zadanie to realizowane jest podczas GDDW- zajęcia w oparciu o program edukacyjny pt.: „Czy naprawdę jesteśmy inni? Razem w naszej szkole”. Praca szkolnego wolontariatu przyczynia się w znacznym stopniu do uwrażliwienia młodzieży na potrzeby drugiego człowieka, zwłaszcza osób niepełnosprawnych.

* Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej:

W gronie uczniów ZSLiT funkcjonują również uczniowie niepełnosprawni i zgodnie ze wskazaniem i zaleceniami poradni specjalistycznych, objęci byli zróżnicowanymi formami pomocy wspierającymi ich prawidłowy rozwój. W ciągu całego roku 2009 z sześciorgiem uczniów pracowano w formie nauczania indywidualnego. Z zależności od przejawianych dysfunkcji naukę realizowali na terenie szkoły w wymiarze 12 godzin tygodniowo lub nauczyciele prowadzili zajęcia z nimi w domu. Uczniowie posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego korzystali z dodatkowych godzin dydaktycznych w celu wspomaganie swojego rozwoju. Wszyscy uczniowie, przejawiający jakiegokolwiek formy niepełnosprawności mogli liczyć na precyzyjne dostosowanie wymagań edukacyjnych do swoich możliwości i potrzeb kształcenia. Umożliwiano im nieograniczone korzystanie z pomocy pedagoga szkolnego, pielęgniarki szkolnej i zachęcano do podejmowania kontaktów społecznych i aktywności w życiu szkoły.

Zadanie 2. Pozytywne orzekanie i kwalifikowanie do kształcenia specjalnego i integracyjnego oparte na potencjale możliwości dziecka.

1. Systematyczne dokonywanie wielodyscyplinarnej diagnozy dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością wskazującej na potencjał rozwojowy i mocne strony.
2. Inspirowanie nauczycieli i wychowawców pracujących z dziećmi specjalnej troski do tworzenia programów autorskich.

* Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna:

- orzekanie do kształcenia specjalnego,
- orzekanie do nauczania indywidualnego,
- wskazywanie optymalnych form i warunków kształcenia dziecka niepełnosprawnego.

3. Stworzenie warunków do zaspokajania podstawowych potrzeb uczniów specjalnej troski w zakresie specjalistycznej opieki medycznej oraz zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny i pomocniczy.

* **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** – w ramach przyznanych środków dofinansowano: sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne.

* **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:**

Osoby niepełnosprawne korzystają z różnych form wsparcia w zakresie pomocy społecznej: pomoc finansowa, rzeczowa, usługowa, praca socjalna. W ramach pracy socjalnej informowani są o przysługujących im uprawnieniach, jak zniżki komunikacyjne i w opłatach abonamentowych, możliwości korzystania z turnusów rehabilitacyjnych i innych programów. Mają również możliwość korzystania z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

Zadanie 3. Wspieranie inicjatyw związanych z organizowaniem imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych dla dzieci dotkniętych niepełnosprawnością.

1. Podejmowanie działań na rzecz imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych dla dzieci specjalnej troski z powiatu tucholskiego w wieku 3 – 18 lat.

* **Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski:**

- 21.02.2009 – Bal Karnawałowo – Charytatywny, który odbył się w Restauracji „Pod Halabardami”. Dzięki tej akcji Charytatywnej stowarzyszenie otrzymało Certyfikat Dobroczynności,
- 07.05.2009 Piknik integracyjny w Małpim Gaju,
- 23.05.2009 VII Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Śliwicach VI Festyn Integracyjny „Marzenia jak ptaki”,
- 19.09.2009 - Zorganizowano I Olimpiadę Integracyjno - Sportową w Gostycynie „Gdy wspólnie działamy, większe szanse mamy”.
- 6 wyjazdów na basen do Chojnic,
- 04.11.09-28.04.10 – Realizacja największego projektu w dziejach Stowarzyszenia „Rozwijanie aktywności społecznej niepełnosprawnych dzieci i młodzieży pt., Aktywnie żyjemy i radość z tego czerpiemy”,
- Transport uczestników z Gminy Cekcyn (dotacja 5.000) i z Gminy Śliwice dotacja 10.000 zł,
- 18.12.2009- spotkanie wigilijne w Domu Rzemiosła połączone z II Rocznicą WTZ Tuchola,
- W ramach konkursu Odkrywca 2009 Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski zostało nominowane i wyróżnione przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dziedzinie turystyki: „Turystyka Przyjazna Osobom Niepełnosprawnym”,
- Uczestnictwo dzieci ze Stowarzyszenia w konkursie na wykonanie plakatu profilaktycznego „Nie pije bo tak”.

* **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:**

Osoby niepełnosprawne mają możliwość uczestniczenia w imprezach sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych. Organizatorzy są mobilizowani do zachęcania osób niepełnosprawnych do udziału w tych imprezach.

* Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy:

- zorganizowanie imprez sportowych, rekreacyjnych i kulturalnych, na terenie ośrodka,
  - udział uczniów w imprezach organizowanych na terenie Powiatu Tucholskiego.
2. Wspomaganie rodzin dzieci z niepełnosprawnością w zakresie pomocy społecznej, korzystania z turnusów rehabilitacyjnych sanatoriów oraz możliwości uzyskania sprzętu rehabilitacyjno – ortopedycznego.

*Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – zadanie realizowane było w ramach posiadanych możliwości finansowych. Dzieci miały okazję korzystać z pomocy w formie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych oraz dofinansowania do wskazanego sprzętu.

*Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej – ośrodki te, w odniesieniu do omawianego punktu, pełnią funkcję informacyjną i koordynacyjną. Zadaniem ich jest dokonanie diagnozy w celu zidentyfikowania potrzeb środowiska. W miarę możliwości finansowych i zapotrzebowania rodziny udzielają wsparcia finansowego. Poza tym współpracują z różnymi placówkami w celu zapewnienia optymalnej możliwości wsparcia swoim klientom. Udzielają wielu informacji m. in. dotyczących ubiegania się o sprzęt pomocniczy, turnusy rehabilitacyjne i inne.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie:

Informowanie rodzin podopiecznych o możliwości uzyskania dofinansowania z PFRON w celu przystosowania mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej, możliwościach dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego – (5 osób z Gminy Lubiewo w 2009 r. uzyskało takie dofinansowanie). Na bieżąco informuje się także o możliwości skorzystania z turnusów rehabilitacyjnych oraz leczenia sanatoryjnego (10 osób)

3. Utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjno – ortopedycznego.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie:

Pracownicy GOPS-u informują także podopiecznych o możliwościach skorzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego oraz pomocniczego, użyczanego przez Zarząd Gminny Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Lubiewie. W roku 2009, 20 osób skorzystało z takiej formy pomocy.

* NZOZ Szpital Powiatowy:

Nieodpłatnie wypożyczano osobom niepełnosprawnym łóżek szpitalnych, niezbędnych do sprawowania prawidłowej opieki i rehabilitacji jak również nieodpłatnie wypożyczono rodzinom sprawującym opiekę nad osobami chorymi specjalistyczny sprzęt, niezbędny, a trudno dostępny (np. ssak, butla z tlenem i zestawem do podawania tlenu).

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:

Od 2009 r. gmina realizuje program finansowany ze środków PFRON „Uczeń na wsi”. Program ma na celu pomoc w zdobyciu wykształcenia przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące gminy wiejskie. Tą formą pomocy objęto 56 uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Dzięki zakupowi

samochodu stało się możliwe dowiezenie dzieci niepełnosprawnych na zajęcia szkolne, poza lekcyjne. Szczególnie jest to ważne dla dzieci poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Zadanie 4. Podnoszenie wiedzy nauczycieli, wychowawców w zakresie pedagogiki specjalnej oraz metod pracy z dziećmi specjalnej troski.

Organizowanie szkoleń nauczycieli i innych osób zajmujących się pracą z dziećmi specjalnej troski według opracowanego programu.

*Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Cel szczegółowy IV. Stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej, zatrudnienia i przeciwdziałania skutkom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.

Zadanie 1. Uaktywnienie służb powiatowych działających na rzecz rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych w powiecie (PCPR, PUP).

1. Spotkania, narady, kontrole mające na celu:

- ocenę i stan funkcjonowania poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych,
- ewidencjonowanie osób niepełnosprawnych poszukujących pracy,
- ocenę dotychczasowych działań na rzecz tworzenia miejsc pracy dla niepełnosprawnych i przez niepełnosprawnych.

* Powiatowy Urząd Pracy:

PUP prowadzi ewidencję osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby bezrobotne oraz poszukujące pracy. Wg stanu na koniec roku 2009 zarejestrowanych było 231 osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz 34 niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu. 144 osoby niepełnosprawne zarejestrowane w tut. Urzędzie Pracy to osoby zamieszkałe na wsi. Spośród osób bezrobotnych niepełnosprawnych 96 osób to kobiety. W końcu grudnia 2009 r. 76 osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności posiadało prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Zadania z zakresu poradnictwa zawodowego realizowane były w stosunku do osób niepełnosprawnych na bieżąco w ramach poradnictwa indywidualnego oraz grupowego w zakresie przygotowania do aktywizacji zawodowej w formach inicjowanych przez tut. Urząd Pracy. W 2009 123 osób skorzystało z porady indywidualnej, w tym 61 kobiet. 30 osób niepełnosprawnych skorzystało z porady grupowej, natomiast 1 osoba bezrobotna niepełnosprawna wzięła udział w badaniach testowych, które badały predyspozycje zawodowe, za pomocą kwestionariusza zainteresowań zawodowych.

Zadanie 2. Popularyzowanie przez PUP i PCPR warunków i zasad korzystania ze środków PFRON.

1. Tworzenie nowych miejsc pracy ze środków PFRON w ramach limitu.

* Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – (zob. realizacja zadań PCPR – rehabilitacja społeczna).

2. Prowadzenie akcji informacyjnej w urzędach na temat zatrudnienia osób niepełnosprawnych na nowych miejscach pracy.

*Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie – stała współpraca i kontakt z urzędami, a tym samym pracodawcami zainteresowanymi zatrudnianiem osób niepełnosprawnych.

* Powiatowy Urząd Pracy:

Do zadań realizowanych przez PUP w ramach ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych należy min:

- finansowanie z PFRON wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu,
- zwrot na wniosek pracodawcy ze środków PFRON kosztów wyposażenia lub przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
- przyznawanie na wniosek osoby niepełnosprawnej jednorazowo środków Funduszu na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- finansowanie kosztów szkolenia osób niepełnosprawnych.

Ze środków Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych PUP w Tucholi w 2009 roku finansował koszty przyznania osobom bezrobotnym niepełnosprawnym dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej. W 2009 roku udzielono 4 dotacji dla osób niepełnosprawnych w dziedzinach produkcji , handlu i usług- na ten cel wydatkowano 12.000 zł. Dla 4 osób, w tym jednej osoby poszukującej pracy, zrefundowano koszty wyposażenia lub przystosowania stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych. Trzy stanowiska wyposażono w firmie „Aleksandra”: dwa dla operatora maszyn i urządzeń do obróbki metali oraz jedno dla księgowej. Jedno miejsce pracy dla pracownika do spraw osobowych, przystosowano w Przedsiębiorstwie Komunalnym w Tucholi. Na realizację tego zadania wykorzystano 110.000 zł.

Ze środków PFRON w 2009 r. nie sfinansowano żadnych szkoleń dla osób niepełnosprawnych. W 2009 r. dwie osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu rozpoczęły staż finansowany ze środków PFRON – 2 kobiety.

Zadanie 3. Prowadzenie akcji informacyjnej wśród pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne.

1. Popularyzowanie zasad zatrudnienia osób niepełnosprawnych na wolnym rynku pracy wśród pracodawców i przez media.
2. Aktywizowanie prasy lokalnej do przedstawiania korzyści dla zakładów pracy zatrudniających osoby niepełnosprawne.

Zadanie 4. Wprowadzenie nowych i rozszerzonych form wsparcia (WTZ, domy środowiskowe).

1. Zbieranie informacji o osobach które chciałyby uczestniczyć w WTZ.

2. Zapewnienie dojazdu na WTZ.

*** Warsztaty Terapii Zajęciowej:**

Cele warsztatów terapii zajęciowej:

- Aktywne wspomaganie procesu rehabilitacji zdrowotnej, zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- Stowarzyszenie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy, możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracanie umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Realizacji powyższych celów służy stosowanie techniki terapii zajęciowej, zajęć rehabilitacyjnych, diagnoz psychologa, rehabilitacji zawodowej, rehabilitacji społecznej, utrzymywania kontaktów ze środowiskiem

*** Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi:**

Niepełnosprawność jest jednym ze szczególnych powodów, oprócz ubóstwa, udzielania pomocy, określonym w ustawie o pomocy społecznej. Pomoc osobom/rodzinom dotkniętym niepełnosprawnością jest priorytetem w naszych działaniach. Do najważniejszych kwestii dotyczących pomocy osobom niepełnosprawnym, realizowanych przez OPS w Tucholi, poza działaniami ustawowymi, są: pozyskanie środków na rozbudowę Środowiskowego Domu Samopomocy i zwiększenie ilości miejsc, modernizacja pomieszczeń oraz montaż windy jak również bezpłatny dowóz uczestników na zajęcia.

Zadanie 5. Podejmowanie działań na rzecz poszerzania oferty edukacyjnej i szkoleniowej skierowanej do osób niepełnosprawnych.

1. Zbieranie informacji o osobach chcących podwyższać swoje kwalifikacje zawodowe.

*** Powiatowy Urząd Pracy:**

W przypadku planowania szkoleń PUP przeprowadza rozmowy z osobami niepełnosprawnymi, które chcą uczestniczyć w danym kursie. Szkolenia przeprowadzane są w oparciu o środki PFRON, EFS oraz FP w formie indywidualnej lub grupowej. W 2009 roku w szkoleniach uczestniczyło 11 osób niepełnosprawnych bezrobotnych. Spośród 11 bezrobotnych niepełnosprawnych 9 osób uczestniczyło w szkoleniach z inicjatywy urzędu pracy lub na podstawie orzeczenia właściwego organu, pozostałe 2 osoby uczestniczyły w szkoleniach wskazanych przez nie same. Założeniem szkolenia było uzyskanie przez osobę bezrobotną zatrudnienia. W 2009 r. 8 osób niepełnosprawnych podjęło pracę (w trakcie lub po ukończeniu szkolenia).

*** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:**

Gminny Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych popiera wszystkie inicjatywy dotyczące likwidacji barier architektonicznych, aktywizuje środowisko w celu likwidacji tych barier w budynkach użyteczności publicznej. Osoby niepełnosprawne informowane są przez pracowników socjalnych o możliwości korzystania z dofinansowania ze środków PFRON. Informacje te zamieszczone są również w Biuletynie Informacyjnym Urzędu Gminy. Rozprowadzane są również ulotki informacyjne. Wszelkie ogłoszenia zamieszczane są na terenie Urzędu Gminy Cekcyn i poszczególnych sołectwach.

2. Poszerzanie oferty edukacyjnej dla osób niepełnosprawnych.

* Dom Dziecka:

Placówka przygotowuje swoich wychowanków niepełnosprawnych do usamodzielnienia. Realizuje w partnerstwie z PCPR Tuchola projekt „Aktywizacja zawodowa i zmniejszanie marginalizacji mieszkańców powiatu tucholskiego”. Kadra Domu Dziecka uczestniczyła w roku 2009 w szkoleniu organizowanym przez PCPR Tuchola ”Sytuacja społeczno – ekonomiczna kraju, a niepełnosprawność”.

3. Prowadzenie przekwalifikowań osób niepełnosprawnych w oparciu o szkolenia kursowe.

Cel szczegółowy V. Tworzenie środowiska fizycznego przyjaznego dla osób niepełnosprawnych.

Zadanie 1. Egzekwowanie prawa budowlanego w zakresie budownictwa pozbawionego barier architektonicznych – w istniejącej i nowej zabudowie obiektów użyteczności publicznej.

1. Bezwzględne przestrzeganie § 2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z 14.XII.1994 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 10 z 1995 r. poz.46 z późniejszymi zmianami).

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny:

W roku 2009 Państwowy Powiatowy Inspektor w Tucholi uczestniczył w dopuszczeniu do użytku obiektów przystosowanych dla osób niepełnosprawnych:

- boisko z pawilonem sanitarnym ORLIK 2012 w Tucholi,
- przebudowa pomieszczeń dla potrzeb przedszkola w Tucholi przy ul. Bydgoskiej,
- sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi,
- 2 lokale handlowe w Tucholi,
- przychodnia lekarska w Gostycynie,
- przebudowa obiektu przychodni lekarskiej w Cekcynie,
- rozbudowa obiektu rehabilitacji w Małym Gacnie.

*Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w ramach swoich zadań i kompetencji dokonuje kontroli przestrzegania i stosowania przepisów prawa budowlanego, w tym m.in. zapewnienia niezbędnych warunków do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne.

Obowiązujące przepisy prawa nie upoważniają organu nadzoru budowlanego do egzekwowania zapewnienia osobom niepełnosprawnym np. dostępu do budynku jeśli istniejący obiekt budowlany nie jest odbudowywany, rozbudowywany, nadbudowywany, przebudowywany oraz nie jest dokonywana zmiana sposobu jego użytkowania.

2. Dokonanie przeglądu obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu i ustalenie obiektów nie dostosowanych dla osób niepełnosprawnych.
3. Zalecanie placówkom użyteczności publicznej dostosowania ich obiektów do możliwości swobodnego korzystania z nich przez osoby niepełnosprawne.
4. Popularyzowanie dobrych przykładów likwidacji barier architektonicznych przez placówki użyteczności publicznej.

*Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny:

W zakresie wyrównywania szans osobom niepełnosprawnym realizowane są zapisy wynikające z ustawy Prawo budowlane, przepisów techniczno – budowlanych i przepisów szczególnych. Dotyczą dostępu osób niepełnosprawnych do pomieszczeń i warunków użytkowych w pomieszczeniach / dostępność do kondygnacji, pochylnie, dźwigi osobowe, położenie i szerokość drzwi, podłogi bez progów, ustępy ogólnodostępne, umywalnie, poręcze / w obiektach użyteczności publicznej, mieszkalnych lub zakładach pracy, a także sytuowania miejsc postojowych samochodu w stosunku do budynków, dostępność niepełnosprawnych do miejsc rekreacyjnych, do miejsc do gromadzenia odpadów stałych przy budynkach wielorodzinnych Zagadnienie to jest uwzględniane na etapie uzgadniania dokumentacji projektowej i dopuszczenia obiektu do użytkowania.

Zadanie 2. Podejmowanie działań na rzecz rozwoju informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin o możliwościach dostępu i korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego niezbędnego do funkcjonowania w społeczeństwie

1. Propagowanie programu dofinansowania zaopatrzenia osób niepełnosprawnych i dzieci w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

*Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

Dostęp do informacji na powyższy temat mają osoby zainteresowane niemal w każdej placówce pomocy społecznej, służby zdrowia oraz Specjalnego Ośrodka Szkolno - Wychowawczego w Tucholi. Poszczególne instytucje posiadają wiedzę, przynajmniej podstawową, w zakresie możliwości dotyczących dostępu i korzystania z dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego. W siedzibie Centrum dostępne były ulotki informacyjne dla osób niepełnosprawnych, foldery odnośnie sprzętu ortopedycznego i pomocniczego. Niepełnosprawni oraz ich rodziny na bieżąco informowani byli o możliwościach częściowego zwrotu kosztów, poniesionych przy zakupie sprzętu o którym mowa, procedury załatwiania wniosków, kompletowania pełnej dokumentacji wraz z załącznikami.

Zadanie 3. Popularyzowanie wiedzy o możliwościach uzyskania dofinansowania z PFRON likwidacji barier architektonicznych i innych dla indywidualnych osób niepełnosprawnych i w obiektach użyteczności publicznej.

1. Prowadzenie akcji informacyjnych wśród osób niepełnosprawnych o możliwości uzyskania dofinansowania środków PFRON:

- na likwidację utrudnień występujących w budynkach, ich elementów zewnętrznych i mieszkania,
- na likwidację ograniczeń umożliwiających lub utrudniających osobom niepełnosprawnym z dysfunkcją narządu słuchu i mowy.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostycynie:

Pracownicy GOPS-u informują klientów o możliwości ustalenia stopnia niepełnosprawności w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności, wydają stosowne druki oraz informują klientów o możliwości składania wniosków ze środków PFRON na: dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych, likwidacji barier architektonicznych i urbanistycznych, likwidacje barier w komunikowaniu się, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny. Udzielają informacji o przysługujących ulgach w przejazdach komunikacji publicznej PKS i PKP.

Cel szczegółowy VI. Organizowanie różnych form wspierania rodzin z dzieckiem lub osobą dorosłą.

Zadanie 1. Dokładne zdiagnozowanie potrzeb rodzin osób niepełnosprawnych, zasoby infrastruktury i wsparcia.

1. Wspieranie samodzielności rodzin z dzieckiem lub dorosłą osobą niepełnosprawną.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Cekcyn:

W celu zdiagnozowania środowisk osób niepełnosprawnych przy koordynacji GOPS współpracują różne organizacje jak służba zdrowia, szkoły i przedszkola, świetlice, organizacje pozarządowe, GCI, PUP Tuchola. W terenie działają oddziały Gminnej Świetlicy Terapeutycznej.

* Gminny Pełnomocnik ds. Osób Niepełnosprawnych Gminy Śliwice;

GOPS w Śliwicach realizował w 2009 r. pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych, 115 rodzin z osobą niepełnosprawną i rodzin z niepełnosprawnymi dziećmi w następującym zakresie:

- pomoc finansowa – zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe, zasiłki celowe z przeznaczeniem na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb życiowych, takich jak zakup żywności, opału, odzieży, obuwia, dokonanie bieżących opłat.
- udzielono pomocy rzeczowej – zakup opału, dożywianie niepełnosprawnych dzieci w szkołach,
- zapewniano usługi opiekuńcze,
- przekazywano żywność w ramach Programu PEAD 2009,
- praca socjalna – pomoc w załatwieniu spraw w urzędach, instytucjach, takich jak m.in. ZUS, KRUS, kierowano osoby do PCPR w Tucholi w celu uzyskania stopnia niepełnosprawności, różnego rodzaju dofinansowania z PFRON, pomoc w wypełnieniu dokumentów do PCPR i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- stała współpraca pracowników socjalnych z pielęgniarką środowiskowa, z pedagogiem szkolnym.

Zadanie 2. Inicjowanie tworzenia gminnych i powiatowych ośrodków wsparcia.

1. Inicjowanie utworzenia gminnych: świetlic terapeutycznych, grup wsparcia w ramach wolontariatu, grup wsparcia o podobnych deficytach samodzielności.

Zadanie 3. Organizowanie różnych form wypoczynku dla rodzin z dzieckiem lub osobą dorosłą niepełnosprawną mającą na celu poprawę sprawności.

1. Kierowanie osób niepełnosprawnych z opiekunem na turnusy rehabilitacyjne względnie do sanatorium.

*** Ośrodek Pomocy Społecznej Tuchola:**

OPS w Tucholi w ramach własnych kompetencji i posiadanych środków dofinansowuje likwidacji barier architektonicznych osobom niepełnosprawnym oraz turnusów rehabilitacyjnych.

*** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:**

GOPS pośredniczy w kierowaniu osób niepełnosprawnych na turnusy rehabilitacyjne, udziela pomocy w zgromadzeniu niezbędnych środków finansowych oraz pomaga finansowo w szczególności na koszty dojazdu na turnusy. W ramach pracy socjalnej prowadzone jest poradnictwo w zakresie właściwego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w środowisku rodzinnym.

*** Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:**

W ramach rehabilitacji społecznej tutejsze Centrum oferuje niepełnosprawnym członkom naszej społeczności udział w turnusach rehabilitacyjnych. Zainteresowani sami decydują o miejscu i terminie wyjazdu. Osoby niepełnosprawne informacje o możliwościach uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych mogą otrzymać także w GOPS, szkołach a także placówkach służby zdrowia na terenie powiatu.

Zadanie 4. Edukacja rodzin mających osoby niepełnosprawne w zakresie pokonywania trudności.

1. Diagnoza rodzin w zakresie spełniania ról związanych z niepełnosprawnością członka rodziny.

*** Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminne Ośrodki Pomocy Rodzinie:**

Zarówno ośrodki pomocy społecznej jak i Centrum w swojej codziennej pracy podejmują powyższą tematykę. Po przeprowadzeniu rozmowy i sporządzeniu wywiadu środowiskowego dokonuje się diagnozy. W przypadku rodzin, które dotknęła niepełnosprawność podejmuje się szereg działań zmierzających do poprawy ich funkcjonowania.

*** Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna:**

Otoczenie pomocą psychopedagogiczną rodzin wychowujących dziecko dotknięte niepełnosprawnością: prowadzenie poradnictwa dla rodziców i rodzeństwa; współdziałanie z wolontariatami w Tucholi w zakresie organizacji pomocy dla dzieci; współdziałanie w organizowaniu działań charytatywnych na rzecz dzieci.

*** Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi:**

Ośrodek udziela pomocy rodzicom wychowującym dziecko niepełnosprawne jak i osobom z zaburzeniami psychicznymi dla mieszkańców Gminy Tuchola, którzy z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają pomocy innych osób,

a są jej pozbawione, w miejscu zamieszkania, poprzez organizowanie usług specjalistycznych lub opiekuńczych. Świadczenie to obejmuje: usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Cel szczegółowy VII. Stworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji oraz turystyce.

Zadanie 1. Popularyzacja aktywnych form życia poprzez stwarzanie możliwości pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce osób niepełnosprawnych.

1. Pomoc w organizacji klubów zainteresowań osób niepełnosprawnych.

*** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:**

Na terenie gminy nie funkcjonują wyodrębnione kluby zainteresowań dla osób niepełnosprawnych. Osoby te mogą uczestniczyć w imprezach, które odbywają się w GOK, szkołach, świetlicach wiejskich. W 2009 r. osoby niepełnosprawne gminy Cekcyn wzięły udział w kolejnym Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych w gminie Śliwice. W ramach uczestnictwa w Klubie Seniora osoby te mają możliwość wyjazdu na wycieczki, festyny, spotkania integracyjne.

2. Organizowanie imprez kulturalnych, sportowych oraz olimpiad specjalnych dla uczniów klas integracyjnych.

*** Dom Dziecka w Tucholi:**

Placówka inicjowała i korzystała z wszelkich imprez integracyjnych, rozwijała również aktywności osób niepełnosprawnych poprzez imprezy, wystawy, festyny i wycieczki. Wychowankowie korzystali również z turnusów rehabilitacyjnych organizowanych przez PCPR w Tucholi.

*** Urząd Miasta Tucholi:**

Na rozwój aktywności osób niepełnosprawnych niewątpliwym wpływ ma również dofinansowanie przez Gminę zadań, które cieszą się dużym zainteresowaniem niepełnosprawnych zrzeszonych w stowarzyszeniach. W 2009 roku na swoją działalność otrzymało również stowarzyszenie osób niepełnosprawnych „Ostoja”, które w ramach realizacji zadania „Aktywni Razem - Program Wspierania Aktywności Społecznej Osób Niepełnosprawnych” zorganizowało „wiosenne Warsztaty Rękodzieła”, wyjazd do Planetarium oraz 2 treningi w kręgle klasyczne. W ww. zajęciach uczestniczyło 135 osób, kwota dofinansowania wyniosła 2.100 zł. W 2010 roku ww. stowarzyszenie otrzymało dofinansowanie w kwocie 1800 zł na realizację 2 zadań: „Dbamy o zdrowie, dbamy o siebie” oraz „Poznajemy nowe miejsca – program aktywnego wypoczynku osób niepełnosprawnych – wycieczka HEL”.

Od wielu lat dofinansowanie na swoją działalność otrzymują również: Polski Związek Emerytów i Rencistów, Polski Związek Niewidomych, Klub Seniora „Jesień”, Ogólnopolski Oddział Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Batalionów Budowlanych Zarząd Powiatowy w Tucholi i Polskie Stowarzyszenie Diabetyków. W 2010 roku ww. organizacje otrzymały dofinansowanie w wysokości 8.510 zł.

Polski Związek Niewidomych, Ogólnopolski Oddział Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Batalionów Budowlanych Zarząd Powiatowy w Tucholi oprócz wsparcia finansowego, otrzymali do dyspozycji lokal w Urzędzie Miejskim, który służy ww. organizacjom jako miejsce spotkań, jest ich siedzibą. Klub Seniora „Jesień” korzysta z pomieszczeń TOK w Tucholi, a Polskie Stowarzyszenie Diabetyków z pomieszczenia przy ul. Świeckiej 45.

3. Organizowanie wystaw twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych połączonych z aukcją na cele społeczne.

*** Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:**

W 2009 roku po raz kolejny zorganizowano „Przeгляд Twórczości Osób Niepełnosprawnych”, którego celem była integracja osób niepełnosprawnych ze społecznością lokalną. „VII Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych”, odbył się na terenie boiska Zespołu Szkół w Śliwicach pod patronatem Starosty Tucholskiego Piotra Mówińskiego i Wójta Gminy Śliwice. Impreza od kilku lat organizowana jest w poszczególnych gminach aby osoby niepełnosprawne miały okazję zaprezentować szerzej społeczności swoją twórczość.

Osoby niepełnosprawne dorośli jak i dzieci z całego powiatu miały okazję zaprezentować swoje umiejętności artystyczne w różnych dziedzinach twórczości materialnej jak np. malarstwo, rzeźba, dziewiarstwo, hafciarstwo, korzenioplastyka itp. Głównym celem organizowania tej imprezy było umożliwienie osobom niepełnosprawnym przedstawienie ich twórczości, w której wyrażają siebie w formie dostępnej i bardzo indywidualnie określającej wewnętrzne i zewnętrzne dyspozycje.

Imprezę uświetniły występy artystyczne wykonane przez zespoły wokalne - muzyczne, taneczne i orkiestry z terenu naszego powiatu.

Przeгляд miał charakter festynu, był imprezą otwartą dla szerokiego grona społeczeństwa. Świadczyły o tym porozwieszane plakaty oraz ogłoszenia w prasie, zapewniono bezpłatny przejazd z Tucholi. Wysłano zaproszenia imienne do przedstawicieli władz wojewódzkich, powiatowych, gminnych, jak również osób sponsorujących imprezę. Goście i uczestnicy mogli posilić się grochówką było również ciasto i kawa.

Na rzecz osób niepełnosprawnych pracowało wiele podmiotów w tym samorząd powiatowy, wszystkie samorządy gminne, jednostki powiatowe, Klub Wolontariatu, organizacje pozarządowe, no i niezawodni sponsorzy.

Każdy z wymienionych, w miarę swoich możliwości dołożył się do zorganizowania imprezy, która dla niepełnosprawnych uczestników i ich rodzin jest niezapomnianym przeżyciem.

*** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Śliwicach:**

Ośrodek przy współpracy z PCPR w Tucholi, Polskim Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Zarządem koła nr 6 w Śliwicach i Gminą Śliwic zorganizował w dniu 23.05.2009 r. VII Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych, którego głównym założeniem była integracja osób niepełnosprawnych z powiatu tucholskiego z mieszkańcami naszej Gminy. Przegląd odbył się pod patronatem Starosty Tucholskiego i Wójta Gminy Śliwice. Uroczystość odbyła się na terenie Szkoły Podstawowej w Śliwicach.

Podczas Przeglądu zaprezentowane zostały prace plastyczne, hafciarskie, plecionki oraz inne rękodzieła wykonane przez osoby niepełnosprawne z terenu powiatu tucholskiego. Program Przeglądu obejmował min. występy artystyczne, przejażdżki bryczką, poczęstunek grochówką oraz domowymi wypiekami przygotowanymi przez koło Gospodyń Wiejskich w Śliweczkach. W VII Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych Śliwic 2009 uczestniczyło 67 osób, które reprezentowały Ośrodki Pomocy Społecznej Gminy Śliwic, Cekcyna, Tucholi, Lubiewa, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Tucholi, Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski Tucholi, Dom Pomocy Społecznej w Tucholi, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Tucholi, Środowiskowy Dom Samopomocy Tucholi, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków i Wegner i Spółka sp. j. w Tucholi. Spośród uczestników Wójt Gminy Śliwice wylosował nagrodę główną – dwutygodniowy pobyt osoby niepełnosprawnej w sanatorium w Łebie wraz z opiekunem lub osobą towarzyszącą. Fundatorem nagrody było Przedsiębiorstwo Turystyczne Mazowsze z Łeby. Pozostali niepełnosprawni uczestnicy otrzymali upominki.

* Komenda Powiatowa Policji:

Funkcjonariusze jednostki uczestniczyli w 9 festynach, tj.: VII Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych - organizowany przez Starostwo Powiatowe w Tucholi oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Piknik historyczny – organizowany przez Urząd Gminy w Kęsowie oraz Festyn Integracyjny pod nazwą „Marzenia jak ptaki” - organizowany przez Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski, Festyn z okazji „Dnia Dziecka” w Tucholi, Bładowie, Łyskowie, Raciążu, Wieszczykach oraz Żalnie. W ramach udziału w tych imprezach dokonano prezentacji sprzętu i wyposażenia policyjnego, umiejętności psa służbowego, oraz znakowanie rowerów.

W dniu 19 lipca 2009r. na terenie Zespołu Szkół Licealnych w Tucholi zorganizowano festyn z okazji 90-tej rocznicy powstania Policji. W trakcie festynu odbył się mecz piłki nożnej pomiędzy funkcjonariuszami Policji, a samorządowcami, przeprowadzono konkurs plastyczny, sportowy oraz turniej strzelecki. Ponadto odbył się pokaz międzyszkolnego- młodzieżowego klubu karate w Tucholi oraz występ muzyczno - wokalny przygotowany przez Tucholski Ośrodek Kultury. Z okazji w/w święta zaprezentowano wyposażenie i sprzęt policyjny, pokaz sprzętu i wyposażenia Patrołu Rozminowania JW w Chełmnie, udzielania pierwszej pomocy zorganizowanego przez Państwową Powiatową Straż Pożarną w Tucholi.

Wymienione działania podejmowane w 2009 roku przez KPP w Tucholi miały na celu wyrwanie osób niepełnosprawnych z izolacji społecznej, zdefiniowanie ich problemów i podjęcie działań w tych przypadkach, gdzie sięgają nasze kompetencje. Ponadto działa te miały na celu integrację dzieci niepełnosprawnych z innymi uczestnikami imprez celem dowartościowania tych osób oraz zniesienia odczucia odosobnienia.

4. Organizowanie olimpiad dla dzieci i dorosłych osób niepełnosprawnych.
5. Rozwój aktywności osób niepełnosprawnych w imprezach, wystawach prac, festynach, wyjazdach i wycieczkach.

* Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi:

OPS wspiera twórczość osób niepełnosprawnych poprzez przygotowanie grup i organizowanie wyjazdów na przeglądy, wystawy i inne imprezy kulturalne.

6. Budowa ścieżek pieszo – rowerowych na terenie powiatu.

Podsumowanie:

„Równie ważne zadanie spoczywa także na państwie, którego poziom cywilizacji mierzy się szacunkiem, jakim umie otoczyć swoich najbliższych członków. Szacunek ten powinien wyrażać się w opracowaniu i wprowadzeniu w życie programów zapobiegania i rehabilitacji, w poszukiwaniu i realizacji form leczenia i rozwoju człowieka, w dążeniu do integracji wspólnoty przy zachowaniu pełnego szacunku dla godności osoby, tak aby zapewnić niepełnosprawnemu uczestnictwo w życiu społeczeństwa we wszystkich jego strukturach ... „

Ojciec Święty Jan Paweł II

Program Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym na lata 2008 – 2014 przyczynił się do zwiększenia szans pełnego uczestnictwa tych osób w życiu społecznym, a przez to zmniejszenia się ich marginalizacji.

Przedstawiony program na VI Przeglądzie Twórczości Osób Niepełnosprawnych w Kęsowie, był odzwierciedleniem wielkiego wkładu uczestników, instruktorów i opiekunów a przede wszystkim dowodem na to, jak wielkie możliwości tkwią w ludziach – trzeba tylko stworzyć odpowiednie warunki ich ujawnienia. Przeglądy dla osób niepełnosprawnych są również specjalną formą terapii, dialogu z ludźmi i całym światem zewnętrznym. Uzupełnieniem działań PCPR – u są działania organizacji pozarządowych działających na terenie naszego powiatu. Wolontariat, prężnie działające Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Specjalnej Troski, Warsztaty Terapii Zajęciowych, świadczą o wrażliwości i zaangażowaniu osób niosących pomoc.

Imprezy, które współorganizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi mają pokazać niepełnosprawnym oraz ich rodzinom i bliskim, że osoby „sprawne inaczej” mogą być również aktywne, że pomimo niepełnosprawności można osiągnąć sukces.

Opracowała:

mgr Kinga Cisewska - Kawczyńska
stanowisko ds. organizacyjnych
związanych z wdrażaniem
powiatowych programów społecznych

III. „Zintegrowanego systemu pomocy rodzinie i dziecku na lata 2008 – 2014”.

Projekt nr 1: Interdyscyplinarny Zespół Pomocy Rodzinie i Dziecku.

Realizacja tego projektu odbywa się w zależności od potrzeb i zasygnalizowanych problemów. Przedstawiciele instytucji wchodzących w skład zintegrowanego systemu pomocy rodzinie i dziecku, spotykają się w celu ustalenia dalszego toku postępowania w poszczególnych przypadkach osób i rodzin.

Pracownicy: Centrum, Sądu Rejonowego, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej, Domu Dziecka, Ośrodków Pomocy Społecznej podczas spotkań w drodze dyskusji i wymiany zdań opracowują optymalny sposób działania zmierzający do rozwiązania zaistniałego problemu. Dzięki spotkaniom specjaliści mają okazję wymienić doświadczenia w pracy z poszczególnymi rodzinami i ustalić możliwie efektywny plan pomocy zmierzający do rozwiązania zaistniałych problemów.

*** Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi:**

Pracownik socjalny Ośrodka Pomocy Społecznej w codziennej pracy z rodziną, współpracuje z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania patologii i skutków negatywnych zjawisk społecznych. W szczególności współpraca ta polega na kontaktach z pedagogami szkolnymi, kuratorami zawodowymi i społecznymi, pracownikami socjalnymi innych Ośrodków i instytucji pomocowych, policjantami, dzielnicowymi. Pracownicy socjalni angażują się również w działania na rzecz naprawy relacji w rodzinie, która z powodu występowania przemocy domowej korzysta ze wsparcia SOW (czynny udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego i monitorowanie na bieżąco losów rodziny, do momentu opuszczenia ośrodka).

W przypadku powzięcia informacji o występujących nieprawidłowościach w rodzinie lub zagrożeniu przemocą domową, pracownicy socjalni informują o tym fakcie odpowiednie służby i czynnie uczestniczą w toczącym się postępowaniu.

*** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:**

W 2008 roku tut. Ośrodek aktywnie współpracował z osobami i instytucjami działającymi na rzecz rodziny i dziecka (szkoły, przedszkola, pedagodzy szkolni, rady rodziców, kuratorzy zawodowi i społeczni, PCPR, policja, prokuratura, placówki opiekuńczo – wychowawcze, placówki służby zdrowia, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, Rodzinny Ośrodek Diagnostyczny, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, placówki wsparcia dziennego). Działania te miały na celu zdiagnozowanie problemów opiekuńczo – wychowawczych w konkretnych rodzinach oraz opracowanie programu naprawczego.

Projekt nr 2: Usługi poradnicze, wspierające i edukacyjne.

Usługi poradnicze, wspierające i edukacyjne prowadzone są przez pracowników tut. Centrum na bieżąco. Pracownicy udzielają porad wszystkim osobom zwracającym się o pomoc. Często wysłuchanie, poinformowanie oraz pokierowanie do właściwego specjalisty powoduje, iż zagubiona osoba zaczyna samodzielnie działać, przerywa swoją bierność i podejmuje próbę walki z problemem.

Istotą tego projektu jest właściwe rozeznanie problemu osoby zwracającej się o pomoc i profesjonalne pokierowanie do odpowiedniej placówki, zajmującej się rozwiązywaniem poszczególnych spraw, tj. Sąd Rodzinny, Policja, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodki Pomocy Społecznej, Zakłady Opieki Zdrowotnej.

Tut. Centrum prowadzi również pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego, z którego korzystają potrzebujący pomocy w sposób systematyczny.

W 2009 r. w lokalnych mediach została rozpowszechniona wiadomość o możliwości korzystania w poradnictwa prawnego w PCPR. Usługi te spotkały się z dużym zainteresowaniem.

*** Dom Dziecka:**

Dom Dziecka ma być w założeniu miejscem realizacji usług poradniczych i edukacyjnych, do czego lokalowo jest przygotowany.

- Wspiera rodziny, których dzieci trafiły do placówki, w radzeniu sobie z problemami,
- umacniania więzi pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny, głównie między rodzicami i dziećmi,
- ściśle współpracuje z instytucjami wspomagającymi rodziny dzieci przebywających w naszej placówce (PCPR, OPS, Sąd, Policja, pedagog, psycholog, kurator sądowy, RODK),
- udostępnia lokal w celu organizacji szkoleń, realizacji projektów systemowych.

*** Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Cekcynie:**

Rodziny z problemem alkoholowym mogą korzystać z porad psychologa oraz terapeutę ds. uzależnień. W ramach realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii i Przemocy rodziny mogą korzystać z porad psychiatry. W celu rozwiązywania problemów rodzin bezrobotnych powołano Klub Integracji Społecznej, realizuje się również program prac społecznie użytecznych. Jednym z elementów szkoleniowych prowadzonych w KIS jest terapia psychologiczna. Terapia ta wpływa pozytywnie na funkcjonowanie podopiecznego jak i całej rodziny. W zakresie współpracy z rodzinami zastępczymi z terenu naszej gminy prowadzi się nadzór nad tymi rodzinami oraz nadzór socjalny.

W 2009 r. na terenie gminy wdrożono nową metodę pracy z rodziną metodą Konferencji Grupy Rodzinnej. Metoda ta miała na celu stworzenie planu, który miał doprowadzić do rozwiązania problemu przy współudziale jak największej liczby członków rodziny – objęto nią 4 rodziny.

*** Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi:**

Rodzinom mającym trudności w wykonywaniu swoich zadań udziela się pomocy szczególnie w formach:

- poradnictwa,
- pracy socjalnej,
- dożywiania w szkole,
- zbiórki odzieży lub innych potrzebnych artykułów , czy sprzętów,
- finansowanie wycieczek szkolnych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum, a także współudział w zorganizowaniu innych form wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży,

- pomocy finansowej.

W celu dokonywania skuteczniejszej analizy i oceny negatywnych zjawisk zachodzących wewnątrz rodziny, pracownicy socjalni uczestniczą w szkoleniach i konferencjach, które podnoszą ich kompetencje i wiedzę w tym zakresie.

* Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie:

W Ośrodku realizowano pomoc psychologiczną świadczoną dzieciom sprawującym problemy wychowawcze. W konsultacjach wzięło udział 38 osób. W zależności od potrzeb dziecka, terapia psychologiczna trwała od 1 konsultacji do pracy ciągłej. W 2009 r. w zajęciach socjoterapeutycznych uczestniczyło 27 dzieci.

* Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych:

Szkoła na bieżąco prowadzi poradnictwo pedagogiczne, jak również pedagogizację rodziców z nastawieniem na wskazanie placówek wspierających rodzinę w problemach wychowawczych i rodzinnych z określeniem ich specjalizacji (wykaz placówek i instytucji lokalnych oraz ogólnopolskich z adresami i numerami telefonów).

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kęsowie:

W 2009 r. GOPS w Kęsowie prowadził poradnictwo specjalistyczne w ramach Klubu Integracji Społecznej. Prowadzone były również ogniska wychowawcze, których celem było wyrównanie możliwości edukacyjnych wśród młodzieży i dzieci oraz zapobieganie patologiom.

* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubiewie:

Na terenie Gminy Lubiewo działają dwie świetlice profilaktyczno – wychowawcze (w Lubiewie i Bysławiu). Owe świetlice są instytucjami wsparcia dziennego. W ubiegłym roku z oferty świetlic skorzystało 160 uczniów.

W Lubiewie oraz w Bysławiu działają Punkty Konsultacyjne w których przyjmują: psycholog rodzinny i terapeuta ds. uzależnień i przemocy domowej. Z pomocy w/w punktów skorzystało 320 osób.

W 2009 r. Urząd Gminy przeznaczył środki finansowe na profilaktyczne programy dla dzieci, młodzieży i rodziców w szkołach. Odbyły się również zajęcia sportowe dla dzieci z rodzin zagrożonych patologią społeczną. Dzieci z rodzin najuboższych, patologicznych korzystały z bezpłatnych wycieczek szkolnych oraz w okresie wakacyjnym.

Klienci pomocy społecznej w gminie Lubiewo, objęci zostali programami skierowanymi na ich aktywizację (w ramach: Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Lubiewo do 2010 r., Programu Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla gminy Lubiewo, Programu przeciwdziałania narkomanii dla gminy Lubiewo, od 2007 r. Programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla gminy Lubiewo).

* Zespół Szkół Licealnych i Technicznych:

ZSLiT wdrażał i rozpowszechniał treści dotyczące działań z zakresu zapobiegania patologiom, edukacji prozdrowotnej, profilaktyki uzależnień poprzez konkursy ogólnoszkolne, pogadanki, wykłady, prezentacje multimedialne, happeningi, pokazy, rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych, projekcje filmowe, wyjazdy do Zakładu Profilaktyki i Promocji Zdrowia Centrum Onkologii w Bydgoszczy. Dokonano również diagnozy występujących wśród uczniów problemów podejmowano działania w kierunku ich rozwiązania, bądź korzystano z pomocy wyspecjalizowanych

instytucji. Z myślą o wsparciu rodzin, w których wychowują się uczniowie ZSLiT oferowano pomoc w zakresie poradnictwa, pedagogizacji, pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz interwencji w sytuacjach kryzysowych.

Projekt nr 3: Rodzinna opieka zastępcza jako forma wspierania rodziny.

Zadania związane z rodzinami zastępczymi są w pełni realizowane. Na terenie powiatu tucholskiego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia funkcjonowało 44 rodzin zastępczych opiekujących się 66 dziećmi, w tym:

- 1 zawodowa rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego – 5 dzieci,
- 1 zawodowa niespokrewniona z dzieckiem wielodzietna rodzina zastępcza – 3 dzieci,
- 1 zawodowa niespokrewniona z dzieckiem specjalistyczna rodzina zastępcza – 1 dziecko,
- 8 rodzin niespokrewnionych z dzieckiem – 15 dzieci,
- 33 rodzin spokrewnionych z dzieckiem – 42 dzieci.

W 2009 r. 13 dzieci z terenu powiatu tucholskiego przebywało w 9 rodzinach na terenie innych powiatów. Wszystkie rodziny objęte są pomocą finansową, poradniczą i wspierającą zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej.

Z uwagi na rosnącą ilość powstających na terenie powiatu tucholskiego rodzin zastępczych, głównie spokrewnionych, zaistniała konieczność świadczenia przez pracownika socjalnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi pomocy socjalnej.

*** Dom Dziecka:**

Sposób realizacji :

- przyjmowanie i praca z dziećmi z rodzin, które mimo wysiłków włożonych w pracę z nimi, nadal nie spełniają swoich podstawowych zadań,
- współpraca z rodziną naturalną dziecka przebywającego w Domu Dziecka w kierunku jego powrotu do domu rodzinnego (w 2008 roku powróciło troje dzieci),
- współpraca z ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi,
- współpraca z rodzinami zaprzyjaźnionymi niespokrewnionymi i zastępczymi,
- kontakty z rodziną o charakterze pogotowia rodzinnego,
- udział w szkoleniu organizowanym przez PCPR w Tucholi „Adopcja krok po kroku”.

Projekt nr 4: Punkt Interwencji Kryzysowej w Tucholi.

***Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie:**

Do hostelu Ośrodka ofiara przemocy zostaje przyjęta bez skierowania i bez względu na dochód. Ośrodek przygotowany jest na przyjęcie na pobyt całodobowy dziesięciu osób. W części mieszkalnej są 3 pokoje noclegowe. Czasowe schronienie ma na celu izolację od sprawcy i zapewnienie bezpieczeństwa ofiarom przemocy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami osoby mogą przebywać w ośrodku 3 miesiące z możliwością przedłużenia w szczególnych przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy w rodzinie. Osoba doznająca przemocy otrzymuje pomoc

psychologiczną, prawną, medyczną i wsparcie. Zespół pracowników i specjalistów SOW rozpoznaje i opracowuje indywidualny plan pomocy mający na celu przezwyciężenie sytuacji kryzysowej wynikającej z występowania przemocy domowej, działanie to podejmowane jest m. in. poprzez nawiązanie współpracy z najbliższą rodziną ofiary oraz instytucjami.

Formy pomocy:

- psychologiczna – skorzystało 100 osób, liczba porad – 482,
- medyczna – skorzystała 25 osób, liczba porad 92,
- prawna – skorzystało 81 osób, liczba porad 163,
- socjalna i wsparcie – prowadzonych spraw 236 praca socjalna i wsparcie – na bieżąco,
- terapeutyczna – przeprowadzono 160 konsultacji.

W Ośrodku odbyło się 40 spotkań uczestniczek grupy wsparcia (założono 1 spotkanie w tygodniu), w zajęciach udział brało 19 osób. W ramach zadań świadczonych całodobowo w tut. Ośrodku w okresie od stycznia do grudnia 2009 r. przebywało 50 osób (21 osób dorosłych – 20 kobiet, 1 mężczyzna, 29 dzieci – 20 dziewczynek, 9 chłopców).

*** Komenda Powiatowa Policji w Tucholi:**

W celu poprawy stanu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz rodzin z problemem przemocy domowej kontynuowana jest współpraca z PCPR, OPS oraz Kuratorami Zespołu Kuratorów Sądu Rejonowego w Tucholi. Wspólnie z członkami GKRPA kontrolowano punkty handlowe i gastronomiczne sprzedająca alkohol i przestrzegano sprzedawców o skutkach prawnych przy sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 r. ż. Informowano również o możliwości żądania okazania dokumentu tożsamości celem ustalenia wieku kupującego.

W ramach współpracy z Kuratorami kontrolowano rodziny patologiczne objęte nadzorem kuratorskim oraz ujęte jako zagrożone przemocą w rodzinie. Pracownicy socjalni Ośrodków Społecznych na bieżąco przekazują dzielnicowym wszelkie informacje dotyczące nadużywania alkoholu przez podopiecznych, sytuacji dzieci oraz uwagi co do zauważonych przejawów patologii społecznej. Współpraca z tymi pracownikami pozwala na szerokie monitorowanie sytuacji w rodzinach objętych nadzorem dzielnicowego.

Projekt nr 5: Mieszkanie chronione dla osób opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze i rodziny zastępcze.

*** Dom Dziecka:**

Projekt ten nie może być realizowany w budynku Domu Dziecka z powodu braku miejsca. Dom osiągnął standard którego wymogi określa Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. i nie dysponuje wolnymi pomieszczeniami, które mogłyby pełnić funkcję mieszkań chronionych.

Wnioski:

„Najlepiej pomaga innym ten, kto wskazuje jak sami mogą sobie pomóc.”

A.P. Gouthey

Podsumowując, Zintegrowany System Pomocy Rodzinie i Dziecku na lata 2008 – 2014 jest kontynuacją działań Powiatu Tucholskiego w zakresie budowy systemu profilaktyki i opieki nad rodziną i dzieckiem. System ten wpisany w zadania PCPR – ów w założeniach ustawowych uwzględnia mankamenty dotychczasowego stanu rzeczy uznając, że rolą służb powiatowych jest spełnianie roli koordynatora systemu pomocy dziecku i rodzinie. System ten wymaga współdziałania na szczeblu powiatu wszystkich instytucji i organizacji udzielających wsparcia, podejmowania decyzji w oparciu o opinie zespołów specjalistów niezależnie od ich resortowej przynależności.

Zintegrowany System Pomocy Rodzinie i Dziecku jest również odpowiedzią na ciągle powracający problem rodzicielstwa zastępczego. Jest to tym bardziej konieczne, ponieważ na terenie naszego powiatu nie ma rodzinnych domów dziecka.

Jednym z głównych celów tego systemu jest wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie – w miarę możliwości – do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka a także zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej.

Niepokojąca fala zjawisk patologicznych oraz wzrost bezrobocia przyczynia się do powstawania wielu sytuacji konfliktowych, których negatywne skutki najbardziej dotyczą dzieci. Dlatego aby zapobiec pogłębianiu się kryzysu i narastaniu problemów w rodzinach niezbędne jest utworzenie profesjonalnego, sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa przeciwdziałającego zjawisku patologii a w szczególności przestępczości, uzależnieniom, przemocy w rodzinie itp.

Opracowała:

mgr Kinga Cisewska - Kawczyńska
stanowisko ds. organizacyjnych
związanych z wdrażaniem
powiatowych programów społecznych

Podpisała:

Kierownik PCPR
mgr Joanna Hanczewska

INFORMACJA DOTYCZĄCA FUNKCJONOWANIA SPECJALISTYCZNEGO OŚRODKA WSPARCIA DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W TUCHOLI ZA ROK 2009.

Struktura zatrudnienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi w 2009r.

umowy o pracę

nazwa stanowiska	rok 2009
kierownik	1
pracownik pierwszego kontaktu	2
podinspektor	1
główna księgowa ½ etatu	1
pracownik gospodarczy ½ etatu	1

umowy zlecenie

nazwa stanowiska	rok 2009
psycholog	2
osoba pełniąca dyżur w hostelu SOW	5
osoba prowadząca zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci klientów SOW	1
opiekun nocny	2

umowy cywilno – prawne

nazwa stanowiska	rok 2009
psychoterapeuta	1
prawnik	1
lek. med. psychiatra	1
superwizor	1

umowy zawarte w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Tucholi

nazwa stanowiska	rok 2009
pracownik I stopnia wykonujący zadania w ramach prac interwencyjnych	1
staż zawodowy	2

wolontariat i praktyki zawodowe

nazwa stanowiska	rok 2009
praktyki zawodowe	2
prawnik	1
osoba pełniąca dyżur w hostelu SOW	1
osoba prowadząca zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci klientów SOW	1

1. Wysokość dotacji przyznanych na funkcjonowanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi w latach 2006 – 2009

rok	wysokość dotacji w zł
2006	234.000
2007	340.000
2008	359.900
2009	360.000

2. Usługi świadczone przez Ośrodek:

Ośrodek zapewnia nieodpłatne schronienie ofiarom przemocy w rodzinie, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

W zakresie usług Ośrodka mieszczą się:

1. Pomoc interwencyjna – udzielenie schronienia bez skierowania, opieka, plan pomocy i wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej.
2. Pomoc socjalna – zapewnienie wyżywienia, pomoc finansowa, wsparcie socjalne.
3. Pomoc prawna – bezpłatne konsultacje prawne.
4. Pomoc terapeutyczna – diagnoza sytuacji, terapia indywidualna i grupowa, psychoprofilaktyczne zajęcia z dziećmi.

Wszystkie usługi świadczone przez Ośrodek są bezpłatne.

3. HOSTEL

W czasie pobytu w hostelu mieszkańcy realizują stworzony wspólnie z pracownikiem socjalnym indywidualny plan pomocy. Realizacja planu zawarta jest w porozumieniu o współpracy między klientem a Kierownikiem SOW. Brak realizacji zobowiązań zawartych w umowie przez osobę doświadczającą przemocy w rodzinie może być podstawą do skrócenia okresu pobytu w Ośrodku. Ośrodek może odmówić również zgody na pobyt w hostelu w przypadku wielokrotnych pobytów w Ośrodku i braku starań w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z występowaniem przemocy w rodzinie.

Pobyt mieszkańców w hostelu zawsze ma na celu powstrzymanie przemocy w rodzinie poprzez tymczasową izolację od sprawcy przemocy. W tym czasie osoba doznająca przemocy ma szansę na zdobycie wiedzy o tym, czym jest przemoc domowa, jakie są fazy przemocy, poznać stereotypowe myślenie na temat przemocy, zmienić przekonanie o swojej sytuacji, o świecie i o sobie, poznaje własne prawa i uczy się egzekwowania ich, ma szansę wyjść z roli ofiary, pracuje nad budowaniem poczucia własnej wartości, uczy się i ćwiczy nowe, konstruktywne zachowania.

Po opuszczeniu przez mieszkańców hostelu SOW pracownicy prowadzą działania monitorujące funkcjonowanie podopiecznych bezpośrednio w miejscu ich zamieszkania (wizyta w środowisku) lub kontakt z innymi instytucjami pomagającymi w rozwiązywaniu sytuacji przemocowych. Klienci motywowani są do dalszego kontaktu z SOW i kontynuacji podjętych już działań (kontynuacja terapii indywidualnej lub grupowej, wsparcie w toczących się sprawach sądowych, poradnictwo psychologiczne, socjalne itd.)

Osoby przebywające w hostelu Ośrodka w 2009r.:

Ogółem 50 w tym:

- 20 rodzin,
- 21 osób dorosłych : 20 kobiet i 1 mężczyzna
- 29 dzieci: 20 dziewczynek i 9 chłopców

Liczba osób zamieszkujących hostel Ośrodka z podziałem na powiaty:

- powiat tucholski 14
- powiat sępoleński 2
- powiat nakielski 7
- powiat bydgoski 17
- powiat świecki 3
- powiat chełmiński 5
- powiat człuchowski 2

Mieszkańcy hostelu Ośrodka Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi w 2009r. kierowani byli przez :

- Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej w: Tucholi, Kcyni, Chełmnie, Unisławiu, Sadkach, Pruszczu, Dobrczu, Czarnem, Koronowie,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Świeciu,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Inowrocławiu,
- Wojewódzkiego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bydgoszczy,
- Tygodnik Tucholski,
- w 5 sytuacjach klientki same zgłosiły się by zamieszkać w hostelu Ośrodka.

4. Liczba rodzin objętych pomocą w ramach działań merytorycznych Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w 2009

Z pomocy Ośrodka skorzystało łącznie 261 rodzin, 576 osób.
Łącznie w 2009 roku prowadzono 261 spraw.

Rodzaje udzielanej pomocy w SOW:

- pomoc psychologiczna
skorzystało 100 osób, liczba porad – 482 ;
- pomoc prawna
skorzystało 81 osób, liczba porad – 163 ;

rodzaje pism pisanych przez prawnika, z wniosku klientów:

- zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z art. 207 kk.
- pozew o rozwód
- wniosek o przyznanie pełnomocnika z urzędu
- apelacja
- wniosek o podział majątku
- wniosek o poddanie się leczeniu odwykowemu
- pozew o eksmisję
- pozew o alimenty
- odpowiedź na pozew o rozwód
- zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z art. 157 § 2 kk.
- wniosek o ubezwłasnowolnienie
- pozew o separację
- wniosek o ustalenie miejsca pobytu dzieci
- wniosek o zastosowanie zakazu zbliżania
- wniosek o pozbawienie władzy rodzicielskiej
- wniosek o wymeldowanie

pisma z wniosku Ośrodka Wsparcia:

- w sprawie zajęcia stanowiska dotyczące opieki nad dziećmi – 1 pismo
  - wgląd w sytuację dziecka – 4 pisma
  - zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z art. 207 kk.- 5 pism
  - wniosek o pozbawienie władzy rodzicielskiej – 1 pismo
  - wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 9 pism.
- pomoc psychiatryczna skorzystało 25 osób, liczba porad – 92;
  - pomoc terapeutyczna - w terapii brało udział 31 osób (każdy klient/klientka uczestniczył/a w 12 sesjach indywidualnych, w niektórych przypadkach cykl spotkań mógł zostać rozszerzony – uzgodnienia pomiędzy terapeutą a klientem);
  - w 2009r. odbyło się 40 spotkań uczestniczek grupy wsparcia dla osób doznających przemocy (założenie: 1 raz w tygodniu), w zajęciach brało udział łącznie 19 kobiet. Podczas zajęć grupy wsparcia prowadzone były zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci, w których brało udział 27 dzieci.
  - w 2009r. 1 raz w miesiącu odbywała się superwizja dla specjalistów pracujących w Ośrodku.

Liczba prowadzonych spraw w roku 2009r., z podziałem na poszczególne gminy:

• gmina Tuchola	134
• gmina Kęsowo	21
• gmina Gostycyn	24
• gmina Cekcyn	21
• gmina Lubiewo	24
• gmina Śliwice	13

- gmina Chojnice 3
- gmina Koronowo 2
- gmina Czarne 1
- gmina Kcynia 1
- gmina Świecie 1
- gmina Chełmno 1
- gmina Unisław 1
- gmina Dobrcz 2
- gmina Kamień Krajeński 1
- gmina Osie 1
- gmina Lniano 1
- gmina Świekatowo 1
- gmina Drzycim 2
- gmina Sadki 2
- gmina Bydgoszcz 3
- gmina Słupsk 1

Liczba prowadzonych spraw w 2009r. z podziałem na poszczególne powiaty:

- powiat tucholski 237
- powiat sępoleński 1
- powiat świecki 6
- powiat człuchowski 1
- powiat chojnicki 3
- powiat chełmiński 2
- powiat nakielski 3
- powiat bydgoski 7
- powiat słupski 1

Współpraca z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

Ośrodek współpracuje z instytucjami i jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, służbą zdrowia, organami wymiaru sprawiedliwości, prokuraturą, policją, placówkami oświaty, kościołem oraz innymi podmiotami, których działalność skierowana jest na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. SOW współpracuje również z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie kraju np. Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, Fundacja Dzieci Niczyje, Komitet Ochrony Praw Dziecka.

W razie potrzeby w konkretnych przypadkach zwoływane są posiedzenia zespołów interdyscyplinarnych, w których uczestniczą: kuratorzy, funkcjonariusze policji, pracownicy ośrodków pomocy społecznej, pracownicy SOW (psycholog, prawnik, terapeuta, pracownik socjalny). W zależności od potrzeb w posiedzeniach zespołu uczestniczy klient.

Raz w miesiącu organizowany jest wewnętrzny zespół pracowników SOW, na którym omawiane są bieżące sprawy klientów Ośrodka jak również działania:

a) monitorujące :

- wizyty w miejscach zamieszkania
- współpraca z instytucjami

b) ewaluacyjne:

- posiedzenia zespołu zewnętrznego – ocena realizacji planów pomocy.

Współpraca z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

- KPP Tuchola (51 pism przychodzących)
- PP Gostycyn (13 pism przychodzących)
- PP Kęsowo (7 pism przychodzących)
- PP Byśław (6 pism przychodzących)
- PP Cekcyn (3 pisma przychodzące)
- PP Śliwice (1 pismo przychodzące)
- PP Czarne
- PP Drzycim
- PP Pruszcz
- KPP Świecie
- KP Koronowo

Szkolenia, w których brali udział pracownicy Ośrodka organizowanych w 2009r.:

a) **szkolenia organizowane przez PCPR w Tucholi:**

- „Praca z trudnym klientem” – 2 pracowników,
- „Adopcja- krok po kroku” – 1 osoba,
- Szkolenie dla osób zgłaszających metody pracy z rodziną Konferencja Grupy Rodziny- 2 osoby. W ramach współpracy z PCPR odbyła się jedna Konferencja Grupy Rodzinnej zorganizowana przez pracownika SOW.

b) **w 2009r. w Ośrodku odbyło się szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy, w którym brało udział 11 osób.**

c) **pozostałe szkolenia dla pracowników:**

- „Czas pracy i wynagrodzenia w nowej ustawie o pracownikach samorządowych- warsztaty praktyczne” - 1 osoba
- „Szkolenie inspektorów ochrony przeciwpożarowej wyłącznie w zakresie z art. 4 ustawy z dnia 24.08.1991r. o ochronie przeciwpożarowej” - 1 osoba.

d) **pracownicy Ośrodka podnoszący swoje kwalifikacje zawodowe:**

- Aleksandra Myszka – II rok Studium Psychoterapii w Laboratorium Psychoedukacji w Warszawie (certyfikowana przez Polskie Towarzystwo Psychologiczne szkoła kształcąca w zakresie psychoterapii – studia IV letnie),
- Monika Paś – podinspektor, II rok studiów uzupełniających magisterskich, na kierunku pedagogika, w Kujawsko – Pomorskiej Szkole Wyższej w Bydgoszczy.

Udział w konferencjach organizowanych w 2009r.:

- 27 maja 2009r. w gmachu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej odbyła się Ogólnopolska Konferencja Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie pt. „Przemoc problemem kobiet, mężczyzn i dzieci – działalność Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie”. W konferencji brał udział

Wicestarosta Powiatu Tucholskiego Pan Tadeusz Zaborowski oraz 2 pracowników tut. Ośrodka.

- 23.06.2009r. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zorganizowało konferencję pt. **„Przemoc w rodzinie – Nie Zwlekaj, Reaguj, Pomagaj”**. W konferencji uczestniczyło 2 pracowników Ośrodka.

- 15.12.2009r. 2 pracowników Ośrodka uczestniczyło w ogólnopolskim spotkaniu **Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie** oraz Wydziałów Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich. Spotkanie zorganizowane zostało przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

- 27.11.2009r. w Bydgoszczy odbyła się konferencja zorganizowana przez Starostę Bydgoskiego pt. **„Wokół ofiary”**. Spotkanie było poświęcone przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz problematyce handlu ludźmi. W konferencji jako prelegent brali udział m.in.:

- Aleksandra Myszka- kierownik SOW – prezentacja działalności Ośrodka,

- Mariola Tuszyńska - Rzecznik Praw Ofiar przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego,

- Beata Sulima - Wojewódzki Koordynator Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W dniach 22-28.02.2009r. w Sądzie Rejonowym w Tucholi zorganizowane zostały obchody **„Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw”**. Pracownicy Ośrodka uczestniczyli w wyznaczonych dyżurach w Sądzie.

Podpisała:

**Kierownik
Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia
dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**

mgr Aleksandra Myszka

PROJEKT

UCHWAŁA NR XXXVII/...../2010 RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO z dnia 21 maja 2010 r.

w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla określonych szkół i placówek niepublicznych oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, z 2007r. Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009r. Nr 92, poz. 753, z 2010r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146) w zw. z art. 90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 , Nr 273, poz. 2703, Nr 281, poz. 2781, z 2005r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400, Nr 249, poz. 2104, z 2006r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532, Nr 227, poz. 1658, z 2007r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280, Nr 181, poz. 1292, z 2008r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370, Nr 235, poz. 1618, z 2009r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 219, poz. 1705, z 2010r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320)

Rada Powiatu uchwala, co następuje :

§ 1. Ilekroć w uchwale jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) powiecie - należy przez to rozumieć Powiat Tucholski,
- 2) uczniu - należy przez to rozumieć także słuchacza i wychowanka,
- 3) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- 4) organie prowadzącym - należy przez to rozumieć osobę fizyczną lub prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego, prowadzącą szkołę, placówkę oświatową uprawnioną do otrzymywania dotacji z budżetu powiatu,
- 5) organie dotującym - należy przez to rozumieć Powiat Tucholski,
- 6) kontrolujących - należy przez to rozumieć pracowników merytorycznych Starostwa Powiatowego w Tucholi, do zadań których należy kontrola, prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych przez powiat,
- 7) podmiocie kontrolowanym - należy przez to rozumieć niepubliczną szkołę, placówkę oświatową prowadzoną przez osobę fizyczną lub

prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego, otrzymującą dotacje z budżetu powiatu.

§ 2. 1. Ustala się szczegółowy tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których odpowiednio mowa w art. 90 ust. 4, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania, w brzmieniu stanowiącym Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

2. Ustala się wzór :

- 1) wniosku o udzielenie dotacji, w brzmieniu stanowiącym Załącznik nr 2 do niniejszej uchwały,
- 2) meldunku o liczbie uczniów/wychowanków, w brzmieniu stanowiącym Załącznik nr 3 do niniejszej uchwały,
- 3) rozliczenia miesięcznego z otrzymanej dotacji, w brzmieniu stanowiącym Załącznik nr 4 do niniejszej uchwały,
- 4) rozliczenia rocznego dotacji, w brzmieniu stanowiącym Załącznik nr 5 do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tucholskiego.

§ 4. Traci moc Uchwała Nr XXII/133/2004 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 18 listopada 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania wysokości i udzielania dotacji niepublicznym szkołom.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Zarząd Powiatu

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego – Agnieszkę Toczko

UZASADNIENIE

Konieczność podjęcia niniejszej uchwały wynika z nowelizacji Ustawy o systemie oświaty z dnia 19 marca 2009 r. (Dz. U. Nr 56, poz. 458). Nowelizacja wprowadziła istotne zmiany w zakresie kontrolowania przez jednostki samorządu terytorialnego dotowanych szkół i placówek niepublicznych. Ustawa udzieliła obecnie organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego kompetencję do ustalania nie tylko (jak to było dotychczas) trybu udzielania i rozliczania dotacji, ale również do ustalenia trybu i zakresu kontroli wykorzystania dotacji. Ustawodawca jednoznacznie sprecyzował na jakie wydatki może być wydatkowana przyznana dotacja. Mogą to być jedynie wydatki bieżące związane z realizacją zadań szkoły lub placówki w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej.

W niniejszym projekcie uchwały określono szczegółowo zasady oraz tryb udzielania i rozliczania dotacji, a także zasady przeprowadzania kontroli w placówkach niepublicznych dotowanych przez powiat tucholski.

Uchwała nie powoduje skutków finansowych dla budżetu powiatu tucholskiego.

Tryb udzielania i rozliczania dotacji dla określonych szkół i placówek niepublicznych oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania

Rozdział 1
Tryb udzielania i rozliczania dotacji

§ 1. Placówki niepubliczne i niepubliczne szkoły o uprawnieniach szkół publicznych otrzymują dotację z budżetu powiatu tucholskiego. Dotacje są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań szkoły lub placówki w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej. Dotacje mogą być wykorzystane wyłącznie na pokrycie wydatków bieżących szkoły lub placówki, na którą została przekazana dotacja.

§ 2. 1. Dotacje z budżetu powiatu tucholskiego przysługują:

- 1) niepublicznym szkołom o uprawnieniach szkoły publicznej, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki w wysokości kwoty przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez powiat tucholski,
- 2) placówkom niepublicznym, o których mowa w art. 2 pkt. 5 i 7 ustawy o systemie oświaty, w wysokości kwoty przewidzianej na jednego wychowanka tego samego rodzaju placówki publicznej w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej przez powiat tucholski,
- 3) pozostałym, nie wymienionym w art.90 ust. 2a ustawy, niepublicznym szkołom o uprawnieniach szkół publicznych w wysokości 50 % ustalonych w budżecie powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia.

W przypadku braku na terenie powiatu tucholskiego szkół lub placówek publicznych danego typu lub rodzaju podstawą do ustalenia wysokości dotacji są wydatki bieżące ponoszone przez najbliższy powiat na prowadzenie szkoły publicznej danego typu lub rodzaju.

2. Liczba odpowiednio uczniów lub wychowanków uprawnionych do naliczenia dotacji za miesiące przypadające na ferie letnie obejmuje:

- 1) w szkołach - stan wykazany w informacji miesięcznej w czerwcu łącznie z absolwentami, z wyłączeniem skreślonych z listy uczniów;
- 2) w placówkach - stan wykazany w informacji miesięcznej w czerwcu.

§ 3. 1. Wysokość kwot, o których mowa w § 2, określana jest na podstawie otrzymanej z Ministerstwa Edukacji Narodowej informacji o wielkości subwencji oświatowej na dany rok budżetowy.

2. Do czasu otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1, jej wysokość jest zaliczkowo utrzymana na poziomie roku ubiegłego, a po jej ustaleniu skorygowana do wysokości ustalonej począwszy od 1 stycznia roku, którego dotyczy.

§ 4. 1. Dotacji udziela się na pisemny wniosek osoby prawnej lub fizycznej prowadzącej szkołę wymienioną w § 2 ust. 1. Wzór wniosku stanowi Załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

a) nazwę i adres organu prowadzącego,

b) typ i rodzaj szkoły lub placówki, REGON, NIP,

c) oświadczenie wnioskodawcy o realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki,

d) dane o planowanej liczbie uczniów,

e) zobowiązanie do comiesięcznego informowania organu dotującego o zmianach zachodzących w liczbie uczniów (wychowanków),

f) nazwę i numer rachunku bankowego szkoły lub placówki, na który ma być przekazywana dotacja,

g) numer i datę zaświadczenia o wpisie do ewidencji wydane na podstawie art. 82 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz nazwę organu wydającego zaświadczenie,

h) numer i datę decyzji o nadaniu uprawnień szkoły publicznej oraz nazwę organu wydającego decyzję.

3. Warunkiem otrzymania dotacji jest złożenie przez organ prowadzący szkołę lub placówkę wniosku, o którym mowa w ust. 1, do organu dotującego do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji.

4. Dotacja nie zostanie udzielona, gdy dane wykazane we wniosku, o którym mowa w ust. 2, będą niezgodne z danymi wykazanymi we wpisie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych lub w rejestrze wydanych zezwoleń na założenie szkoły lub placówki.

5. Do 20 dnia każdego miesiąca organ prowadzący szkołę przedstawia organowi właściwemu do udzielania dotacji meldunek o faktycznej liczbie uczniów według stanu na 15 dzień miesiąca, na który udzielana jest dotacja. Wzór Meldunku o liczbie uczniów/wychowanków stanowi Załącznik nr 3 do niniejszej uchwały

6. Organ właściwy do udzielania dotacji, na podstawie informacji, o których mowa w ust. 5, przekazuje dotację w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy szkoły lub placówki.

7. Miesięczne rozliczenie z otrzymanej dotacji według rozdziałów przekazuje się do organu właściwego do udzielania dotacji nie później niż do 15-ego dnia każdego miesiąca wg wzoru stanowiącego Załącznik nr 4 do niniejszej uchwały,
8. Osoba prowadząca szkołę niepubliczną zobowiązana jest do złożenia w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku rocznego rozliczenia dotacji wg wzoru stanowiącego Załącznik nr 5 do niniejszej uchwały.
9. W przypadku zakończenia prowadzenia działalności przez dotowaną placówkę w trakcie trwania roku budżetowego organ prowadzący powiadamia pisemnie Zarząd Powiatu Tucholskiego a dotowana placówka zobowiązana jest przedłożyć rozliczenie wykorzystania dotacji oraz zwrócić niewykorzystane, pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości środki z dotacji udzielonej z budżetu Powiatu Tucholskiego w terminie 15 dni od dnia zakończenia działalności.

§ 5.1. Dotacja przysługuje na każdego ucznia zapisanego i uczęszczającego. Pod pojęciem ucznia zapisanego i uczęszczającego należy rozumieć osobę, spełniającą wymogi określone w przepisach wewnętrznych szkoły i przepisach powszechnie obowiązujących.

2. Za końcowy termin uczęszczania ucznia do szkoły należy uznać :

- 1) dzień 31 sierpnia lub 31 stycznia, gdy uczeń uzyskuje promocję do wyższej klasy lub kończy szkołę;
- 2) ostatni dzień miesiąca, w którym uczeń uczęszczał do szkoły, w przypadku skreślenia z księgi uczniów z powodu rezygnacji lub innych przyczyn określonych przepisami wewnętrznymi szkoły i powszechnie obowiązującymi.

Rozdział 2

Tryb i zakres kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji

§ 6.1. Organ właściwy do udzielania dotacji może kontrolować prawidłowość wykorzystania dotacji przyznanych szkołom i placówkom.

2. Kontrolę w dotowanych szkołach lub placówkach przeprowadzać będą pracownicy merytoryczni Starostwa Powiatowego w Tucholi upoważnieni przez organ właściwy do udzielania dotacji.
3. Zakres kontroli przeprowadzanej przez pracowników, o których mowa w ust. 2, może dotyczyć prowadzonej przez szkołę lub placówkę dotowaną dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania, a w szczególności zgodności ze stanem faktycznym liczby uczniów wykazanych w informacjach, o których mowa w § 4 ust 5, na podstawie udostępnianej przez organ prowadzący dokumentacji stanowiącej podstawę sporządzania tych informacji.
4. Kontrolerzy mają prawo do:
  - 1) swobodnego poruszania się na terenie kontrolowanego podmiotu, w tym swobodnego wstępu do obiektów i pomieszczeń związanych z przedmiotem kontroli,

- 2) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli,
  - 3) wystąpienia o udzielenie w terminie przez nich wyznaczonym, ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach dotyczących przedmiotu kontroli,
  - 4) sporządzenia niezbędnych dla kontroli odpisów lub wyciągów z dokumentów, jak również zestawień i obliczeń na podstawie przedstawionych dokumentów.
5. Organ prowadzący kontrolowany podmiot jest zobowiązany do zapewnienia kontrolerowi warunków i środków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w szczególności do niezwłocznego przedstawiania do kontroli żądanych dokumentów i materiałów, terminowego udzielania wyjaśnień oraz w miarę możliwości udostępnienia oddzielnych pomieszczeń z odpowiednim wyposażeniem.
- § 7.** 1. Kontroler jest obowiązany powiadomić organ prowadzący, co najmniej na dzień przed planowaną kontrolą o terminie i zakresie kontroli.
2. Postępowanie kontrolne prowadzone jest w siedzibie kontrolowanego podmiotu lub w siedzibie organu prowadzącego kontrolowany podmiot.
  3. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontroler przedstawia w protokole kontroli.
  4. Protokół kontroli zawiera opis stanu faktycznego stwierdzonego w toku kontroli, w tym ustalonych uchybień i nieprawidłowości.
  5. Protokół kontroli podpisują kontroler i osoba upoważniona przez organ prowadzący do reprezentowania kontrolowanego podmiotu.
  6. Organowi prowadzącemu kontrolowany podmiot przysługuje prawo zgłoszenia, umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole.
  7. Zastrzeżenia należy zgłosić na piśmie w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu kontroli.
  8. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 6, kontroler jest obowiązany dokonać ich analizy i w miarę potrzeby podjąć dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmienić lub uzupełnić odpowiednią część protokołu kontroli.
  9. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części kontroler przekazuje na piśmie swoje stanowisko organowi prowadzącemu kontrolowany podmiot.
  10. Wystąpienie pokontrolne zawiera ocenę przedmiotu kontroli, wynikającą z ustaleń opisanych w protokole kontroli, a w razie stwierdzenia uchybień i nieprawidłowości – także wnioski pokontrolne w sprawie ich usunięcia.
- § 8.** 1. Dotacje udzielone z budżetu Powiatu Tucholskiego w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu Powiatu w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku budżetowego.
2. Dotacje udzielone z budżetu Powiatu Tucholskiego w części lub w całości pobrane nienależnie, w nadmiernej wysokości lub wykorzystane na cele inne niż określone w § 1 załącznika nr 1 podlegają zwrotowi do budżetu Powiatu Tucholskiego wraz z odsetkami w wysokości określonej jak od zaległości podatkowych, w terminach i na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych

Załącznik nr 2
do uchwały Nr .....
Rady Powiatu Tucholskiego
z dnia .....

_____
(pieczęć organu prowadzącego
szkołę/placówkę)

_____
(miejscowość i data)

**Zarząd Powiatu
Tucholskiego**

WNIOSEK O UDZIELANIE DOTACJI NA ROK.....

na podstawie art. 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.
j. Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)

1. Organ prowadzący.....

(nazwa/imię i nazwisko oraz adres)

2. Typ i rodzaj szkoły (szkół) lub placówki (placówek), REGON:

Lp.	Nazwa szkoły lub placówki, adres	Typ szkoły	REGON	Planowana liczba uczniów
1	2	3	4	5

3. Numer i data zaświadczenia o wpisie do ewidencji wydanego na podstawie art. 82 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz nazwa organu wydającego zaświadczenie:

.....
.....

4. Numer i data decyzji o nadaniu uprawnień szkoły publicznej wydanej na podstawie art. 85 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz nazwa organu wydającego decyzję:

.....
.....

5. Nazwa i numer rachunku bankowego, na który ma być przekazywana dotacja:

.....
.....

6. Organ prowadzący:

- a) zobowiązuje się do składania Meldunków miesięcznych o liczbie uczniów/wychowanków,
- b) oświadcza, że realizuje obowiązek szkolny/obowiązek nauki.

7. Adres do korespondencji: ....., telefon

(podpis i pieczęć osoby
upoważnionej do reprezentowania
organu prowadzącego szkołę)

Załącznik nr 3
do uchwały Nr .....
Rady Powiatu Tucholskiego
z dnia .....

_____
(pieczęć organu prowadzącego szkołę/placówkę)

_____
(miejsowość, data)

**Zarząd Powiatu
Tucholskiego**

Meldunek o liczbie uczniów/wychowanków

Liczba uczniów/wychowanków w 15 dniu miesiąca.

(miesiąc i rok, na który ma być przekazana dotacja)

Nazwa szkoły/placówki	REGON	Rzeczywista liczba uczniów/wychowanków (w 15 dniu miesiąca, na który ma

- oświadczam, że podane liczby uczniów/wychowanków mają odzwierciedlenie w dokumentacji szkoły/placówki.

Nazwa i Nr konta bankowego szkoły.

*(podpis i pieczęć osoby
upoważnionej do
reprezentowania organu
prowadzącego szkołę)*

Załącznik nr 4
do uchwały Nr .....
Rady Powiatu Tucholskiego
z dnia .....

_____
(pieczęć organu prowadzącego
szkołę/placówkę)

_____
(miejsowość, data)

Zarząd Powiatu Tucholskiego

Rozliczenie miesięczne z otrzymanej dotacji

z budżetu powiatu tucholskiego za..... roku

(miesiąc)

Nazwa szkoły	Kierunek kształcenia	Klasa/rok kształcenia	Liczba uczniów

Rozliczenie dotacji z Rozdziału .....*

Lp.	Plan	Miesiąc sprawozdawczy	Narastająco od początku roku kalendarzowego
I.	Kwota otrzymanej dotacji		
II.	Wykorzystanie dotacji		
	Rodzaj wydatków	za miesiąc sprawozdawczy	narastająco od początku roku kalendarzowego
1.	Wynagrodzenia osobowe pracowników		
2.	Dodatkowe wynagrodzenie roczne		
3.	Składki na ubezpieczenia społeczne		
4.	Składki na Fundusz Pracy		
5.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne		
6.	Zakup materiałów i wyposażenia		
7.	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek...		
8.	Zakup energii		
9.	Zakup usług pozostałych		
	Razem wykorzystanie dotacji		
III.	Saldo (dotacja otrzymana minus dotacja wykorzystana)		

_____
(podpis i pieczęć osoby upoważnionej
do reprezentowania organu prowadzącego
niepubliczną szkołę)

* Należy podać Rozdział z którego szkoła/placówka otrzymała dotację. W przypadku otrzymywania dotacji z kilku rozdziałów należy wypełnić kolejne egzemplarze Rozliczenia

** W tabeli należy ująć tylko wydatki o których mowa w § 1 Załącznika nr 1 do niniejszej Uchwały (zgodnie z art. 106 ust. 4 pkt 1-3 Ustawy o finansach publicznych wydatkami bieżącymi są wynagrodzenia i uposażenia osób zatrudnionych oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń i uposażeń; zakupy towarów i usług; koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem szkoły/placówki i realizacją ich statutowych zadań).

Załącznik nr 5
do uchwały Nr .....
Rady Powiatu Tucholskiego
z dnia .....

_____
(pieczęć organu prowadzącego szkołę/placówkę)

_____
(miejscowość, data)

Rozliczenie roczne dotacji

Lp.	Nazwa jednostki	styczeń		luty		marzec		kwiecień		maj		czerwiec		lipiec		sierpień	
		t. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja

Lp.	Nazwa jednostki	wrzesień		październik		listopad		grudzień		Razem	
		i. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja	1. ucz.	dotacja

_____
(podpis i pieczęć osoby upoważnionej do reprezentowania organu prowadzącego niepubliczną szkołę)

UCHWAŁA NR XXXVII/...../2010
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 21 maja 2010 r.

w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie i realizację przez Powiat Tucholski Projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX. Poddziałanie 9.1.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 1 oraz art. 7a ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, z 2007r. Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009r. Nr 92, poz. 753, z 2010r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146)

Rada Powiatu
uchwala, co następuje:

§ 1. Wyraża się zgodę na przystąpienie i realizację przez Powiat Tucholski projektu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX. Poddziałanie 9.1.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych” oraz pełnienie przez Powiat Tucholski funkcji koordynatora.

§ 2. Wyraża się zgodę na wniesienie własnego udziału finansowego w wysokości i na konto wskazane w umowach finansowych.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Powiatu

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego – Agnieszkę Toczko

UZASADNIENIE

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego ogłosił konkurs w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX. Poddziałanie 9.1.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych”. Zgodnie z warunkami konkursu jeden wniosek o uzyskanie dofinansowania może być złożony przez jeden samorząd terytorialny z terenu powiatu. W związku z powyższym wniosek w imieniu wszystkich samorządów z terenu powiatu tucholskiego tj. gmin i powiatu zostanie złożony przez Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury, Sportu i Promocji Starostwa Powiatowego w Tucholi. W ramach projektu możliwe będzie sfinansowanie zajęć pozalekcyjnych, pomocy dydaktycznych, zajęć psychologiczno – pedagogicznych dla uczniów z terenu powiatu. Funkcję koordynatora projektu będzie pełnił Powiat Tucholski.

UCHWAŁA NR XXXVII/...../2010
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 21 maja 2010 r.

w sprawie zlecenia zadania Komisji Rewizyjnej

Na podstawie § 39 pkt. 4 Statutu Powiatu Tucholskiego przyjętego uchwałą Nr V/29/2003 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 27.03.2003 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 73, poz. 1136) zmienionej Uchwałą Nr VI/41/2007 z 23.03.2007 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 51, poz. 797)

Rada Powiatu
uchwala, co następuje:

§ 1. Zlecić Komisji Rewizyjnej przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie skargi na działalność Starosty Tucholskiego i Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi.

§ 2. W terminie do dnia 11 czerwca 2010 r. Komisja Rewizyjna przedstawi wyniki badania skargi Przewodniczącemu Rady.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

UZASADNIENIE

W dniu 10 maja br. do Rady Powiatu Tucholskiego wpłynęła skarga na działalność Starosty Tucholskiego i Powiatowego Urzędu Pracy w Tucholi. Zgodnie z zapisami Statutu Powiatu Rada Powiatu może zlecić Komisji Rewizyjnej inne zadania nie wynikające z planu pracy. W związku z powyższym proponuję zlecenie przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego Komisji Rewizyjnej. Po przedstawieniu wyników badania skargi Rada Powiatu na kolejnej sesji rozpatrzy uchwałą o przyjęciu bądź odrzuceniu skargi.

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego – Agnieszkę Toczko.

**UCHWAŁA NR XXXVII/...../2010
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 21 maja 2010 r.**

w sprawie nadania statutu Domowi Pomocy Społecznej w Wysokiej

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1592, z 2002r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz.1271 , Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz.1806, 2003r. Nr 162, poz.1568, z 2004r. Nr 102, poz.1055, z 2007r. Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009r. Nr 92, poz. 753, z 2010r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146), w zw. art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) oraz art. 105 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706)

**Rada Powiatu
uchwala, co następuje:**

- § 1. Nadać statut Domowi Pomocy Społecznej w Wysokiej stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc uchwała Nr XVI/128/2008 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 25 kwietnia 2008 r. w sprawie nadania statutu Domowi Pomocy Społecznej w Wysokiej.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Powiatu Tucholskiego

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego - Agnieszkę Toczko.

UZASADNIENIE

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) i zgodnie z art. 105 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706) organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego zobowiązane są do dostosowania statutów jednostek budżetowych do przepisów nowej ustawy w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. do dnia 30 czerwca 2010 r.).

W związku z powyższym konieczne było dostosowanie statutu Domu Pomocy Społecznej w Tucholi, będącego jednostką organizacyjną Powiatu Tucholskiego, do obowiązujących przepisów i Zarząd Powiatu Tucholskiego złożył stosowny projekt uchwały do Rady Powiatu.

**Załącznik
do Uchwały Nr XXXVII/.../2010
Rady Powiatu Tucholskiego
z dnia 21 maja 2010 r.**

**Statut
Domu Pomocy Społecznej
w Wysokiej
im. Leona i Marii Janta - Połczyńskich**

**ROZDZIAŁ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE**

§ 1

1. Dom Pomocy Społecznej zwany dalej „Domem” znajduje się w Wysokiej k. Raciąża, gmina - Tuchola, województwo kujawsko-pomorskie.
2. Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej działa na podstawie obowiązującego prawa, a w szczególności w oparciu o przepisy:
  - 1) ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2008 Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) oraz przepisów wykonawczych do ustawy;
  - 2) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz.1240 z późn. zm.);
  - 3) ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2001r., Nr 142 poz. 1592 z późn. zm.);
  - 4) statutu Powiatu Tucholskiego,
  - 5) niniejszego statutu.
3. Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej przeznaczony jest dla osób przewlekle somatycznie chorych.
4. Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej przyjmuje mieszkańców na podstawie decyzji wydanych przez właściwy organ, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
5. Pobyty w Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej jest odpłatny według zasad określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej i przepisach wykonawczych do tej ustawy.

§ 2

Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej jest jednostką organizacyjną Powiatu Tucholskiego, której dochody i wydatki są objęte budżetem Powiatu.

ROZDZIAŁ II CELE I ZADANIA

§ 3

Celem Domu jest:

1. zapewnienie jego mieszkańcom całodobowej opieki,
2. zaspokojenie niezbędnych potrzeb bytowych, pielęgnacyjnych, społecznych, kulturalnych i religijnych,
3. stworzenie warunków bezpiecznego i godnego życia,
4. aktywizowanie Mieszkańców,
5. współpracowanie z osobami fizycznymi i prawnymi oraz organizacjami pozarządowymi.

§ 4

1. Zakres opieki i usług świadczonych na rzecz mieszkańców dostosowany jest do ich indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz możliwości finansowo-organizacyjnych Domu.
2. Dom świadczy podstawowe usługi:
  - 1) w zakresie potrzeb bytowych zapewniających:
    - a) miejsce zamieszkania ,
    - b) wyżywienie *zgodnie z obowiązującymi normami, miejscem i ustalonymi godzinami,***
    - c) utrzymanie czystości.
  - 2) opiekuńcze polegające na:
    - a) udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych mieszkańca,
    - b) pielęgnacji,
    - c) niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych,
  - 3) wspomagające polegające na:
    - a) umożliwieniu udziału mieszkańców w terapii zajęciowej,
    - b) podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców Domu,
    - c) umożliwieniu zaspokajania potrzeb religijnych i kulturalnych,
    - d) zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców Domu,
    - e) stymulowaniu nawiązywania, utrzymywania oraz rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną,
    - f) działaniu zmierzającym do usamodzielnienia mieszkańca Domu, w miarę jego możliwości,

- g) pomocy usamodzielniającemu się mieszkańcowi Domu w podjęciu pracy, szczególnie mającej charakter terapeutyczny, w przypadku osób spełniających warunki do takiego usamodzielnienia,
- h) zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
- i) finansowaniu mieszkańcowi Domu nie posiadającemu własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nie przekraczającej 30% zasiłku stałego, o którym mowa w przepisach ustawy o pomocy społecznej,
- j) zapewnieniu przestrzegania praw mieszkańców Domu oraz dostępności do informacji o tych prawach,
- k) sprawnym wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców Domu.

§ 5

1. Dom zapewnia mieszkańcom warunki bezpiecznego i godnego życia, jak również intymność, umożliwia rozwój osobowości oraz zainteresowań.
2. W organizacji Domu, zakresie i poziomie usług świadczonych przez Dom uwzględnia się stopień fizycznej i psychicznej sprawności mieszkańców.

ROZDZIAŁ III ORGANIZACJA I ZASADY DZIAŁANIA

§ 6

1. Domem Pomocy Społecznej kieruje i reprezentuje go na zewnątrz Dyrektor.
2. Dyrektora zatrudnia i zwalnia Zarząd Powiatu Tucholskiego.
3. Dyrektor Domu jest umocowany w ramach zwykłego zarządu do składania oświadczeń woli i dokonywania czynności prawnych związanych z funkcjonowaniem Domu, mających na celu realizację zadań statutowych Domu.
4. W celu realizacji zadań statutowych Domu, dyrektor Domu jest uprawniony do podejmowania decyzji w formie zarządzeń, regulaminów i instrukcji.

§ 7

1. Do realizacji zadań określonych w niniejszym Statucie oraz wynikających z innych przepisów tworzone są działy i samodzielne stanowiska pracy.
2. Zasady funkcjonowania Domu, strukturę organizacyjną i szczegółowe zadania poszczególnych działów określa Regulamin Organizacyjny ustalony przez Dyrektora i przyjęty przez Zarząd Powiatu Tucholskiego.

§ 8

Dyrektor Domu wykonuje czynności pracodawcy w stosunku do osób zatrudnionych w Domu.

§ 9

Dyrektor Domu jest zwierzchnikiem służbowym pracowników zatrudnionych w Domu i dokonuje podziału zadań pomiędzy pracowników Domu.

§ 10

1. Dyrektor Domu kieruje Domem przy pomocy:
  - 1) głównego księgowego,
  - 2) kierownika działu terapeutyczno-opiekuńczego.
2. Kierując Domem, Dyrektor odpowiada za jego działalność i realizację zadań statutowych oraz prawidłowe gospodarowanie jego mieniem i środkami finansowymi.

§ 11

Do zadań dyrektora Domu należy w szczególności:

1. reprezentowanie domu we wszystkich formach jego działalności,
2. decydowanie o strukturze organizacyjnej Domu oraz zadaniach i zakresie działania jego komórek organizacyjnych,
3. ustalanie ogólnych kierunków i zasad polityki kadrowej,
4. wydawanie zarządzeń wewnętrznych i instrukcji regulujących organizację i działalność Domu,
5. rozstrzyganie oraz załatwianie spraw zgłaszanych w trybie skarg i wniosków,
6. koordynowanie działalności kierowników bezpośrednio podległych komórek organizacyjnych,
7. składanie oświadczeń woli.

§ 12

1. Dom prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych dla jednostek budżetowych Powiatu.
2. Gospodarka finansowa Domu prowadzona jest zgodnie z rocznym planem finansowym obejmującym wydatki i dochody.
3. Źródłami dochodów Domu są:
  - 1) opłaty za pobyt wnoszone przez mieszkańców i innych zobowiązanych, ustalone w decyzjach o skierowaniu do Domu,

- 2) darowizny,
- 3) inne dochody.
4. Dom pokrywa wydatki z budżetu Powiatu Tucholskiego, a uzyskane dochody odprowadza do budżetu Powiatu.
5. Dom prowadzi rachunkowość oraz sprawozdawczość zgodnie z obowiązującymi przepisami.

ROZDZIAŁ IV

PRAWA I OBOWIĄZKI MIESZKAŃCÓW

§ 13

1. Mieszkaniec Domu ma prawo do:
  - 1) godnego i troskliwego traktowania,
  - 2) uzyskania pełnej informacji o usługach świadczonych przez Dom i możliwości korzystania z nich,
  - 3) uzyskania wyjaśnień w sprawach przepisów regulujących zasady współżycia mieszkańców,
  - 4) uczestnictwa w podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących jego osoby,
  - 5) pomocy w zaspokajaniu swoich potrzeb i w zapewnieniu ochrony prawnej,
  - 6) otrzymywania korespondencji jego dotyczącej,
  - 7) zgłaszania skarg i wniosków do samorządu i dyrektora Domu,
  - 8) przebywania poza Domem przy uwzględnieniu zasad wynikających z odrębnych przepisów,
  - 9) opieki duszpasterskiej, przy zachowaniu prawa do wolności wyboru wyznania.
2. Obowiązkiem Mieszkańca Domu w szczególności jest:
  - 1) poszanowanie godności osobistej współmieszkańców i pracowników,
  - 2) przestrzeganie Statutu, Regulaminu Domu oraz innych zarządzeń porządkowych obowiązujących w Domu,
  - 3) dbanie w miarę możliwości o higienę osobistą, wygląd zewnętrzny oraz porządek wokół siebie,
  - 4) przyczynianie się do dobrej atmosfery w Domu, oraz prawidłowego jego funkcjonowania,
  - 5) dbałość o mienie Domu i mienie współmieszkańców,
  - 6) ponoszenie opłat za pobyt w Domu zgodnie z obowiązującymi przepisami.

ROZDZIAŁ V

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 14

1. Oprócz postanowień niniejszego statutu wszystkich pracowników i mieszkańców obowiązują aktualne przepisy prawne władz nadrzędnych oraz regulaminy, instrukcje i zarządzenia wewnętrzne dyrektora Domu.
2. Zmiany i uzupełnienia niniejszego statutu następują w trybie przewidzianym dla jego nadania.
3. Statut wchodzi w życie z dniem jego nadania przez Radę Powiatu.

**UCHWAŁA NR XXXVII/...../2010
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 21 maja 2010 r.**

w sprawie nadania statutu Zarządowi Dróg Powiatowych w Tucholi

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1592, z 2002r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz.1271 , Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz.1806, 2003r. Nr 162, poz.1568, z 2004r. Nr 102, poz.1055, z 2007r. Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009r. Nr 92, poz. 753, z 2010r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146), w zw. art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) oraz art. 105 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706)

**Rada Powiatu
uchwala, co następuje:**

- § 1. Nadać statut Zarządowi Dróg Powiatowych w Tucholi stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc załącznik Nr 3 do uchwały Nr XXXVI/248/2009 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie nadania statutów jednostkom organizacyjnym Powiatu Tucholskiego zmieniony uchwałą Nr XXV/196/2009 z dnia 20 marca 2009 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutów jednostkom organizacyjnym Powiatu Tucholskiego.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Powiatu Tucholskiego

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego - Agnieszkę Toczko.

UZASADNIENIE

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) i zgodnie z art. 105 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706) organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego zobowiązane są do dostosowania statutów jednostek budżetowych do przepisów nowej ustawy w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. do dnia 30 czerwca 2010 r.).

W związku z powyższym konieczne było dostosowanie statutu Zarządu Dróg Powiatowych w Tucholi, będącego jednostką organizacyjną Powiatu Tucholskiego, do obowiązujących przepisów i Zarząd Powiatu Tucholskiego złożył stosowny projekt uchwały do Rady Powiatu.

STATUT ZARZĄDU DRÓG POWIATOWYCH W TUCHOLI

§ 1

Zarząd Dróg Powiatowych w Tucholi zwany dalej w skrócie "Zarządem Dróg" działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym,
2. Ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych,
3. Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 14 grudnia 1998 roku w sprawie dostosowania organizacji dyrekcji okręgowych dróg publicznych do organizacji administracji publicznej.

§ 2

Zarząd Dróg jest budżetową jednostką organizacyjną Powiatu Tucholskiego, który wyposaża go w mienie niezbędne do wykonywania zadań statutowych.

§ 3

Siedziba Zarządu Dróg mieści się w Tucholi przy ulicy Przemysłowej 6. Zarząd Dróg obejmuje swoim zakresem działania wszystkie drogi kategorii powiatowej w granicach administracyjnych powiatu tucholskiego.

§ 4

1. Zarządem Dróg kieruje Dyrektor zatrudniany przez Zarząd Powiatu Tucholskiego.
2. Dyrektor zarządza powierzonym mieniem powiatu, a także wykonuje zadania przypisane Zarządowi Powiatu wynikające z ustawy o drogach publicznych na zasadzie udzielonych pełnomocnictw. Dyrektor jest pracownikiem samorządowym.
3. Funkcję pracodawcy dla dyrektora sprawuje Starosta Tucholski.
4. Dyrektor kieruje całokształtem prac Zarządu Dróg i ponosi odpowiedzialność za wyniki tej pracy.
5. Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy w rozumieniu przepisów Kodeksu Pracy i wykonuje wszystkie czynności wynikające ze stosunku pracy wobec pracowników Zarządu Dróg. Pracownicy Zarządu Dróg są pracownikami samorządowymi.

6. Dyrektora w razie nieobecności zastępuje kierownik działu administracyjno-technicznego lub inna wskazana przez niego osoba.

§ 5

Szczegółową strukturę organizacyjną oraz zasady funkcjonowania Zarządu Dróg określa regulamin organizacyjny przyjęty przez Zarząd Powiatu na wniosek dyrektora Zarządu Dróg.

§ 6

Do zakresu działania Zarządu należą w szczególności następujące sprawy:

1. opiniowanie planów rozwoju sieci drogowej,
2. opracowywanie planów finansowania budowy, utrzymania i ochrony dróg oraz obiektów mostowych,
3. przygotowywanie i składanie wniosków na finansowanie inwestycji drogowych z funduszy zewnętrznych,
4. pełnienie funkcji inwestora w zakresie zadań własnych, jak również realizowanych w imieniu Zarządu Powiatu,
5. utrzymanie nawierzchni, chodników, obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą,
6. realizacja zadań w zakresie inżynierii ruchu,
7. przygotowanie infrastruktury drogowej dla potrzeb obronnych oraz wykonywanie innych zadań na rzecz obronności kraju,
8. koordynacja robót w pasie drogowym,
9. wydawanie pozwoleń na zajęcie pasa drogowego, na zjazdy z dróg, na przejazdy po drogach publicznych pojazdów z ładunkiem lub bez ładunku o masie, naciskach osi lub wymiarach przekraczających wielkości określone w odrębnych przepisach oraz pobieranie opłat i kar pieniężnych,
10. prowadzenie ewidencji dróg i drogowych obiektów mostowych,
11. prowadzenie okresowych kontroli stanu dróg i obiektów mostowych,
12. wykonywanie robót interwencyjnych, robót utrzymaniowych i zabezpieczających,
13. przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników,
14. przeciwdziałanie niekorzystnym przeobrażeniom środowiska mogącym powstać lub powstającym w następstwie budowy lub utrzymania dróg,
15. wprowadzenie ograniczeń bądź zamykanie dróg i drogowych obiektów mostowych dla ruchu oraz wyznaczanie objazdów, gdy występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób lub mienia,
16. dokonywanie okresowych pomiarów ruchu drogowego,
17. sadzenie, utrzymanie oraz usuwanie drzew i krzewów oraz pielęgnacja zieleni w pasie drogowym poza obszarami zabudowanymi,
18. prowadzenie gospodarki gruntami i innymi nieruchomościami pozostającymi w zarządzie organu zarządzającego drogą,
19. przygotowanie decyzji dotyczących organizacji ruchu drogowego na drogach powiatowych i gminnych,
20. wykonywanie innych zadań zleconych przez Zarząd Powiatu.

§ 7

1. Zarząd Dróg prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych.
2. Księgi rachunkowe Zarządu Dróg Powiatowych prowadzone są w siedzibie przy ul. Przemysłowej 6,89-500 Tuchola.

§ 8

1. Statut wchodzi w życie z dniem uchwalenia.
2. Zmian Statutu dokonuje się w trybie i na zasadach obowiązujących przy jego uchwalaniu.

**UCHWAŁA NR XXXVII/...../2010
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 21 maja 2010 r.**

w sprawie nadania statutu Powiatowemu Zakładowi Obsługi w Tucholi

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1592, z 2002r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz.1271 , Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz.1806, 2003r. Nr 162, poz.1568, z 2004r. Nr 102, poz.1055, z 2007r. Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009r. Nr 92, poz. 753, z 2010r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146), w zw. art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) oraz art. 105 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706)

**Rada Powiatu
uchwała, co następuje:**

- § 1. Nadać statut Powiatowemu Zakładowi Obsługi w Tucholi stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXVI/248/2009 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie nadania statutów jednostkom organizacyjnym Powiatu Tucholskiego.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Powiatu Tucholskiego

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego - Agnieszkę Toczko.

UZASADNIENIE

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) i zgodnie z art. 105 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706) organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego zobowiązane są do dostosowania statutów jednostek budżetowych do przepisów nowej ustawy w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. do dnia 30 czerwca 2010 r.).

W związku z powyższym konieczne było dostosowanie statutu Powiatowego Zakładu Obsługi w Tucholi, będącego jednostką organizacyjną Powiatu Tucholskiego, do obowiązujących przepisów i Zarząd Powiatu Tucholskiego złożył stosowny projekt uchwały do Rady Powiatu.

Załącznik
do Uchwały Nr XXXVII/.../2010
Rady Powiatu Tucholskiego
z dnia 21 maja 2010 r.

S T A T U T POWIATOWEGO ZAKŁADU OBSŁUGI

Rozdział I

Postanowienia ogólne.

1. Powiatowy Zakład Obsługi, zwany dalej „Zakładem”, jako jednostka organizacyjna została powołana do obsługi administracyjnej i finansowo – księgowej jednostek organizacyjnych oświaty.
2. Zakład posiada siedzibę przy ul. Pocztowej 7 w Tucholi.
3. Zakład używa pieczęci:
POWIATOWY ZAKŁAD OBSŁUGI
ul. Pocztowa 7
tel/fax052/5591951, tel.052/5591984
89-500 TUCHOLA
NIP 561-13-84-94
4. Zakład działa na podstawie uchwały nr XVIII/86/99 Rady Powiatu w Tucholi z dnia 30.12.1999 r. oraz obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności:
  - 1) ustawy o systemie oświaty,
  - 2) ustawy o samorządzie powiatowym,
  - 3) ustawy o pracownikach samorządowych.
5. Organem powołującym Zakład jest Rada Powiatu Tucholskiego.
6. Nadzór nad działalnością Zakładu sprawuje Zarząd Powiatu Tucholskiego.

Rozdział II

Cel i przedmiot działania

Do zadań Zakładu należy w szczególności:

- 1) prowadzenie obsługi finansowo-księgowej i administracyjnej jednostek organizacyjnych Powiatu z zakresu oświaty,
- 2) przygotowywanie wspólnie z dyrektorami obsługiwanych jednostek planów finansowych,
- 3) udzielanie pomocy w zakresie prawidłowej realizacji planu finansowego poprzez stałe monitorowanie działalności finansowej jednostek,

- 4) obsługa finansowo-księgowa jednostek, w tym organizowanie wypłat wynagrodzeń obsługiwanych jednostek, ewidencjonowanie danych o zatrudnieniu i wynagradzaniu, sporządzanie sprawozdań statystycznych,
- 5) archiwizacja dokumentacji Zakładu,
- 6) stała współpraca z Zarządem Powiatu w sprawach dotyczących funkcjonowania jednostek.

Rozdział III

Zarządzanie i organizacja

1. Jednostką kieruje dyrektor zatrudniany przez Zarząd Powiatu.
2. Dyrektor zarządza mieniem Zakładu na zasadzie udzielonego pełnomocnictwa.
3. Dyrektor ponosi odpowiedzialność za samodzielnie podejmowane decyzje, a także czynności wynikające z udzielonego pełnomocnictwa.
4. Pracownicy Zakładu są pracownikami samorządowymi i podlegają bezpośrednio dyrektorowi Zakładu.
5. Zwierzchnikiem służbowym w stosunku do dyrektora Zakładu jest Starosta.
6. W przypadku nieobecności dyrektora Zakładu jego obowiązki na ten czas pełni główny księgowy.
7. Szczegółową organizację i działanie Zakładu określa regulamin organizacyjny przyjęty przez Zarząd Powiatu Tucholskiego.

Rozdział IV

Gospodarka finansowa

1. Zakład jest jednostką budżetową nie posiadającą osobowości prawnej, której gospodarka finansowa prowadzona jest na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych.
2. Zakład prowadzi rachunkowość oraz sprawozdawczość zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Rozdział V

Postanowienia końcowe

Zmiany niniejszego statutu następują w trybie przewidzianym dla jego nadania.

**UCHWAŁA NR XXXVII/...../2010
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 21 maja 2010 r.**

**w sprawie nadania statutu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie
w Tucholi**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1592, z 2002r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz.1271 , Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz.1806, 2003r. Nr 162, poz.1568, z 2004r. Nr 102, poz.1055, z 2007r. Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009r. Nr 92, poz. 753, z 2010r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146), w zw. art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) oraz art. 105 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706)

**Rada Powiatu Tucholskiego
uchwała, co następuje:**

- § 1. Nadać statut Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXXVI/248/2009 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie nadania statutów jednostkom organizacyjnym Powiatu Tucholskiego zmieniony uchwałą Nr XXV/196/2009 z dnia 20 marca 2009 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie nadania statutów jednostkom organizacyjnym Powiatu Tucholskiego.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Powiatu Tucholskiego

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego - Agnieszkę Toczko.

UZASADNIENIE

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) i zgodnie z art. 105 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706) organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego zobowiązane są do dostosowania statutów jednostek budżetowych do przepisów nowej ustawy w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. do dnia 30 czerwca 2010 r.).

W związku z powyższym konieczne było dostosowanie statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi, będącego jednostką organizacyjną Powiatu Tucholskiego, do obowiązujących przepisów i Zarząd Powiatu Tucholskiego złożył stosowny projekt uchwały do Rady Powiatu.

**STATUT
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W TUCHOLI**

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi zwane dalej „Centrum” jest jednostką organizacyjną Powiatu Tucholskiego powołaną do realizacji zadań publicznych o charakterze ponadgminnym w zakresie pomocy społecznej i wspierania osób niepełnosprawnych,
2. Siedzibą Centrum jest miasto Tuchola, a obszarem działania Powiat Tucholski.
3. Centrum używa pieczęcie o treści „Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tucholi ul. Pocztowa 7, tel. (052) 5592018, 89-500 Tuchola”.
4. Centrum używa skrótu PCPR.

§ 2

Centrum działa w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, dotyczące w szczególności: pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Zakres działania

§ 3

1. Centrum wykonuje zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej, do których należy w szczególności:
  - 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami,
  - 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
  - 3) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym,
  - 4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek

- wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,
- 5) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu,
  - 6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
  - 7) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
  - 8) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, mającym trudności w integracji ze środowiskiem,
  - 9) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczenie w nich skierowanych osób,
  - 10) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
  - 11) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej,
  - 12) udzielenie informacji o prawach i uprawnieniach,
  - 13) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
  - 14) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
  - 15) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,

- 16) sporządzenie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
  - 17) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu z zakresu pomocy społecznej
2. Do zadań administracji rządowej z zakresu pomocy społecznej realizowanej przez Centrum należy w szczególności:
- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
  - 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
  - 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
  - 4) realizacja zadań z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci, w tym zlecenie realizacji zadań podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze wyznaczone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.
3. Do zadań Centrum należy również:
- 1) wdrażanie i koordynacja powiatowych programów:
    - a) Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Tucholskim;
    - b) Programu Wyrównywania Szans Osobom Niepełnosprawnym w Powiecie Tucholskim;
    - c) Zintegrowanego Systemu Pomocy Rodzinie i Dziecku.
  - 2) realizacja zadań wynikających z Programu Aktywności Lokalnej,
  - 3) realizacja zadań wynikających z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,
  - 5) współpraca ze Stowarzyszeniem „Chojnicki Bank Żywności”.

§ 4

Do zadań Centrum z zakresu pomocy osobom niepełnosprawnym należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:
  - a) rehabilitacji społecznej,
  - b) rehabilitacji zawodowej,
  - c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- 2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowaniu i realizacji programów, o których mowa w pkt 1,
- 3) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób

- Niepełnosprawnych i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1, oraz rocznej informacji z ich realizacji,
- 4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności ,
  - 5) opracowanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa,
  - 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób,
  - 7) dofinansowanie:
    - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
    - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
    - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
    - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
    - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
  - 8) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii Zajęciowej.

§ 5

1. Centrum realizuje inne zadania wynikające z przepisów powszechnie obowiązującego prawa i podejmuje działania wynikające z rozeznania potrzeb.
2. Centrum sporządza wnioski w sprawach pozyskiwania środków krajowych oraz funduszy unijnych na cele związane z realizowanymi zadaniami.
3. Przy realizacji swoich zadań Centrum współpracuje z organami administracji rządowej i samorządowej oraz na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.
4. Zlecenie realizacji zadań Centrum z zakresu pomocy społecznej następuje w trybie i na zasadach ustalonych w ustawie o pomocy społecznej.

Organizacja Centrum

§ 6

1. Centrum kieruje i reprezentuje na zewnątrz Kierownik, którego zatrudnia i zwalnia Zarząd Powiatu.
2. Zwierzchnikiem służbowym Kierownika jest Starosta.
3. W razie nieobecności Kierownika zastępuje go osoba przez niego upoważniona w zakresie ustalonym w upoważnieniu.
4. Kierownik i pracownicy Centrum są pracownikami samorządowymi.
5. Kierownik Centrum wykonuje wobec pracowników czynności z zakresu prawa pracy jako pracodawca w rozumieniu przepisów Kodeksu Pracy.
6. Szczegółową organizację i działanie Centrum określa regulamin organizacyjny uchwalony przez Zarząd Powiatu Tucholskiego.

Działalność Finansowa Centrum

§ 7

1. Centrum jest jednostką budżetową Powiatu Tucholskiego i prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych.
2. Centrum samodzielnie prowadzi obsługę księgową. Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest roczny plan finansowy, opracowany zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową.
3. Centrum realizuje swoje zadania ze środków własnych powiatu, środków budżetu państwa oraz innych źródeł wskazanych w przepisach powszechnie obowiązującego prawa.

Postanowienia końcowe

§ 8

Zmian w statucie dokonuje się w trybie obowiązującym dla ich uchwalenia.

**UCHWAŁA NR XXXVII/...../2010
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 21 maja 2010 r.**

**w sprawie nadania statutu Specjalistycznemu Ośrodkowi Wsparcia dla
Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1592, z 2002r. Nr 23, poz.220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz.984, Nr 153, poz.1271 , Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz.1806, 2003r. Nr 162, poz.1568, z 2004r. Nr 102, poz.1055, z 2007r. Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009r. Nr 92, poz. 753, z 2010r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146), w zw. art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) oraz art. 105 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706)

**Rada Powiatu
uchwala, co następuje:**

- § 1. Nadać statut Specjalistycznemu Ośrodkowi Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc uchwała Nr XXXVIII/263/2006 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 25 października 2006 r. w sprawie nadania statutu Specjalistycznemu Ośrodkowi Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd Powiatu Tucholskiego

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego - Agnieszkę Toczko.

UZASADNIENIE

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) i zgodnie z art. 105 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706) organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego zobowiązane są do dostosowania statutów jednostek budżetowych do przepisów nowej ustawy w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy (tj. do dnia 30 czerwca 2010 r.).

W związku z powyższym konieczne było dostosowanie statutu Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi, będącego jednostką organizacyjną Powiatu Tucholskiego, do obowiązujących przepisów i Zarząd Powiatu Tucholskiego złożył stosowny projekt uchwały do Rady Powiatu.

S T A T U T
SPECJALISTYCZNEGO OŚRODKA WSPARCIA DLA OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W TUCHOLI

Rozdział I
Postanowienia ogólne.

1. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Tucholi, zwany dalej Ośrodkiem, jako jednostka organizacyjna został powołany do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat wynikających z przepisów prawa regulujących problematykę przemocy w rodzinie.
2. Ośrodek posiada siedzibę w Tucholi, przy ul. Przemysłowej 6.
3. Ośrodek został powołany na podstawie uchwały Rady Powiatu Tucholskiego nr XXXVIII/262/2006 z dnia 25 października 2006r.
4. Ośrodek działa w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, dotyczące w szczególności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Nadzór nad działalnością Ośrodka sprawuje Zarząd Powiatu Tucholskiego.

Rozdział II
Zakres zadań jednostki

Do zadań Ośrodka należy realizowanie zadań wskazanych w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493) i Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (Dz. U. Nr 127, poz. 890 z późniejszymi zmianami), a w szczególności:

1. interwencji kryzysowej i wsparcia,
2. poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego,
3. ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez zapewnienie schronienia ofiarom przemocy w rodzinie, bez skierowania i bez względu na dochód, na okres do trzech miesięcy,
4. opracowywanie diagnozy rodziny i indywidualnego planu pomocy ofierze przemocy w rodzinie.

Rozdział III

Zarządzanie i organizacja

1. Ośrodkiem kieruje kierownik zatrudniany przez Zarząd Powiatu.
2. Kierownik zarządza mieniem Ośrodka.
3. Kierownik ponosi odpowiedzialność za samodzielnie podejmowane decyzje, a także czynności wynikające z udzielonego pełnomocnictwa.
4. Pracownicy Ośrodka podlegają bezpośrednio kierownikowi Ośrodka.
5. Zwierzchnikiem służbowym kierownika Ośrodka jest Starosta.
6. W przypadku nieobecności kierownika Ośrodka jego obowiązki pełni wyznaczony przez niego pracownik.
7. Szczegółową organizację i działanie Ośrodka określa regulamin organizacyjny przyjęty przez Zarząd Powiatu Tucholskiego.

Rozdział IV

Gospodarka finansowa

1. Ośrodek jest jednostką budżetową nie posiadającą osobowości prawnej, której gospodarka finansowa prowadzona jest na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych.
2. Ośrodek prowadzi rachunkowość oraz sprawozdawczość zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Rozdział V

Postanowienia końcowe

Zmiany niniejszego statutu następują w trybie przewidzianym dla jego nadania.

**UCHWAŁA NR XXXVII/...../2010
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 21 maja 2010**

w sprawie: określenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu Powiatu Tucholskiego za pierwsze półrocze wraz z informacją o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowe

Na podstawie art.266 ust.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U Nr 157, poz. 1240, z 2010 r. Nr 28, poz. 146)

**Rada Powiatu
uchwala, co następuje:**

§ 1. Określa się zakres i formę informacji z wykonania budżetu:

- 1) część tabelaryczna określająca stopień wykonania dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej
- 2) część opisowa odnosząca się do:
  - a) wykonania dochodów z podziałem na najważniejsze grupy: subwencje, dotacje celowe od Wojewody, dotacje celowe od innych jst, dotacje celowe z funduszy strukturalnych, pozostałe dotacje celowe, udział w PIT, udział w CIT, dochody ze sprzedaży mienia oraz pozostałe dochody własne,
  - b) wykonania wydatków z podziałem na rozdziały klasyfikacji budżetowej ze szczególnym uwzględnieniem wykonania wydatków w następujących grupach: wydatki osobowe, wydatki rzeczowe sztywne, wydatki remontowe, wydatki inwestycyjne,
  - c) wykonania przychodów i rozchodów,
  - d) wykonania wydatków niewygasających,
  - e) informacji o stopniu realizacji zadań na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
  - f) informacji o przebiegu gospodarki finansowej w funduszach celowych,
  - g) informacji o realizacji dochodów związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej,
  - h) informacji o realizacji zadań finansowanych z funduszy zewnętrznych, w tym funduszy strukturalnych oraz mechanizmów finansowych,
  - i) informacji o zobowiązaniach i należnościach,
  - j) informacji o wyniku finansowym budżetu.
- 3) część opisowa budżetu odnosi się do stopnia realizacji budżetu w szczególności zaś do poprawności planu oraz do ewentualnych zagrożeń.

§ 2. . Określa się zakres i formę informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej:

- 1) część tabelaryczna określająca stopień realizacji poszczególnych kategorii ekonomicznych dotyczących bieżącego roku budżetowego,
- 2) część tabelaryczna określająca symulację co do zmian w prognozie kształtowania się poszczególnych kategorii ekonomicznych w latach kolejnych objętych prognozą,
- 3) część tabelaryczna określająca stopień realizacji poszczególnych przedsięwzięć objętych wieloletnią prognozą finansową,
- 4) część opisowa odnosząca się do:
  - a) wykonania bieżącego roku,
  - b) analizy poprawności prognozy na lata przyszłe oraz wskazanie ewentualnych przyczyn odchyień,
  - c) wykonania przedsięwzięć objętych prognozą i wskazanie przyczyn ewentualnych odchyień.

§ 3. Przepisy dotyczące zakresu i formy informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej znajdują zastosowanie po raz pierwszy przy sporządzaniu informacji za pierwsze półrocze 2011 roku.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tucholskiego.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Tucholi oraz BIP.

Zarząd Powiatu

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego - Agnieszkę Toczko.

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa zakres i formę informacji z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za pierwsze półrocze oraz zakres i formę informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej. Dodatkowo informacja z wykonania budżetu powinna być poszerzona o informację z wykonania planu finansowego jednostek, o których mowa w art.9 pkt. 10, 13 i 12 ustawy o finansach publicznych. W przypadku Powiatu Tucholskiego nie mamy do czynienia z takimi jednostkami, dlatego też w uchwale tej pominięto zapisy dotyczące tej sfery finansów publicznych. Zaproponowana przez Zarząd Powiatu informacja jest wystarczająca do szczegółowego zapoznania się z sytuacją finansową Powiatu. W związku z powyższym Zarząd Powiatu wnosi o podjęcie niniejszej uchwały.

**UCHWAŁA Nr XXXVII
RADY POWIATU TUCHOLSKIEGO
z dnia 21 maja 2010r.**

w sprawie zmian budżetu powiatu tucholskiego na rok 2010

Na podstawie art. 12 pkt. 5 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, z 2007 Nr 173 poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 92, poz. 753, z 2010 r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146) oraz art. 211, 212, 214, 215, 222, 235, 236, 237, 258, 264 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240), 166, 184 ust. 1 pkt. 10 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z 2010 r. Nr 28, poz. 146) w związku z art. 121 ust. 4, 5 i 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241, Nr 219, poz. 1706)

**Rada Powiatu
uchwala, co następuje :**

§ 1. W uchwale nr XXXIII/251/2009 Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 22 grudnia 2009 roku w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Tucholskiego na 2010 roku, zmienionej uchwałami: Rady Powiatu Tucholskiego Nr XXXIV/260/2010 z dnia 05 lutego 2010 roku, Zarządu Powiatu Tucholskiego Nr 195/4010/2010 z dnia 19 lutego 2010 roku, Rady Powiatu Tucholskiego Nr XXXV/264/2010 z dnia 19 marca 2010 roku, Zarządu Powiatu Tucholskiego Nr 203/425/2010 z dnia 29 marca 2010 roku, Rady Powiatu Tucholskiego Nr XXXVI/275/2010 z dnia 23 kwietnia 2010 roku, Zarządu Powiatu Tucholskiego Nr 208/430/2010 z dnia 27 kwietnia 2010 roku wprowadza się następujące zmiany:

§ 1.1. Sumę dochodów w kwocie	61.967.415,45 zł,
- zwiększa się o kwotę	318.914,27 zł
- dochody po zmianie wynoszą	62.286.329,72 zł.
w tym:	
dochody bieżące	45.275.031,95 zł,
dochody majątkowe	17.011.297,77 zł,

Wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.1. Sumę wydatków w kwocie	69.967.415,45 zł,
- zwiększa się o kwotę	318.914,27 zł
- wydatki po zmianie wynoszą	70.286.329,72 zł.
w tym:	
wydatki bieżące	47.443.587 zł,
wydatki majątkowe	22.842.742,72 zł,

Wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały.

2. Ustala się zadania inwestycyjne w 2010 roku zgodnie z załącznikiem nr 5 do niniejszej uchwały.

3. Ustala się limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w latach 2010-2012 zgodnie z załącznikiem nr 6 do niniejszej uchwały.

4. Ustala się wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, zgodnie z załącznikiem nr 9 do niniejszej uchwały.

§ 3.1. Ustala się deficyt budżetu powiatu w wysokości 8.000.000,00 zł, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z:

- 1) zaciąganych kredytów w kwocie - 8.000.000,00 zł,
- 2) Ustala się przychody budżetu w wysokości 10.200.000,00 zł, rozchody w wysokości 2.200.000,00 zł.

§ 4. W budżecie tworzy się rezerwy:

- 1) ogólną w wysokości - 350.000,00 zł,
- 2) celową w wysokości - 50.000,00 zł,
z przeznaczeniem na

a) wydatki związane z realizacją zadań z zakresu zarządzania kryzysowego

§ 5.1. Dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami, zgodnie z załącznikiem nr 3, 4 do niniejszej uchwały.

2. Określa się plan dochodów budżetu podlegających przekazaniu do budżetu państwa.

§ 6. Ustala się plan :

- 1) przychodów i wydatków gospodarstwa pomocniczego,
- 2) dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi finansowanych,
zgodnie z załącznikiem nr 7 do niniejszej uchwały.

§ 7. Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu Starostwa Powiatowego w 2010 roku w tym:

- dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 1.920.174 zł.,
- dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych w kwocie 540.760 zł.
zgodnie z załącznikiem nr 8 do niniejszej uchwały.

§ 8. Plan przychodów i wydatków Powiatowego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.

§ 9. Ustala się limity zobowiązań na zaciągnięcie kredytów i pożyczek na:

- 1) sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu - w kwocie 1.000.000 zł,
- 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu - w kwocie 8.000.000 zł,

§ 10. Upoważnia się Zarząd Powiatu do:

- 1) zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości określonej w § 9 pkt. 1,
- 2) zaciągania zobowiązań:

- a) na finansowanie wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne, na programy i projekty realizowane ze środków Unii Europejskiej lub bezzwrotnych środków zagranicznych oraz na zadania wynikające z kontraktów wojewódzkich do wysokości określonej w załącznikach nr 3 i nr 4,
  - b) z tytułu umów, których realizacja w roku następnym (2011) jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania powiatu i termin zapłaty upływa w 2011 roku ,
- 3) dokonywania zmian w planie wydatków bieżących, łącznie z wynagrodzeniami, oraz wydatków majątkowych w ramach działu klasyfikacji budżetowej,
- 4) udzielania w roku budżetowym poręczeń i gwarancji do łącznej kwoty 3.000.000 zł,
- 5) lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych bankach niż bank prowadzący obsługę budżetu powiatu.

§ 11. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 12. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Tucholi

Zarząd Powiatu

Projekt został sprawdzony i podpisany przez radcę prawnego Agnieszkę Toczko.

**Uzasadnienie do Uchwały Nr XXXVII
Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 21 maja 2010 roku**

Zmiany budżetu spowodowane są następującymi faktami:

Po stronie dochodów:

Dział 600 Transport i łączność 8.600 zł.

Rozdział 60014 Drogi publiczne powiatowe

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zwiększenia dochodów w następujących § (0830, 0870, 0970) w związku z wypracowaniem ponadplanowych dochodów oraz dokonuje się zmian pomiędzy § (6207, 6298) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Dział 630 Turystyka

Rozdział 63095 Pozostała działalność

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zmian przeniesienia pomiędzy § (6207, 6298) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa -359.953,31 zł.

Rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zmniejszenia zaplanowanej sprzedaży majątku w Kamienicy wobec braku nabywców w kwocie 360.186 zł. oraz zwiększa się § 0470 w związku z wypracowaniem ponadplanowych dochodów w kwocie 232,69 zł.

Dział 750 Administracja publiczna 700 zł.

Rozdział 75020 Starostwa powiatowe

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zwiększenia § 0690 (Wpływy z różnych opłat) w kwocie 700 zł w związku z wypracowaniem ponadplanowych dochodów.

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa 63.400 zł.

Rozdział 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej

W wyniku decyzji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 30 kwietnia 2010 r. Nr WFB.I.3011-28-10/10 dokonuje się zwiększenia w § 2110 (Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat) z przeznaczeniem na wydatki związane z wypłatą odpraw emerytalnych w oparciu o zgłoszone potrzeby przez Komendę Powiatową PSP w Tucholi. Kwota zwiększenia wynosi 63.400 zł.

Dział 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem -18.600 zł.

Rozdział 75618 Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zmniejszenia § (0490, 0690, 0910) w wyniku braku możliwości wypracowania dochodów w zaplanowanej wysokości.

Dział 758 Różne rozliczenia 381.186 zł.

Rozdział 75814 Różne rozliczenia finansowe

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zwiększenia § (0920, 0970) w kwocie 381.186 zł w związku z wypracowaniem ponadplanowych dochodów.

Dział 801 Oświata i wychowanie 5.661,95 zł.

Rozdział 80120 Licea ogólnokształcące

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia pomiędzy § (6207, 6208, 6298) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej oraz uaktualnia się kwoty w związku z zawartą umową.

Dział 851 Ochrona zdrowia 226.787,22 zł.

Rozdział 85111 Szpitale ogólne

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zwiększenia § 6207 na kwotę 226.787,22 zł. w związku z otrzymaniem części dotacji z projektu dotyczącego „Rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie Szpitala Tucholskiego w Tucholi”.

Dział 852 Pomoc społeczna 9.302,90 zł.

Rozdział 85201 Placówki opiekuńczo - wychowawcze

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia pomiędzy § (6207, 6208, 6298) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej oraz uaktualnia się kwoty w związku z zawartą umową.

Rozdział 85202 Domy pomocy społecznej

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia pomiędzy § (6207, 6298) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej oraz dokonuje się zwiększenia § 0970 w związku z wypracowaniem ponadplanowych dochodów o kwotę 2.471,30 zł.

Dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej 0,26 zł.

Rozdział 85333 Powiatowe urzędy pracy

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia pomiędzy § (2007, 2707) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Rozdział 85395 Pozostała działalność

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia pomiędzy § (2007, 2009, 2708, 2709, 2910) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska 1.828,92 zł.

Rozdział 90019 Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska

Dokonuje się zwiększenia § 0970 (Wpływy z różnych dochodów) w kwocie 1.828,92 zł w związku z wypracowaniem ponadplanowych dochodów.

Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Rozdział 92118 Muzea

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia pomiędzy § (6207, 6298) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Dział 926 Kultura fizyczna i sport 0,33 zł.

Rozdział 92605 Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zwiększenia § 2910 w kwocie 0,33 zł.

W wyniku tych zmian dochody powiatu uległy zwiększeniu o kwotę 318.914,27 zł. i wynoszą: 62.286.329,72 zł.

Po stronie wydatków:

Dział 020 Leśnictwo 720 zł.

Rozdział 02002 Nadzór nad gospodarką leśną

Zgodnie z załącznikiem nr 2 dokonuje się zwiększenia paragrafu 4300 (Zakup usług pozostałych) w kwocie 720 zł. w związku ze wzrostem ilości ha lasów związanych z nadzorem.

Dział 600 Transport i łączność

Zgodnie z załącznikiem nr 2 dokonuje się przeniesienia pomiędzy rozdziałami (60014, 60016) oraz dokonuje się zmiany w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Dział 630 Turystyka

Rozdział 63095 Pozostała działalność

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia pomiędzy § (6057, 6058) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Dział 750 Administracja publiczna 23.762,20 zł.

Zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały dokonuje się zwiększenia w rozdziałach (75020, 75095) w łącznej kwocie 23.762,20 zł. w związku z bieżącym zabezpieczeniem wydatków.

Dział 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa 63.400 zł.

Rozdział 75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej

W wyniku decyzji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 30 kwietnia 2010 r. Nr WFB.I.3011-28-10/10 dokonuje się zwiększenia w § 4060 z przeznaczeniem na wydatki związane z wypłatą odpraw emerytalnych w oparciu o zgłoszone potrzeby przez Komendę Powiatową PSP w Tucholi. Kwota zwiększenia wynosi 63.400 zł.

Dział 801 Oświata i wychowanie

1.773,69 zł.

Dokonuje się zmian w rozdziałach (80120, 80130 ,80195) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej oraz zawartymi umowami w sprawie doksztalcania zawodowego uczniów.

Dział 803 szkolnictwo wyższe

Rozdział 80306 Działalność dydaktyczna

Zgodnie z załącznikiem Nr 2 do niniejszej uchwały dokonuje się przeniesienia pomiędzy § (2260, 2500) w łącznej kwocie 10.000 zł. w związku z dostosowaniem klasyfikacji do potrzeb jednostki.

Dział 851 Ochrona zdrowia

226.787,22 zł.

Rozdział 85111 Szpitale ogólne

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały dokonuje się zwiększenia § 6057 na kwotę 226.787,22 zł. w związku z otrzymaniem części dotacji z projektu dotyczącego „Rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie Szpitala Tucholskiego w Tucholi”.

Dział 852 Pomoc społeczna

-1.608,27 zł.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały dokonuje się zmian w rozdziałach (85201, 85202) w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Rozdział 85218 Powiatowe centra pomocy rodzinie

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały dokonuje się zmniejszenia w § (4110, 4120, 4170, 4430) w łącznej kwocie 4.079,43 zł. w związku ze zwrotem kosztów niekwalifikowanych w związku z projektem „Coaching metodą aktywizacji społecznej i zawodowej”.

Dział 853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej

4.079,43 zł.

Rozdział 85395 Pozostała działalność

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały dokonuje się zmian w wyżej wymienionym rozdziale w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej.

Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Rozdział 92118 Muzea

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do niniejszej uchwały dokonuje się zmian w związku z wprowadzeniem Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie zmian w szczegółowej klasyfikacji budżetowej oraz przenosi się pomiędzy paragrafami w związku z bieżącym zabezpieczeniem wydatków.

W wyniku tych zmian wydatki powiatu uległy zwiększeniu o kwotę 318.914,27 zł. i wynoszą: 70.286.329,72 zł.

Ponadto dokonuje się zmian w załącznikach do Uchwały Nr XXXVII Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 21 maja 2010 roku:

1. "Zadania inwestycyjne w 2010 roku", gdzie:

- zmienia się § w rozdziale 60014 z § 6058 na § 6057 „Przebudowa drogi powiatowej 1026 C w miejscowości Cekcyn” w kwocie 1.119.703 zł.,
- zmienia się § w rozdziale 60014 z § 6058 na § 6057 „Przebudowa dróg powiatowych 1003 C i 1009 C w miejscowości Raciąż” w kwocie 1.118.891 zł.,
- zmienia się § w rozdziale 60014 z § 6058 na § 6057 „Przebudowa drogi powiatowej 1017 C w miejscowości Śliwice” w kwocie 1.119.145 zł.,
- zmienia się § w rozdziale 60014 z § 6058 na § 6057 „Przebudowa drogi powiatowej 1010 C w miejscowości Żalno” w kwocie 1.119.068 zł.,
- zdejmuje się zadanie rozdziale 60014 § 6610 „Budowa chodnika przy drodze powiatowej w Gminie Kęsowo” w kwocie 40.000 zł.,
- zdejmuje się zadanie rozdziale 60016 § 6300 „Współfinansowanie inwestycji drogowej w Śliwicach ulica Łobodzka (kanalizacja deszczowa)” w kwocie 225.000 zł.,
- zmienia się § w rozdziale 63095 z § 6058 na § 6057 „Bory Tucholskie w labiryntach natury” w kwocie 4.416.856 zł.,
- dodaje się zadanie rozdziale 80120 § 6057 „Termomodernizacja Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Tucholi” w kwocie 768.725,94 zł.,
- zdejmuje się zadanie rozdziale 80120 § 6058 „Termomodernizacja Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Tucholi” w kwocie 770.730 zł.,
- zwiększa się zadanie rozdziale 80120 § 6059 „Termomodernizacja Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Tucholi” w kwocie 2.003,70 zł.,
- dodaje się zadanie rozdziale 85111 § 6057 „Program dostosowawczy Szpitala Tucholskiego” w kwocie 226.787,22 zł.
- dodaje się zadanie rozdziale 85201 § 6057 „Termomodernizacja Domu Dziecka w Tucholi” w kwocie 164.738,60 zł.,
- zdejmuje się zadanie rozdziale 85201 § 6058 „Termomodernizacja Domu Dziecka w Tucholi” w kwocie 164.739 zł.,
- zwiększa się zadanie rozdziale 85201 § 6059 „Termomodernizacja Domu Dziecka w Tucholi” w kwocie 0,26 zł.,
- zmienia się § w rozdziale 85202 z § 6058 na § 6057 „Poprawa stanu infrastruktury budynku Domu Pomocy Społecznej Wysoka” w kwocie 284.518 zł.,
- zmienia się § w rozdziale 92118 z § 6058 na § 6057 „Przebudowa i rozbudowa Muzeum Borów Tucholskich w Tucholi wraz z dostosowaniem budynku dla osób niepełnosprawnych” w kwocie 175.000 zł.

Załącznik otrzymuje brzmienie załącznik Nr 5 do niniejszej uchwały,

2. „Plan przychodów i wydatków rachunków dochodów własnych oraz gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych” gdzie:

- zmniejsza się § 4250 kwota 1.000 zł.,
  - zmniejsza się § 4270 kwota 5.000 zł.,
  - zmniejsza się § 4300 kwota 4.000 zł.,
  - dodaje się § 6060 kwota 10.000 zł.
  - zmiana dotyczy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej
- Załącznik ten otrzymuje brzmienie załącznika Nr 7 do niniejszej uchwały.

3. „Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielonych z budżetu Starostwa Powiatowego w 2010 roku”,
gdzie:

- dodaje się dotacje w wydatkach w rozdziale 60014 § 2710 w kwocie 40.000 zł,
  - zmniejsza się dotacje w wydatkach w rozdziale 60014 § 6610 w kwocie 40.000 zł,
  - zmniejsza się dotacje w wydatkach w rozdziale 60016 § 6300 w kwocie 225.000 zł,
  - dodaje się dotacje w wydatkach w rozdziale 80130 § 2320 w kwocie 980 zł,
  - dodaje się dotacje w wydatkach w rozdziale 80130 § 2330 w kwocie 41.340 zł,
  - dodaje się dotacje w wydatkach w rozdziale 80306 § 2260 w kwocie 10.000 zł,
  - zmniejsza się dotacje w wydatkach w rozdziale 80306 § 2500 w kwocie 10.000 zł,
- Załącznik ten otrzymuje brzmienie załącznika Nr 8 do niniejszej uchwały,

4. „Wydatki na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności” gdzie:

- zmieniono tytuł projektu z „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych” na „Coaching metodą aktywizacji społecznej i zawodowej”,
- zwiększono program 7.2. „Coaching metodą aktywizacji społecznej i zawodowej” – kwota 3.899,43 zł.,
- zmniejszono program 2.3. „Termomodernizacja Domu Dziecka w Tucholi” – kwota 0,14 zł.,
- zmniejszono program 2.3. „Termomodernizacja Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Tucholi” – kwota 0,36 zł.,
- dodano program 3.2. „Rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie Szpitala Tucholskiego w Tucholi” – kwota 226.787,22 zł.

Załącznik ten otrzymuje brzmienie załącznika Nr 9 do niniejszej uchwały,

Zmiany w dochodach budżetu Powiatu Tucholskiego na 2010 rok

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXXVII Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 21 maja 2010 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
600	60014		Transport i łączność	8 630 576,00	8 600,00	8 639 176,00
			Drogi publiczne powiatowe	8 630 576,00	8 600,00	8 639 176,00
		0830	Wpływy z usług	400,00	600,00	1 000,00
		0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	12 000,00	5 000,00	17 000,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	300,00	3 000,00	3 300,00
630		6207	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	0,00	4 476 807,00	4 476 807,00
		6298	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	4 476 807,00	- 4 476 807,00	0,00
			Turystryka	5 229 080,00	0,00	5 229 080,00
668	63095		Pozostała działalność	5 221 080,00	0,00	5 221 080,00
		6207	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	0,00	4 416 856,00	4 416 856,00
		6298	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	4 416 856,00	- 4 416 856,00	0,00
700	70005		Gospodarka mieszkaniowa	2 091 500,00	- 359 953,31	1 731 546,69
			Gospodarka gruntami i nieruchomościami	2 091 500,00	- 359 953,31	1 731 546,69
		0470	Wpływy z opłat za zarząd, użytkowanie i użytkowanie wieczyste nieruchomości	1 500,00	232,69	1 732,69
750	75020	0870	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	2 000 000,00	- 360 186,00	1 639 814,00
			Administracja publiczna	304 210,00	700,00	304 910,00
			Starostwa powiatowe	80 510,00	700,00	81 210,00
754	75411	0690	Wpływy z różnych opłat	200,00	700,00	900,00
			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 848 050,00	63 400,00	2 911 450,00
			Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	2 848 050,00	63 400,00	2 911 450,00

6207	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	0,00	164 738,60	164 738,60	164 738,60
6208	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	0,00	6 832,00	6 832,00	6 832,00
6298	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	164 739,00	- 164 739,00	0,00	0,00
85202	Domy pomocy społecznej	1 553 671,00	2 471,30	1 556 142,30	
0970	Wpływy z różnych dochodów	145,00	2 471,30	2 616,30	
6207	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	0,00	284 518,00	284 518,00	284 518,00
6298	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	284 518,00	- 284 518,00	0,00	0,00
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1 275 966,09	0,26	1 275 966,35	
85333	Powiatowe urzędy pracy	451 625,00	0,00	451 625,00	
2007	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	0,00	85 425,00	85 425,00	85 425,00
2707	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	85 425,00	- 85 425,00	0,00	0,00
85395	Pozostała działalność	709 741,09	0,26	709 741,35	
2007	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	0,00	639 967,23	639 967,23	639 967,23
2009	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków o których mowa w art.5 ust.1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	0,00	69 573,86	69 573,86	69 573,86
2708	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	639 967,23	- 639 967,23	0,00	0,00
2709	Środki na dofinansowanie własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	69 573,86	- 69 573,86	0,00	0,00

		2910	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,00	0,26	0,26
900			Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	201 512,00	1 828,92	203 340,92
	90019		Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	201 512,00	1 828,92	203 340,92
		0970	Wpływy z różnych dochodów	154 029,00	1 828,92	155 857,92
921			Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	180 000,00	0,00	180 000,00
	92118		Muzea	180 000,00	0,00	180 000,00
		6207	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich	0,00	175 000,00	175 000,00
		6298	Środki na dofinansowanie własnych inwestycji gmin (związków gmin), powiatów (związków powiatów), samorządów województw, pozyskane z innych źródeł	175 000,00	- 175 000,00	0,00
926			Kultura fizyczna i sport	0,00	0,33	0,33
	92605		Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	0,00	0,33	0,33
		2910	Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,00	0,33	0,33
Razem:				61 967 415,45	318 914,27	62 286 329,72

Zmiany w wydatkach budżetu Powiatu Tucholskiego na 2010 rok

Załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXXVII Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 21 maja 2010 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
020	02002		Leśnictwo	276 000,00	720,00	276 720,00
			Nadzór nad gospodarką leśną	126 000,00	720,00	126 720,00
		4300	Zakup usług pozostałych	126 000,00	720,00	126 720,00
600	60014		Transport i łączność	16 698 282,00	0,00	16 698 282,00
			Drogi publiczne powiatowe	15 785 606,00	225 000,00	16 010 606,00
		2710	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących	0,00	40 000,00	40 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	1 800 000,00	225 000,00	2 025 000,00
		6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	4 476 807,00	4 476 807,00
		6058	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	4 476 807,00	- 4 476 807,00	0,00
		6610	Dotacje celowe przekazane gminie na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	40 000,00	- 40 000,00	0,00
		60016	Drogi publiczne gminne	902 676,00	- 225 000,00	677 676,00
		6300	Dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	902 676,00	- 225 000,00	677 676,00
		630	63095		Turystyka	7 496 027,00
	Pozostała działalność			7 488 027,00	0,00	7 488 027,00
6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych			0,00	4 416 856,00	4 416 856,00
750	75020	6058	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	4 416 856,00	- 4 416 856,00	0,00
			Administracja publiczna	6 706 060,00	23 762,20	6 729 822,20
			Starostwa powiatowe	5 816 286,00	13 762,20	5 830 048,20
		4300	Zakup usług pozostałych	385 000,00	13 762,20	398 762,20
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	64 878,76	1 917,55	66 796,31
		4530	Podatek od towarów i usług (VAT).	17 821,24	- 1 917,55	15 903,69
		75095	Pozostała działalność	99 000,00	10 000,00	109 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 000,00	10 000,00	15 000,00
			Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 899 000,00	63 400,00	2 962 400,00
		75411	Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	2 848 000,00	63 400,00	2 911 400,00

	4060	Pozostałe należności żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy	80 960,00	63 400,00	144 360,00
801		Oświata i wychowanie	20 675 791,22	1 773,69	20 677 564,91
	80120	Licea ogólnokształcące	4 187 476,18	- 0,36	4 187 475,82
	6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	768 725,94	768 725,94
	6058	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	770 730,00	- 770 730,00	0,00
	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	330 313,00	2 003,70	332 316,70
	80130	Szkoły zawodowe	8 088 220,48	42 320,00	8 130 540,48
	2320	Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	2 000,00	980,00	2 980,00
	2330	Dotacje celowe przekazane do samorządu województwa na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego	47 300,00	41 340,00	88 640,00
	4430	Różne opłaty i składki	22 000,00	- 50,00	21 950,00
	4510	Opłaty na rzecz budżetu państwa	0,00	50,00	50,00
	80195	Pozostała działalność	1 233 133,86	- 40 545,95	1 192 587,91
	4300	Zakup usług pozostałych	1 088 157,86	- 40 545,95	1 047 611,91
803		Szkolnictwo wyższe	10 000,00	0,00	10 000,00
	80306	Działalność dydaktyczna	10 000,00	0,00	10 000,00
	2260	Dotacja podmiotowa z budżetu dla uczelni niepublicznej na pozostałe zadania	0,00	10 000,00	10 000,00
	2500	Dotacja podmiotowa z budżetu dla uczelni niepublicznej na zadania, o których mowa w art.94 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym	10 000,00	- 10 000,00	0,00
851		Ochrona zdrowia	1 379 700,00	226 787,22	1 606 487,22
	85111	Szpitala ogólne	0,00	226 787,22	226 787,22
	6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	226 787,22	226 787,22
852		Pomoc społeczna	5 313 023,00	- 1 608,27	5 311 414,73
	85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	1 691 833,00	- 0,14	1 691 832,86
	6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	164 738,60	164 738,60
	6058	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	164 739,00	- 164 739,00	0,00
	6059	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	70 602,00	0,26	70 602,26
	85202	Domy pomocy społecznej	1 736 408,00	2 471,30	1 738 879,30
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	140 000,00	2 471,30	142 471,30
	6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	284 518,00	284 518,00
	6058	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	284 518,00	- 284 518,00	0,00

85218		Powiatowe centra pomocy rodzinie	523 160,00	- 4 079,43	519 080,57
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	52 825,00	- 524,73	52 300,27
	4120	Składki na Fundusz Pracy	8 581,00	- 80,70	8 500,30
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	8 294,00	- 3 294,00	5 000,00
	4430	Różne opłaty i składki	2 000,00	- 180,00	1 820,00
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	3 187 885,23	4 079,43	3 191 964,66
85395		Pozostała działalność	729 971,23	4 079,43	734 050,66
	2918	Zwrot dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,00	3 314,51	3 314,51
	2919	Zwrot dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,00	584,92	584,92
	4017	Wynagrodzenia osobowe pracowników	0,00	88 486,41	88 486,41
	4018	Wynagrodzenia osobowe pracowników	88 486,41	- 88 486,41	0,00
	4047	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	0,00	3 967,80	3 967,80
	4048	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3 967,80	- 3 967,80	0,00
	4117	Składki na ubezpieczenia społeczne	0,00	37 472,51	37 472,51
	4118	Składki na ubezpieczenia społeczne	37 472,51	- 37 472,51	0,00
	4127	Składki na Fundusz Pracy	0,00	6 061,48	6 061,48
	4128	Składki na Fundusz Pracy	6 061,48	- 6 061,48	0,00
	4177	Wynagrodzenia bezosobowe	0,00	169 508,98	169 508,98
	4178	Wynagrodzenia bezosobowe	169 508,98	- 169 508,98	0,00
	4217	Zakup materiałów i wyposażenia	0,00	33 839,97	33 839,97
	4218	Zakup materiałów i wyposażenia	35 574,01	- 35 574,01	0,00
	4219	Zakup materiałów i wyposażenia	4 166,03	- 306,00	3 860,03
	4247	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	0,00	14 025,00	14 025,00
	4248	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	14 025,00	- 14 025,00	0,00
	4287	Zakup usług zdrowotnych	0,00	237,43	237,43
	4288	Zakup usług zdrowotnych	237,43	- 237,43	0,00
	4307	Zakup usług pozostałych	0,00	278 633,13	278 633,13
	4308	Zakup usług pozostałych	276 899,09	- 276 899,09	0,00
	4309	Zakup usług pozostałych	40 168,91	306,00	40 474,91

4367	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	0,00	3 759,94	3 759,94	3 759,94
4368	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	3 759,94	- 3 759,94	- 3 759,94	0,00
4417	Podróże służbowe krajowe	0,00	949,72	949,72	949,72
4418	Podróże służbowe krajowe	949,72	- 949,72	- 949,72	0,00
4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	0,00	180,00	180,00	180,00
4747	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	0,00	3 024,86	3 024,86	3 024,86
4748	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	3 024,86	- 3 024,86	- 3 024,86	0,00
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	596 100,00	0,00	0,00	596 100,00
	Muzea	449 100,00	0,00	0,00	449 100,00
4090	Honoraria	0,00	200,00	200,00	200,00
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	0,00	6 000,00	6 000,00	6 000,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	34 300,00	- 6 200,00	- 6 200,00	28 100,00
6057	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	0,00	175 000,00	175 000,00	175 000,00
6058	Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	175 000,00	- 175 000,00	- 175 000,00	0,00
	Razem:	69 967 415,45	318 914,27	318 914,27	70 286 329,72

Plan zadań zleconych z zakresu administracji rządowej - dochody na 2010 rok

Załącznik Nr 3 do Uchwały Nr XXXVII Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 21 maja 2010 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010	01005		Rolnictwo i łowiectwo	15 000,00	0,00	15 000,00
			Prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa	15 000,00	0,00	15 000,00
		2110	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	15 000,00	0,00	15 000,00
700	70005		Gospodarka mieszkaniowa	10 000,00	0,00	10 000,00
			Gospodarka gruntami i nieruchomościami	10 000,00	0,00	10 000,00
		2110	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	10 000,00	0,00	10 000,00
710	71013		Działalność usługowa	402 500,00	0,00	402 500,00
			Prace geodezyjne i kartograficzne (nieinwestycyjne)	81 000,00	0,00	81 000,00
		2110	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	81 000,00	0,00	81 000,00
	71014		Opracowania geodezyjne i kartograficzne	2 000,00	0,00	2 000,00
			Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	2 000,00	0,00	2 000,00
			Nadzór budowlany	319 500,00	0,00	319 500,00
750	75011		Administracja publiczna	223 700,00	0,00	223 700,00
			Urzędy wojewódzkie	195 200,00	0,00	195 200,00
		2110	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	195 200,00	0,00	195 200,00
	75045		Kwalifikacja wojskowa	28 500,00	0,00	28 500,00
			Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	28 500,00	0,00	28 500,00
			Obrona narodowa	2 000,00	0,00	2 000,00
75212		Pozostałe wydatki obronne	2 000,00	0,00	2 000,00	

754	2110	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	2 000,00	0,00	2 000,00
		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 848 000,00	63 400,00	2 911 400,00
	75411	Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	2 848 000,00	63 400,00	2 911 400,00
	2110	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	2 848 000,00	63 400,00	2 911 400,00
851		Ochrona zdrowia	1 379 700,00	0,00	1 379 700,00
	85156	Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkami ubezpieczenia zdrowotnego	1 379 700,00	0,00	1 379 700,00
	2110	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	1 379 700,00	0,00	1 379 700,00
852		Pomoc społeczna	369 000,00	0,00	369 000,00
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	369 000,00	0,00	369 000,00
	2110	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	369 000,00	0,00	369 000,00
853		Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	91 600,00	0,00	91 600,00
	85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	91 600,00	0,00	91 600,00
	2110	Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat	91 600,00	0,00	91 600,00
		Razem:	5 341 500,00	63 400,00	5 404 900,00

Plan zadań zleconych z zakresu administracji rządowej - wydatki na 2010 rok

Załącznik Nr 4 do Uchwały Nr XXXVII Rady Powiatu Tucholskiego z dnia 21 maja 2010 roku

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
010	01005		Rolnictwo i łowiectwo	15 000,00	0,00	15 000,00
			Prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa	15 000,00	0,00	15 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	15 000,00	0,00	15 000,00
700	70005		Gospodarka mieszkaniowa	10 000,00	0,00	10 000,00
			Gospodarka gruntami i nieruchomościami	10 000,00	0,00	10 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	8 800,00	0,00	8 800,00
		4380	Zakup usług obejmujących tłumaczenia	200,00	0,00	200,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1 000,00	0,00	1 000,00
710	71013		Działalność usługowa	402 500,00	0,00	402 500,00
			Prace geodezyjne i kartograficzne (nieinwestycyjne)	81 000,00	0,00	81 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	81 000,00	0,00	81 000,00
			Opracowania geodezyjne i kartograficzne	2 000,00	0,00	2 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	2 000,00	0,00	2 000,00
			Nadzór budowlany	319 500,00	0,00	319 500,00
		3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	900,00	0,00	900,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	90 300,81	0,00	90 300,81
		4020	Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	126 800,00	0,00	126 800,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	18 400,00	0,00	18 400,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	35 700,00	0,00	35 700,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	5 800,00	0,00	5 800,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	1 800,00	0,00	1 800,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	5 476,98	0,00	5 476,98
		4260	Zakup energii	5 600,00	0,00	5 600,00
4270	Zakup usług remontowych	1 040,00	0,00	1 040,00		
4280	Zakup usług zdrowotnych	100,00	0,00	100,00		
4300	Zakup usług pozostałych	9 371,10	0,00	9 371,10		
4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	900,00	0,00	900,00		
4370	Opłata z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej.	3 800,00	0,00	3 800,00		

4410	Podróże służbowe krajowe		2 500,00	0,00	2 500,00
4430	Różne opłaty i składki		800,00	0,00	800,00
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych		4 799,11	0,00	4 799,11
4480	Podatek od nieruchomości		312,00	0,00	312,00
4550	Szkolenia członków korpusu służby cywilnej		1 000,00	0,00	1 000,00
4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego		100,00	0,00	100,00
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej		500,00	0,00	500,00
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych		2 000,00	0,00	2 000,00
4750	Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji		1 500,00	0,00	1 500,00
750	Administracja publiczna		223 700,00	0,00	223 700,00
	Urzędy wojewódzkie	75011	195 200,00	0,00	195 200,00
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników		118 763,00	0,00	118 763,00
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne		17 501,96	0,00	17 501,96
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne		45 398,00	0,00	45 398,00
4120	Składki na Fundusz Pracy		7 250,00	0,00	7 250,00
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych		6 287,04	0,00	6 287,04
75045	Kwalifikacja wojskowa		28 500,00	0,00	28 500,00
3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych		0,00	0,00	0,00
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne		377,50	0,00	377,50
4120	Składki na Fundusz Pracy		61,25	0,00	61,25
4170	Wynagrodzenia bezosobowe		8 350,00	0,00	8 350,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia		8 310,88	0,00	8 310,88
4270	Zakup usług remontowych		9 950,00	0,00	9 950,00
4300	Zakup usług pozostałych		0,00	0,00	0,00
4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej		130,00	0,00	130,00
4410	Podróże służbowe krajowe		34,00	0,00	34,00
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych		175,80	0,00	175,80
4750	Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji		1 110,57	0,00	1 110,57
752	Obrona narodowa		2 000,00	0,00	2 000,00
	Pozostałe wydatki obronne	75212	2 000,00	0,00	2 000,00
4170	Wynagrodzenia bezosobowe		0,00	0,00	0,00

754	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	300,00	0,00	300,00	300,00
	4300	Zakup usług pozostałych	1 700,00	0,00	1 700,00	1 700,00
		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2 848 000,00	63 400,00	2 848 000,00	2 911 400,00
	75411	Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	2 848 000,00	63 400,00	2 848 000,00	2 911 400,00
	3070	Wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane żołnierzom i funkcjonariuszom	182 000,00	0,00	182 000,00	182 000,00
	4020	Wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej	61 805,00	0,00	61 805,00	61 805,00
	4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	5 253,00	0,00	5 253,00	5 253,00
	4050	Uposażenia żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy	2 050 340,00	0,00	2 050 340,00	2 050 340,00
	4060	Pozostałe należności żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy	80 960,00	63 400,00	144 360,00	144 360,00
	4070	Dodatkowe uposażenie roczne dla żołnierzy zawodowych oraz nagrody roczne dla funkcjonariuszy	170 787,00	0,00	170 787,00	170 787,00
	4080	Uposażenia i świadczenia pieniężne wypłacane przez okres roku żołnierzom i funkcjonariuszom zwolnionym ze służby	10 000,00	0,00	10 000,00	10 000,00
	4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	9 562,00	0,00	9 562,00	9 562,00
	4120	Składki na Fundusz Pracy	1 643,00	0,00	1 643,00	1 643,00
	4170	Wynagrodzenia bezosobowe	5 800,00	0,00	5 800,00	5 800,00
	4180	Równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla żołnierzy i funkcjonariuszy	93 000,00	0,00	93 000,00	93 000,00
	4210	Zakup materiałów i wyposażenia	45 132,00	0,00	45 132,00	45 132,00
	4220	Zakup środków żywności	500,00	0,00	500,00	500,00
	4230	Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych	400,00	0,00	400,00	400,00
	4240	Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	500,00	0,00	500,00	500,00
	4250	Zakup sprzętu i uzbrojenia	2 000,00	0,00	2 000,00	2 000,00
	4260	Zakup energii	60 000,00	0,00	60 000,00	60 000,00
	4270	Zakup usług remontowych	5 000,00	0,00	5 000,00	5 000,00
	4280	Zakup usług zdrowotnych	10 000,00	0,00	10 000,00	10 000,00
	4300	Zakup usług pozostałych	10 000,00	0,00	10 000,00	10 000,00
	4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	2 700,00	0,00	2 700,00	2 700,00
	4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	7 000,00	0,00	7 000,00	7 000,00
	4370	Oплата z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej.	5 000,00	0,00	5 000,00	5 000,00
	4410	Podróże służbowe krajowe	4 000,00	0,00	4 000,00	4 000,00
	4430	Różne opłaty i składki	4 500,00	0,00	4 500,00	4 500,00
	4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2 618,00	0,00	2 618,00	2 618,00

4510	Oplaty na rzecz budżetu państwa	50,00	0,00	50,00
4520	Oplaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	96,00	0,00	96,00
4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3 000,00	0,00	3 000,00
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	800,00	0,00	800,00
4750	Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	2 000,00	0,00	2 000,00
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	91 600,00	0,00	91 600,00
85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	91 600,00	0,00	91 600,00
3030	Różne wydatki na rzecz osób fizycznych	27 006,00	0,00	27 006,00
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	17 060,00	0,00	17 060,00
4040	Dotatkowe wynagrodzenie roczne	0,00	0,00	0,00
4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	7 364,00	0,00	7 364,00
4120	Składki na Fundusz Pracy	1 195,00	0,00	1 195,00
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	24 000,00	0,00	24 000,00
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	4 000,00	0,00	4 000,00
4260	Zakup energii	1 000,00	0,00	1 000,00
4270	Zakup usług remontowych	604,68	0,00	604,68
4300	Zakup usług pozostałych	6 000,00	0,00	6 000,00
4350	Zakup usług dostępu do sieci Internet	400,00	0,00	400,00
4360	Oplaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	600,00	0,00	600,00
4370	Oплата z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej.	0,00	0,00	0,00
4410	Podróże służbowe krajowe	800,00	0,00	800,00
4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	270,32	0,00	270,32
4740	Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	500,00	0,00	500,00
4750	Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	800,00	0,00	800,00
Razem:		5 341 500,00	63 400,00	5 404 900,00

Zadania inwestycyjne w 2010 roku

Lp.	Dział	Rozdz.	§**	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Poniesione nakłady w 2009r.	rok budżetowy 2010 (9+10+11+12)	Planowane wydatki z tego źródła finansowania				Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu
								dochody własne [st]	kredyty i pożyczki	środki pochodzące z innych źródeł*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	600	60014	6050	Projekty pod budowę dróg i innych elementów pasa drogowego	1 500 000,00	825 000,00	50 000,00		50 000,00			ZDP
2	600	60014	6057/6059	Przebudowa drogi powiatowej 1026C w miejscowości Cerkyn	6 000 444,00	99 912,00	3 405 375,00		1 364 197,00	B.321,475	1 119 703,00	ZDP
3	600	60014	6057/6059	Przebudowa dróg powiatowych 1003C i 1009C w miejscowości Raciaż	7 199 944,00	49 944,00	3 225 399,00		894 830,00	A.1.211,678	1 118 891,00	ZDP
4	600	60014	6057/6059	Przebudowa drogi powiatowej 1017C w miejscowości Śliwice	2 523 691,00	775 500,00	1 748 191,00		0,00	B.629,046	1 119 145,00	ZDP
5	600	60014	6057/6059	Przebudowa drogi powiatowej 1010C w miejscowości Żalno	7 100 000,00	1 132 775,00	2 381 886,00		5 188,00	A.1.257/630	1 119 068,00	ZDP
6	600	60014	6050	Budowa ścieżki rowerowej Białowieża - Stobno	1 000 000,00	12 000,00	100 000,00		100 000,00			ZDP
7	600	60014	6060	Zakup samochodu (leasing)	64 400,00	16 300,00	15 500,00		15 500,00			ZDP
8	600	60014	6060	Zakup samochodu (leasing)	66 200,00	16 300,00	19 600,00		19 600,00			ZDP
9	600	60014	6060	Zakup samochodu (leasing)	57 900,00	23 200,00	19 600,00		19 600,00			ZDP
10	600	60016	6300	Współfinansowanie inwestycji drogowej w Wysoka-Mukrz Gmina Cerkyn	310 576,00	0,00	310 576,00		310 576,00			Gmina
11	600	60016	6300	Współfinansowanie inwestycji drogowej w Tucholi ulica Przemysłowa	367 100,00	0,00	367 100,00		367 100,00			Gmina
12	630	63095	6057/6059	"Bory Tucholskie - w labiryntach natury"	24 998 036,00	110 918,91	7 361 427,00	2 944 571,00			4 416 856,00	Starostwo / ZDP
13	750	75020	6050	Modernizacja Pocztovej 7	50 000,00		50 000,00	50 000,00				Starostwo
14	750	75020	6060	Zakupy inwestycyjne w Starostwie Powiatowym	40 000,00		40 000,00	40 000,00				Starostwo

Lp.	Dział	Rozdz.	§**	Nazwa zadania inwestycyjnego	Łączne koszty finansowe	Poniesione nakłady w 2009r.	Planowane wydatki					Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu
							rok budżetowy 2010 (9+10+11+12)	dochody własne jst	kredyty i pożyczki	środki pochodzące z innych źródeł*	środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
15	801	80102	6060	Zakup busa dla wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego	50 000,00		50 000,00					SOS-W
16	801	80114	6060	Zakup kserokopiarki	8 000,00	0,00	8 000,00					PZO
17	801	80120	6050	Przebudowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Ogólnokształcących	10 000,00		10 000,00					ZSO
18	801	80120	6057/6059	Termomodernizacja Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Tucholi	1 112 022,64	10 980,00	1 101 042,64		332 316,70		768 725,94	Starostwo
19	801	80130	6050	Budowa ciągu pieszo jezdnego w Zespole Szkół Licealnych i Technicznych	261 000,00	0,00	261 000,00					ZSLIT
20	801	80140	6050	Budowa ciągu pieszo jezdnego w Tucholskim Centrum Edukacji Zawodowej	154 000,00	0,00	154 000,00					TCEZ
21	801	80140	6050	Modernizacja obiektów szkolnych w Tucholskim Centrum Edukacji Zawodowej	100 000,00	0,00	100 000,00					TCEZ
22	851	85111	6057	Rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie Szpitala Tucholskiego w Tucholi	13 206 792,28	0,00	226 787,22				226 787,22	Starostwo
23	852	85201	6050	Modernizacja obiektów Domu Dziecka w Tucholi	24 400,00		24 400,00					DD
24	852	85201	6057/6059	Termomodernizacja Domu Dziecka w Tucholi	245 100,86	9 760,00	235 340,86		70 602,26		164 738,60	Starostwo
25	852	85202	6057/6059	Poprawa stanu infrastruktury budynku Domu Pomocy Społecznej w Wysokiej	477 518,00	10 000,00	467 518,00		183 000,00		284 518,00	DPS
26	854	85410	6050	Rozbudowa i przebudowa budynku internatu Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych im. Ziemi Tucholskiej w Tucholi	60 000,00	0,00	60 000,00					ZSLIT
27	921	92118	6057/6059	Przebudowa i rozbudowa Muzeum Borów Tucholskich wraz z dostosowaniem budynku dla osób niepełnosprawnych	400 000,00	0,00	350 000,00				175 000,00	Starostwo
28	926	92601	6300	Budowa hali sportowej (Gmina Tuchola)	1 700 000,00	1 000 000,00	700 000,00					Gmina
Ogółem					69 087 124,78	4 092 589,91	22 842 742,72	3 876 971,00	4 432 509,96	4 019 829,00	10 513 432,76	x

* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:

A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFIS, ...)

B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych

C. Inne źródła

(** kol. 4 do wykorzystania fakultatywnego)

Limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w latach 2010 - 2012

w złotych

Lp.	Dział	Rozdz.	§**	Nazwa zadania inwestycyjnego i okres realizacji (w latach)	Łączne koszty finansowe	Poniesione nakłady w 2009r.	rok budżetowy 2010 (9+10+11+12)	Pianowane wydatki					Jednostka organizacyjna realizująca program lub koordynująca wykonanie programu		
								z tego źródła finansowania		2011	2012	z tego źródła finansowania			
								dochody własne jst	kredyty i pożyczki			środky pochodzące z innych źródeł*		środkii wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p.	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1	600	60014	6050	Projekty pod budowę dróg i innych elementów pasa drogowego	1 500 000,00	825 000,00	50 000,00		50 000,00	A. B. C.			625 000,00		ZDP
2	600	60014	6057 6059	Przebudowa drogi powiatowej 1026C w miejscowości Cekcyn	6 000 444,00	99 912,00	3 405 375,00		1 364 197,00	A. B.921,475,00 C.	1 119 703,00		2 495 157,00		ZDP
3	600	60014	6057 6059	Przebudowa dróg powiatowych 1003C i 1009C w miejscowości Raciąż	7 199 944,00	49 944,00	3 225 399,00		894 830,00	A. B.1,211,678,00 C.	1 118 891,00		3 924 601,00		ZDP
4	600	60014	6057 6059	Przebudowa drogi powiatowej 1010C w miejscowości Żalno	7 100 000,00	1 132 775,00	2 381 886,00		5 188,00	A. B.1,257,650,00 C.	1 119 068,00		3 585 339,00		ZDP
5	600	60014	6060	Zakup samochodu (leasing)	66 200,00	16 300,00	19 600,00		19 600,00	A. B. C.			16 800,00		ZDP
6	630	63095	6057 6059	"Bory Tucholskie - w labiryntach natury"	24 998 036,00	110 918,91	7 361 427,00	2 944 571,00				4 416 856,00	227 000,00	81 000,00	Starostwo / ZDP
7	851	85111	6057	Rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie Szpitala Tucholskiego w Tucholi	13 206 792,28	0,00	226 787,22					226 787,22	1 321 000,00	1 321 000,00	Starostwo
8	921	92118	6057 6059	Przebudowa i rozbudowa Muzeum Borów Tucholskich wraz z dostosowaniem budynku dla osób	400 000,00	0,00	350 000,00	175 000,00				175 000,00	50 000,00		Starostwo
Ogółem					60 471 416,28	2 234 849,91	17 020 474,22	3 119 571,00	2 333 815,00	3 390 783,00	8 176 305,22	9 749 740,00	3 897 157,00	x	

* Wybrać odpowiednie oznaczenie źródła finansowania:

A. Dotacje i środki z budżetu państwa (np. od wojewody, MEN, UKFIS, ...)

B. Środki i dotacje otrzymane od innych jst oraz innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych

C. Inne źródła

(** kol. 4 do wykorzystania fakultatywnego)

Plan przychodów i wydatków rachunków dochodów własnych oraz gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.

Lp.	Wyszczególnienie	§	Stan środków obrotowych** na początek roku	Przychody*			Wydatki			Stan środków obrotowych** na koniec roku	Rozliczenia z budżetem z tytułu wpłat nadwyżek środków za 2009 r.
				ogółem	dotacje z budżetu***	w tym:		ogółem	w tym: wpłaty do budżetu		
						§ 265	na inwestycje				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	Rachunek dochodów własnych: z tego:										
	1. Zespół Szkół Licealnych i Agrotechnicznych	0830	8 189,36	0,00		X	X	8 189,36	X	0,00	
		0920		0,00		X					
		2400		0,00		X		8 189,36			
	2. Zespół Szkół Licealnych i Technicznych Tuchola	0830	20 674,64	110 200,00		X	X	120 300,00	X	10 574,64	
		0920		110 000,00		X					
		4220		200,00		X					
		4300				X		120 000,00			
	3. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	0830	9 565,43	30 200,00		X	X	300,00	X	9 565,43	
		0920		30 000,00		X					
		4220		200,00		X					
		4300				X		30 000,00			
	4. Dom Dziecka	0920	28 291,69	16 000,00		X	X	200,00	X	291,69	
		0960		1 000,00		X					
		4210		15 000,00		X		15 000,00			
		4220				X		5 000,00			
		4270				X		12 000,00			
		4300				X		12 000,00			
	5. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	0920	545,28	16 000,00		X	X	16 545,28	X	0,00	
		0960		500,00		X					
		0970		15 000,00		X					
		4210		500,00		X					
		4250				X		2 110,00			
		4270				X		2 435,28			
		4300				X		1 000,00			
		6060				X		1 000,00			
	Razem		67 266,40	172 400,00		X	X	219 234,64	X	20 431,76	

Lp.	Wyszczególnienie	§	Stan środków obrotowych** na początek roku	Przychody*				Wydatki			Stan środków obrotowych** na koniec roku	Rozliczenia z budżetem z tytułu wpłat nadwyżek środków za 2009 r.
				ogółem	dotacje z budżetu***	w tym:		ogółem	w tym: wpłaty do budżetu			
						§ 265	na inwestycje					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
II.	Gospodarstwo pomocnicze:					X					X	
	z tego:											
	1. Tucholskie Centrum Edukacji Zawodowej Warsztaty	0830	562 747,06	1 110 400,00		X		1 110 400,00		562 747,06	X	
		0840		150 000,00		X						
		0870		853 500,00		X						
		0920		100 000,00		X						
		0970		1 500,00		X						
		3020		5 400,00		X						
		4010				X		4 000,00				
		4040				X		300 000,00				
		4110				X		30 000,00				
		4120				X		50 000,00				
		4170				X		7 000,00				
		4210				X		10 000,00				
		4240				X		400 000,00				
		4260				X		100 000,00				
		4270				X		35 000,00				
		4280				X		35 000,00				
		4300				X		2 000,00				
		4350				X		87 400,00				
		4360				X		500,00				
		4370				X		1 000,00				
		4410				X		4 500,00				
		4430				X		1 000,00				
		4440				X		3 000,00				
		4700				X		14 000,00				
		4740				X		2 000,00				
		4750				X		4 000,00				
						X		20 000,00				
	Razem		562 747,06	1 110 400,00		X	X	1 110 400,00	X	562 747,06		
	Ogółem		630 013,46	1 282 800,00		X	X	1 329 634,64	X	583 178,82		

W odniesieniu do dochodów własnych jednostek budżetowych:

* dochody

** stan środków pieniężnych

*** źródła dochodów wskazanych przez Zarząd

**Zestawienie planowanych kwot dotacji udzielonych z budżetu Starostwa Powiatowego
w 2010 roku**

Dotacje dla jednostek sektora finansów publicznych

Lp	Dział	Rozdział	Paragraf	Dotacje przedmiotowe	Dotacje podmiotowe	Dotacje celowe	Razem:
1	600	60014	2710			40 000,00	40 000,00
2	600	60016	6300			677 676,00	677 676,00
3	600	60095	2710			10 000,00	10 000,00
4	801	80130	2320			2 980,00	2 980,00
5	801	80130	2330			88 640,00	88 640,00
6	852	85201	2320			200 000,00	200 000,00
7	852	85204	2320			166 878,00	166 878,00
8	854	85406	2320			4 000,00	4 000,00
9	921	92116	2310			30 000,00	30 000,00
10	926	92601	6300			700 000,00	700 000,00
R A Z E M:				0,00	0,00	1 920 174,00	1 920 174,00

Dotacje dla jednostek spoza sektora finansów publicznych

Lp	Dział	Rozdział	Paragraf	Dotacje przedmiotowe	Dotacje podmiotowe	Dotacje celowe	Razem:
1	801	80130	2540		300 000,00		300 000,00
2	803	80306	2260		10 000,00		10 000,00
3	853	85311	2580		65 760,00		65 760,00
4	900	90019	2830			65 000,00	65 000,00
5	921	92120	2720			50 000,00	50 000,00
6	921	92195	2820			20 000,00	20 000,00
7	926	92605	2820			20 000,00	20 000,00
8	926	92605	2830			10 000,00	10 000,00
R A Z E M:				0,00	375 760,00	165 000,00	540 760,00
ŁĄCZNIE UDZIELONE DOTACJE:				0,00	375 760,00	2 085 174,00	2 460 934,00

Wydatki* na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności

Lp.	Wyszczególnienie	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych	Klasyfikacja (dział, rozdział, paragraf)	Wydatki w okresie realizacji Projektu (całkowita wartość Projektu) (6+7)	w tym:			Planowane wydatki 2010 r.									
					Środki z budżetu krajowego	Środki z budżetu UE	z tego: z budżetu krajowego**		z tego: źródła finansowania:								
							Wydatki razem (9+13)	Wydatki razem (14+15+16+17)	pożyczki i kredyty	obligacje	pożyczki na prefinansowanie z budżetu państwa	pożyczki i kredyty	obligacje	pozostałe			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1	Wydatki bieżące razem:		x	834 307,66	105 600,92	728 706,74	834 307,66	105 600,92	0,00	0,00	105 600,92	728 706,74	0,00	0,00	0,00	0,00	728 706,74
Program: RPO																	
Priorytet: VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich.																	
Działanie: 6.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie																	
1.1.																	
Tytuł projektu: Skuteczny pracownik																	
	Razem wydatki:	23	853	100 500,00	15 075,00	85 425,00	100 500,00	15 075,00			15 075,00	85 425,00					85 425,00
	Z tego: 2010 r.		85333	100 500,00	15 075,00	85 425,00	100 500,00	15 075,00			15 075,00	85 425,00					85 425,00
	2011 r.																
Program: POKL																	
Priorytet: VII Promocja integracji społecznej																	
Działanie: 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji																	
1.2.																	
Tytuł projektu: Aktywizacja zawodowa i zmniejszenie marginalizacji mieszkańców powiatu tucholskiego																	
	Razem wydatki:	23	853	196 000,00	9 854,77	186 145,23	196 000,00	9 854,77			9 854,77	186 145,23					186 145,23
	Z tego: 2010 r.		85395	196 000,00	9 854,77	186 145,23	196 000,00	9 854,77			9 854,77	186 145,23					186 145,23
	2011 r.																
Program: POKL																	
Priorytet: VII Promocja integracji społecznej																	
Działanie: 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.																	
1.3.																	
Tytuł projektu: Coaching metodą aktywizacji społecznej i zawodowej																	
	Razem wydatki:	23	853	378 067,43	56 710,12	321 357,31	378 067,43	56 710,12			56 710,12	321 357,31					321 357,31
	Z tego: 2010 r.		85395	378 067,43	56 710,12	321 357,31	378 067,43	56 710,12			56 710,12	321 357,31					321 357,31
	2011 r.																
Program: POKL																	
Priorytet: IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.																	
Działanie: 9.2. Podnoszenie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego.																	
1.4.																	
Tytuł projektu: Szkoła przyszłości - kształtujemy, rozwijamy, pomagamy.																	
	Razem wydatki:	23	853	159 740,23	23 961,03	135 779,20	159 740,23	23 961,03			23 961,03	135 779,20					135 779,20
	Z tego: 2010 r.		85395	159 740,23	23 961,03	135 779,20	159 740,23	23 961,03			23 961,03	135 779,20					135 779,20
	2011 r.																
2	Wydatki majątkowe razem:		x	20 502 966,72	9 989 533,96	10 513 432,76	20 502 966,72	9 989 533,96	0,00	0,00	9 989 533,96	10 513 432,76	0,00	0,00	0,00	0,00	10 513 432,76
Program: RPO																	
Priorytet: I. Rozwój infrastruktury technicznej																	
Działanie: 1.1. Infrastruktura drogowa																	
2.1.																	
Tytuł projektu: Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1017C w miejscowości Śliwice																	
	Razem wydatki:	23	600	1 748 191,00	629 046,00	1 119 145,00	1 748 191,00	629 046,00			629 046,00	1 119 145,00					1 119 145,00
	Z tego: 2010 r.		60014	1 748 191,00	629 046,00	1 119 145,00	1 748 191,00	629 046,00			629 046,00	1 119 145,00					1 119 145,00
	2011 r.																

Lp.	Wyszczególnienie	Kategoria interwencji funduszy strukturalnych	Klasyfikacja (dział, rozdział, paragraf)	Wydatki w okresie realizacji Projektu (całkowita wartość Projektu) (6+7)	w tym:		Planowane wydatki 2010 r.									
					Środki z budżetu krajowego	Środki z budżetu UE	z tego: Środki z budżetu krajowego**					z tego: Środki z budżetu UE				
							Wydatki razem (9+13)	Wydatki razem (10+11+12)	pożyczki i kredyty	obligacje	pozostałe**	Wydatki razem (14+15+16+17)	pożyczki na refinansowanie z budżetu państwa	pożyczki i kredyty	obligacje	pozostałe
					6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2.2.	<p>Program: RPO</p> <p>Priorytet: I. Rozwój infrastruktury technicznej</p> <p>Działanie: 1.1. Infrastruktura drogowa</p> <p>Tytuł projektu: Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1003C i 1009C w miejscowości Raciąż</p>	23	600 60014	3 225 399,00 3 225 399,00	2 106 508,00 2 106 508,00	1 118 891,00 1 118 891,00	3 225 399,00 3 225 399,00	2 106 508,00 2 106 508,00				2 106 508,00 2 106 508,00	1 118 891,00 1 118 891,00			1 118 891,00 1 118 891,00
2.3.	<p>Program: RPO</p> <p>Priorytet: I. Rozwój infrastruktury technicznej</p> <p>Działanie: 1.1. Infrastruktura drogowa</p> <p>Tytuł projektu: Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1026C w miejscowości Cekcyn wraz z kanalizacją deszczową (I etap)</p>	23	600 60014	3 405 375,00 3 405 375,00	2 285 672,00 2 285 672,00	1 119 703,00 1 119 703,00	3 405 375,00 3 405 375,00	2 285 672,00 2 285 672,00				2 285 672,00 2 285 672,00	1 119 703,00 1 119 703,00			1 119 703,00 1 119 703,00
2.4.	<p>Program: RPO</p> <p>Priorytet: I. Rozwój infrastruktury technicznej</p> <p>Działanie: 1.1. Infrastruktura drogowa</p> <p>Tytuł projektu: Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1010C w miejscowości Żalno</p>	23	600 60014	2 381 886,00 2 381 886,00	1 262 818,00 1 262 818,00	1 119 068,00 1 119 068,00	2 381 886,00 2 381 886,00	1 262 818,00 1 262 818,00				1 262 818,00 1 262 818,00	1 119 068,00 1 119 068,00			1 119 068,00 1 119 068,00
2.5.	<p>Program: RPO</p> <p>Priorytet: VI. Wsparcie rozwoju turystyki</p> <p>Działanie: 6.1. Rozwój usług turystycznych w oparciu o zasoby przyrodnicze</p> <p>Tytuł projektu: "Bory Tucholskie w labiryntach natury"-wzmocnienie pozycji regionu borów Tucholskich na turystycznej mapie polski poprzez rozwój infrastruktury turystycznej</p>	23	630 63095	7 361 427,00 7 361 427,00	2 944 571,00 2 944 571,00	4 416 856,00 4 416 856,00	7 361 427,00 7 361 427,00	2 944 571,00 2 944 571,00				2 944 571,00 2 944 571,00	4 416 856,00 4 416 856,00			4 416 856,00 4 416 856,00
2.6.	<p>Program: RPO</p> <p>Priorytet: III. Rozwój infrastruktury społecznej</p> <p>Działanie: 3.2. Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia i pomocy społecznej</p> <p>Tytuł projektu: Rozbudowa i modernizacja oraz wyposażenie Szpitala Tucholskiego w Tucholi</p>	23	851 8511	226 787,22 226 787,22	0,00 0,00	226 787,22 226 787,22	226 787,22 226 787,22	0,00 0,00				0,00 0,00	226 787,22 226 787,22			226 787,22 226 787,22

**Informacja o sposobie realizacji interpelacji złożonych
podczas XXXVI sesji Rady Powiatu Tucholskiego
w dniu 23 kwietnia 2010 roku**

Radny Andrzej Pruszk

- *zapytał, czy zostały rozstrzygnięte przetargi na budowę dróg. Jeżeli tak to w jakich kwotach i czy będą z tego tytułu jakieś oszczędności;*

W tej sprawie udzielono odpowiedzi, że w wyniku przeprowadzonych postępowań przetargowych wartości zadań drogowych w ramach RPO na dzień 28 kwietnia 2010 r. wynoszą:

1. Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1017C w miejscowości Śliwice (I etap) – 1.389.479,42 zł (wartość inwestycji wg wniosku złożonego do RPO - 2.344.741,88 zł);
2. Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1010C w miejscowości Żalno (I etap) - 3.177.499,22 zł (wartość inwestycji wg wniosku złożonego do RPO - 3.514.661,26 zł);
3. Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1026C w miejscowości Cekcyn wraz z kanalizacją deszczową (I etap) – 3.245.967,27 zł (wartość inwestycji wg wniosku złożonego do RPO - 3.404.843,55);
4. Przebudowa dróg powiatowych nr 1003C i 1009C w miejscowości Raciąż (I etap)– 2.231.469,39 zł (wartość inwestycji wg wniosku złożonego do RPO - 3.225.399,89 zł).

Jak zostało to przedstawione powyżej, na wszystkich przetargach są oszczędności. Szczególnie korzystnie wypadły przetargi na przebudowę dróg w Śliwicach i w Raciążu.

Radny Wojciech Kociński

- *interpelacja w sprawie Orlika. Tym razem nie będę już rozmawiał o odwodnieniu. Prosiłbym, aby zrobić rekultywację tego boiska, bo coraz częściej są kontuzje. Myślę, że jest to związane z tym, że boisko jest już tak twarde, że będzie więcej takich kontuzji. Boisko jest ubite. Teraz nie ma różnicy, czy iść na boisko asfaltowe do Zespołu Szkół Leśnych. Trzeba to zrobić, bo za chwilę będzie zniszczona nawierzchnia i tłumaczenia wykonawcy, że jest zła eksploatacja będą miały jakieś uzasadnione reguły.*

W tej sprawie udzielono odpowiedzi, że na dzień dzisiejszy Dyrektor szkoły prowadzi rozmowy z ewentualnymi wykonawcami tego zadania. Decyzja o wyborze wykonawcy zostanie podjęta po 15 maja br., a następnie będzie możliwe przeprowadzenie ww. prac.

Zarząd Powiatu Tucholskiego